

صبح جمعه

۹۷/۸/۴

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۴ آبان ماه ۹۷

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	
عربی زبان قرآن	۷	۶	۴	۲	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره‌ی سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

۱۵ دقیقه

ستایش / ادبیات تعلیمی
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۳

فارسی ۳

۱- در کدام گزینه معنای واژه‌های نادرست آمده است؟

- (۱) (قسیم: صاحب‌جمال)، (ممد: یاری‌رساننده)، (بنان: سرانگشت)
(۲) (حلیه: زینت)، (وسیم: خوش‌بو)، (جود: کرم)
(۳) (انبساط: خودمانی شدن)، (مت: نیکویی)، (مطاع: فرمانروا)
(۴) (وظیفه: مقرر)، (روی: چاره)، (قدوم: آمدن)

۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) اما اگر بار دیگر به سر ضلالت باز رود و خواهد که در حمایت توبه و حریم عنایت گریزد، البته مفید نباشد و از عذاب روز قیامت امان نیابد و آن را مستحق باشد.
(۲) خواهی در معرض فساد باش، خواه در لباس صلاح، چون این فصل بشنود از خوردن اعراض کرد و روزگار در عبادت مستغرق گردانید.
(۳) این است داستان حذر از مکان غدر و مکاید رای دشمن، اگرچه در تضرع و ذلت مبالغت نماید، که زاغی تنها، با عجز و ضعف خویش، خصمان قوی را مغلوب نماید.
(۴) او در حق من پیوسته الطاف و انعام می‌فرمود که تقریر افتاد، اگر من در این حال شکر نعمت ایشان به دعا نگزارم به کفران نعمت منسوب شوم.

۳- از میان ابیات زیر در کدام بیت‌ها جابه‌جایی «ضمیر پیوسته» صورت گرفته است؟

- (الف) ای گلبن خندان به چنین حسن و لطافت
(ب) تا در ره پیری به چه آیین روی ای دل
(ج) باغبان چمن حسن توام گو دگران
(د) اول نظر ز دست بر فتم عنان عقل
(۱) الف- ج (۲) ب- د (۳) ب- ج (۴) الف- د

۴- در همه ابیات، حذف فعل به قرینه معنوی صورت گرفته است، به جز

- (۱) دمی آب خوردن پس از بدسگال
(۲) آن‌چه او ریخت به پیمانۀ ما نوشیدیم
(۳) ای مهر تو در دل‌ها، وی مهر تو بر لب‌ها
(۴) نگاه من به تو و دیگران به خود مشغول
۵- کدام گزینه بیت‌های زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «ایهام، تشبیه، تضاد، جناس، حسن‌تعلیل» مرتب می‌کند؟

- (الف) گفתי هوای باغ در ایام گل خوش است
(ب) آتش آه است و دود می‌رودش تا به سقف
(ج) هیچ کس بی‌دامن‌تر نیست لیکن دیگران
(د) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم
(ه) غم گرد دل مردم آزاد نگرود
(۱) ج- الف- د- ب- ه (۲) ج- د- الف- ه- ب (۳) ج- ب- د- الف- ه (۴) الف- ب- ج- ه- د

برای این‌که بتوانید، جابه‌جایی ضمیر پیوسته را به درستی مشخص کنید ابتدا، جمله را معنی کنید. معنی جمله به خوبی شما را در تشخیص جابه‌جایی ضمیر راهنمایی می‌کند.

۶- در کدام بیت هر دو آرایه مقابل آن درست است؟

- (۱) من بی خودم از ضعف، حریفان برسائید
دستم به گریبان که بشد دامنم از دست (کنایه- تشبیه)
- (۲) پروانه راحت بده ای شمع که امشب
از آتش دل پیش تو چون شمع گدازم (مراعات نظیر- ایهام)
- (۳) می کند باد صبا طفل چمن را در خواب
ورنه مهد شجرش بهر چه جنبان باشد (استعاره- حسن تعلیل)
- (۴) کشتی است جام باده و غم بحر پر ز موج
کشتی روانه ساز کزین ورطه بگذریم (تشبیه- تلمیح)

۷- مفهوم بیت «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ / بگفت آن گه که باشم خفته در خاک» با کدام بیت تناسب دارد؟

- (۱) بگشای تربتم را بعد وفات و بنگر
کز آتش درونم دود از کفن برآید
- (۲) به خاک من تو را روزی پس از مرگ ار گذر افتد
به عذر خاک پای تو کفن بر گردن اندازم
- (۳) گر بشکافی هنوز خواب شهیدان عشق
آید از آن کشتگان زمزمه دوست، دوست
- (۴) چنان بر بود خواب من که ناید چشم من بر هم
مگر وقتی که زیر خاک خفته در کفن باشم
- ۸- مفهوم بیت «گفت: باید حد زند هشیار مردم، مست را/ گفت: هشیاری بیار، این جا کسی هشیار نیست!» از همه گزینه‌ها دریافت می‌شود، به جز...

- (۱) دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی
من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم
- (۲) به دور نرگس او محتسب مرنج از من
جهانیان همه مست‌اند، پارسا بنمای
- (۳) میخواره و سرگشته و رندیم و نظرباز
و آن کس که چو ما نیست درین شهر کدام است
- (۴) هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد
در خرابات بگویند که هشیار کجاست

۹- مفهوم کدام گزینه به بیت زیر نزدیک است؟

«ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»

- (۱) هر که در آتش عشقش نبود طاقت سوز
گو به نزدیک مرو کافت پروانه پر است
- (۲) نالدین بلبل ز نوآموزی عشق است
هرگز نشنیدیم ز پروانه صدایی
- (۳) صبر چون پروانه باید کردنت بر داغ عشق
ای که صحبت با یکی داری نه در مقدار خویش
- (۴) نیست این پروانه را سامان شمع افروختن
می کند نظاره مهتاب و از خود می‌رود

۱۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) دل و جان را به بُعد و قربت تو
هست در امر و در مشیت تو
- (۲) دمی طاعت به است از هشت جنت
که اعیان است در وی نور قربت
- (۳) گر غبار بندگی سازی طراز آستین
بر در قربت توانی گشت خاک آستان
- (۴) به طاعت قرب ایزد می توان یافت
قدم در نه گرت هست استطاعت

ادبیات سفر و زندگی

(کلاس نقاشی)

ادبیات غنایی

درس ۵ تا پایان درس ۷

صفحه‌های ۳۹ تا ۵۹

فارسی ۱

۱۱- معنای کلمات در کدام گزینه صحیح است؟

(الف) سودا: اندیشه، هوس

(ب) غنا: آواز خوانی، نغمه

(ج) گرده: بالای کمر، گردن

(د) حقارت: پست، خواری

(۴) الف، ب

(۳) ج، د

(۲) ج، ب

(۱) الف، د

۱۲- در کدام بیت غلط املایی می‌یابید؟

(۱) چه رسوایی است با مستوری اسرار محبت را

(۲) گرد غربت ز رخس بحر کند پاک آخر

(۳) به صورت از نظر ما اگرچه محبوب است

(۴) داشت باران، طمع از کاغذ ابری صائب

که چندانی که می‌سازند پنهان، می‌شود پیدا

هر که در راه طلب گرد چو سیلاب خورد

همیشه در نظر خاطر مرقه ماست

از لعیمان جهان آن که سخاوت می‌خواست

۱۳- در منظومه زیر، چند واژه «وندی» وجود دارد؟

«در دفتر ستایش نیکویی/ در نامه پرستش زیبایی/ آموختم چگونه به سودای یک نگاه/ از جان و مال و زندگی خویش بگذرم/ آموختم چگونه بر اندام واژه‌ها /

گرم و درخشان چو آفتاب / شور درون را شیرین بیان کنم.»

(۱) چهار

(۲) پنج

(۳) شش

(۴) هفت

۱۴- نقش کلمه مشخص شده، در کدام گزینه درست است؟

(۱) چنان عشقش پریشان کرد ما را

(۲) لب چون غنچه را بلبل نوا کرد

(۳) سپاه صبر ما بشکست چون او

(۴) چو نفس خویش را گردن شکستیم

که دیگر جمع نتوان کرد ما را (مسند)

چو گل بشکفت و خندان کرد ما را (نهاد)

به غمزه تیرباران کرد ما را (متمم)

سر خود در گریبان کرد ما را (مفعول)

۱۵- در همه گزینه‌ها، به جز گزینه ... همه واژگان دو تلفظی هستند.

(۱) رایگان، پادشاه، یادگار

(۲) دودمان، سازمان، باغبان

(۳) آموزگار، استوار، تابدار

(۴) مهربان، آشنا، آسمان

۱۶- در کدام بیت هر دو آرایه «ایهام تناسب و جناس» وجود دارد؟

- (۱) در زلف تو گویی که فکند ای صنم چین
چندان زره و حلقه و چندان شکن و چین
- (۲) رسم عشاق وفاخوی بتان، بدعهدی است
این حکایت نه به عهد تو و دوران من است
- (۳) سرو سیم اندام چون دعوی صیادی کند
دام دل‌ها بر گل از سنبل به اندام آورد
- (۴) شیر و شکر به طفل مزاجان سبیل کن
قانع ز خوان رزق به هر تلخ و شور باش

۱۷- در کدام گزینه سجع به کار نرفته است؟

- (۱) تن آلوده به نجاست به آب پاک گردد و تن آلوده به گناه و زلت به قرآن پاک گردد.
- (۲) مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او پاک کنند.
- (۳) برادران یوسف او را به زیادت نعمت دیدند و یعقوب را به او میل و عنایت دیدند.
- (۴) یوسف را از روی نیکو بند و زندان آمد و از خوی نیکو امر و فرمان آمد.

۱۸- بیت زیر با همه ابیات قرابت مفهومی دارد به جز ...

«خدمت حق کن به هر مقام که باشی / خدمت مخلوق افتخار ندارد»

- (۱) در خدمت حق گر تو مردانه کمر بندی
بخشد به تو هر لحظه تاج و کمری دیگر
- (۲) خواهی که قبول حق بود خدمت تو
یک جو ز حق خدمت کس بازمگیر
- (۳) ای فیض بیا به جانب حق رو کن
این روی و ریای خلق را یکسو کن
- (۴) کار حق کن بار حق کش جز ز حق
هیچ کس را کار و باری دیده‌ای

۱۹- مفهوم مقابل عبارت «الصبر مفتاح الفرج» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- (۱) رفتی و مرا ماندی در کنج شکیبایی
ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی
- (۲) راست گفתי که فرج یابی اگر صبر کنی
صبر نیک است کسی را که شکیبایی هست
- (۳) صبر می‌زد لاف چون طوفان غم بالا گرفت
عاجزی شد زان که کشتی در خور طوفان نداشت
- (۴) می‌کند بی تو شکیبایی یعقوب، کمال
که جمیلی تو و صبر از تو بود صبر جمیل

۲۰- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) چون تو را میل و مرا از تو شکیبایی نیست
صبر خواهیم که کنم لیک توانایی نیست
- (۲) بر دل شیدا نهم داغ شکیبایی و صبر
سینه گر نتوانمت بر سینۀ سیمین نهاد
- (۳) گفתי که شکیبیا شو تا نوبت وصل آید
تو پیش نظر وانگه امکان شکیبایی
- (۴) کنون چنان که همی بایدت بکش، ای دوست
که عقل و صبر مرا دست اختیار بماند

۱۵ دقیقه

مَطَرُ السَّمَكِ

التَّعَائِشُ السَّلْمِيُّ

درس ۳ تا پایان درس ۴

صفحة ۲۳ تا صفحه ۴۸

عربی، زبان قرآن (۱)

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۲۱ - ۲۶)

۲۱- «فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَ مَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ»:

(۱) و برای گناهان خویش طلب آمرزش کردند و چه کسی جز خدا گناهان را می‌آمرزد؟!

(۲) و برای معصیت‌ها طلب بخشش نمایید و آیا کسی غیر از خدا گناهانتان را می‌آمرزد؟!

(۳) و گناهانشان مورد آمرزش قرار گرفت و چه کسی جز خداوند بخشنده گناهان است؟!

(۴) و برای گناهانتان آمرزش طلب کنید و چه کسی به جز الله گناهان را می‌بخشد؟!

۲۲- «يُحَاوِلُ عِلْمَاؤُنَا لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ العَجِيبَةِ فَيُرْسِلُونَ فَرِيقًا لِلتَّعَرُّفِ عَلَى الْأَسْمَاكِ!»:

(۱) دانشمندان ما برای شناخت راز آن پدیده شگفت‌انگیز تلاش می‌کنند پس تیمی را برای شناخت آن ماهی‌ها ارسال می‌کنند!

(۲) دانشمندان برای شناخت رازهای آن پدیده‌های عجیب تلاش می‌نمایند بنابراین گروهی را برای شناخت ماهی‌ها می‌فرستند!

(۳) علماء ما تلاش می‌کنند که اسرار آن پدیده زیبا را بشناسند، پس دسته‌ای را برای شناسایی ماهی‌ها ارسال می‌نمایند!

(۴) دانشمندان ما برای شناخت رازهای آن پدیده شگفت‌انگیز کوشش می‌کنند بنابراین گروهی را برای شناسایی ماهی‌ها می‌فرستند!

۲۳- «عِنْدَمَا أَدْخَلْنِي الزَّنَانَةَ السَّجَّانَ رَأَيْتُ أَنَّ السَّجْنَاءَ يَتَدَاوَعُونَ وَ يَتَسَاقَطُونَ!»:

(۱) هنگامی که زندانبان مرا وارد سلول زندان نمود، دیدم که زندانیان همدیگر را هل می‌دادند و پی‌درپی می‌افتادند!

(۲) وقتی که به سلول زندان وارد شدم مشاهده کردم که زندانی‌ها با هم گلاویز شده و همدیگر را می‌اندازند!

(۳) هنگامی که زندانبان مرا به سلول زندان وارد کرد، زندانیان را دیدم که همدیگر را هل می‌دهند و همواره می‌افتند!

(۴) وقتی به سلول زندان وارد شدم، زندانی‌ها را دیدم که با یکدیگر گلاویز می‌شدند و همدیگر را می‌انداختند!

۲۴- «عَلَى النَّاسِ أَنْ لَا يُصِرُّوا عَلَى عِدَاوَةٍ لَا يَنْتَفِعُ بِهَا أَحَدٌ وَ يَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايُشًا سَلِيمِيًّا!»:

(۱) بر مردم واجب است که بر دشمنی اصرار نکنند زیرا از آن کسی سود نمی‌برد و با هم صلح‌آمیز زندگی کنند!

(۲) مردم نباید بر دشمنی‌ای که کسی از آن سود نمی‌برد، اصرار ورزند و با یکدیگر مسالمت‌آمیز همزیستی نمایند!

(۳) مردم باید بر دشمنی‌ها پافشاری نکنند درحالی‌که به کسی نفع نمی‌رساند و با همدیگر مسالمت‌آمیز زندگی کنند!

(۴) بر مردم واجب است که بر دشمنی‌ای که به کسی نفع نمی‌رساند، پافشاری نکنند و با هم مسالمت‌آمیز همزیستی نمایند!

۲۵- عین الصحیح:

- (۱) شعرتُ بالبرودةِ عندماِ انفتحت نافذةٌ عُرفتِي! احساس سرما کردم هنگامی که پنجرهٔ اتاقم را باز نمودم!
- (۲) يكذبُ بعضُ النَّاسِ و أنتِ لاتصدقينَ في الكلامِ أيضاً! برخی مردم دروغ می گویند و تو نیز حرف را باور نمی کنی!
- (۳) انقطعَ المَطَرُ و لكنِّي امتنعتُ عن الذَّهابِ إلى حفلةِ أصدقائي! باران قطع شد اما دوستانم را از رفتن به جشن بازداشتم!
- (۴) يجمعُ الأخشابَ عاملٌ يشتغلُ في مصنعٍ قريتنا! کارگری که در کارگاه روستای ما کار می کند، چوبها را جمع می نماید!

۲۶- عین الخطأ:

- (۱) ليسَ لبعضِ الشُّعوبِ فضلٌ على الآخرين! برخی ملت‌ها بر دیگران برتری ای ندارند!
- (۲) قالَ أخي: «اجعلْ لي لسانَ صدقٍ في الآخرين»! برادرم گفت: برای من در میان آیندگان یاد نیکو قرار بده!
- (۳) إنَّ الإسلامَ يدعونا إلى إجتناِبِ أيِّ إساءةٍ! همانا اسلام ما را به دوری از هر بدی فرا خوانده است!
- (۴) هناكَ صداقةٌ بيننا مع الإختلافِ في الألوانِ و اللغاتِ! با وجود تفاوت در رنگ‌ها و زبان‌ها بینمان دوستی وجود دارد!

۲۷- عین ما ليسَ فيه جمعُ التکسیر:

- (۱) إنا نريدُ أن يعيشَ جميعُ سُكَّانِ المدينةِ في السَّلامِ و الأمنِ! (۲) لنا دينٌ يحترمُ الأديانَ الإلهيةَ و يؤكدُ على حريةِ العقيدة!
- (۳) يجتمعُ جميعُ الإخوانِ في نقطةٍ واحدةٍ من الأرضِ! (۴) هناكَ مُسلمونَ يعيشونَ في بلدٍ كبيرٍ معَ صعوبةٍ كثيرة!

۲۸- في حوارِ بين الزائرةِ و شرطيِّ الجماركِ، عین جملةٍ ليست من «الزائرة»:

- (۱) تفضّل، حقيبتی مَفتوحةٌ للتفتيشِ! (۲) ليسَ كتاباً؛ بل دفترُ الذکرياتِ!
- (۳) و لكن أنا بحاجةٌ إليها جداً! (۴) إجلبی هذه الحقيبةَ إلى هنا!

۲۹- عین الخطأ: (حسبَ الحقيقة)

- (۱) عندما ننتظرُ هُدوءَ الجوّ نقولُ: ليتَ السماءُ تمطرُ علينا أكثر!
- (۲) عندما تدرسُ المعلمةُ، تذكرُ أمثلةً للموضوعاتِ المُختلفة!
- (۳) عندما تقلّ درجةُ الجوّ نُشاهدُ نزولَ الثلوجِ من السماء!
- (۴) عندما تَفقدُ الرياحُ سرعتها يشعُرُ الإنسانُ بها أقل!

٣٠- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ: «كه زى هر كس آيين شهرش نکوست!»

(١) مَنْ يَعْمَلُ الْخَيْرَ يَنْتَفِعْ بِهِ فِي النِّهَايَةِ! (٢) كُلُّ حَزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ!

(٣) جَادِلِ النَّاسَ بِمَا هُوَ أَحْسَنُ! (٤) سَكُوتُ اللِّسَانِ سَلَامَةٌ لِلْإِنْسَانِ!

■ ■ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٣١ - ٣٥) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«كان هناك طفل صغير في التاسعة من عمره أراه والده زجاجة عصير صغيرة و بداخلها ثمرة برتقال كبيرة، تعجّب الطفل كيف

دخلت هذه البرتقالة داخل هذه الزجاجة الصغيرة، فحاول إخراجها من الزجاجة لكن من دون فائدة!

عندما سأل والده كيف دخلت هذه البرتقالة الكبيرة في تلك الزجاجة ذات الفم (ما يخرج منه شيء) الضيق أخذه والده إلى حديقة

المنزل و جاء بزجاجة فارغة و إتصلها بغصن شجرة برتقال حديثة الثمار، ثم أدخل في الزجاجة إحدى الثمار الصغيرة و تركها و مرّت

الأيام فاذا البرتقالة كبرت حتى استعصى (يصعب) خروجها من الزجاجة! حينئذ عرف الطفل السرّ و الوالد وجد الأمر فرصة لتعليم ابنه

فقال: هذا هو الدّين، لو زرعنا المبادئ و الأساس في الطفل و هو صغير سيصعب إخراجها منه و هو كبير!»

٣١- على حسب النَّصِّ: «تعجّب الطّفل الصّغير...»

(١) إذا علّمه الوالد درساً رائعاً في حديقة المنزل! (٢) لأنّه لم يقدر أن يخرج ثمرة البرتقال من الزّجاجة!

(٣) إذا شاهد أن البرتقالة كبرت أكثر فأكثر! (٤) لأنّه لم يجد طريقاً لإدخال البرتقال في الزّجاجة!

٣٢- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(١) سأل الطّفل والده حول الزّجاجة في الحديقة!

(٢) عزم الرّجل أن يأخذ ولده إلى الحديقة لتعليمه حول الدّين!

(٣) إنتظر الطّفل و والده يوماً كاملاً في الحديقة لنموّ البرتقال!

(٤) ما تبين سرّ البرتقال المحبوس للطّفل الصّغير في زمن قليل!

٣٣- عَيْنَ الْأَقْرَبِ مِنْ مَفْهُومِ النَّصِّ:

(١) قولُ «لا أعلم» نصفُ العلم! (٢) التّعلّم في الصّغر كالنّقش في الحجر!

(٣) التّعليم للصّغار جواز السّفر إلى المستقبل! (٤) تعليم الدّين ليس إستعداداً للحياة، إنّها الحياة ذاتها!

٣٤- عین مرجع الضمیر الّذی تحته خطّ: «...ثم أدخل فی الزجاجة إحدى الثمار الصغيرة و ترکها و مرّت الأيام»

(١) الزّجاجة (٢) حديقة (٣) الشّجرة (٤) الأیام

٣٥- عین الخطأ حول الكلمات الّتی تحتها خطّ:

(١) تعجّب: فعل مضارع، مزيد ثلاثی من باب تفعل
(٢) حاول: فعل ماضٍ، مزيد ثلاثی من باب مُفاعلة
(٣) استعصى: فعل ماضٍ، مزيد ثلاثی من باب استفعال
(٤) سيعصب: فعل مستقبل، مجرد ثلاثی من مادة «ص ع ب»

٣٦- عین العبارة الّتی جاءت فيها أفعالٌ مزیدةٌ أكثر:

(١) احترم معلّمیک کلّهم ترفع شأنک عند الجميع!
(٢) احترم والدي و والدي كثيرًا و لا أقبل إلا مواظبتهما!
(٣) أخرجني من البيت قبيل الظّهر نتعارف في نهاية الشارع!
(٤) أخرجني تلك الملابس من الحقيبة أشاهد الأشياء الأخرى!

٣٧- في أيّ عبارة ما جاء الفعل المتعدّي؟

(١) بعض الناس يظلمون أنفسهم أحياناً!
(٢) قد يتحوّل الكذب إلى عادة يومية في حياتنا!
(٣) أترك البيت في الساعة السابعة صباحاً!
(٤) هؤلاء النساء يغسلن وجوههنّ في العين الصافية!

٣٨- عین الخطأ في تعيين أبواب الأفعال التالیة:

(١) إنک تباحث حول العلوم الجديدة: باب مفاعلة
(٢) التلاميذ ينتفعون من الوسائل المحدثه: باب إفعال
(٣) أجلسن أطفالکنّ على الكراسي: باب إفعال
(٤) مريمٌ استلمت الحجر الأسود: باب إفعال

٣٩- «..... ، ، خیر طریق للوصول إلى السعادة!»؛ عین غير المناسب لتكمیل الفراغين:

(١) ولدی و زملاؤه- تعلّموا
(٢) أختی و زميلتها- تعلّموا
(٣) یا أولاد- تعلّموا
(٤) یا أختان- تعلّموا

٤٠- عین الفعل الثلاثی المزيد يختلف من حيث المعنى:

(١) يجب على كلّ المواطنين أن يتعايشوا مع بعضهم تعايشاً سليماً!
(٢) «و جعلناکم شعوباً و قبائل لتعارفوا إن أكرمکم عند الله أتقاكم»
(٣) مثل المؤمن كمثل العطار إن جالسته نفعك و إن ماشيته نفعك!
(٤) إذا قال أحد كلاماً يفرق المسلمين، فاعلموا أنّه جاهل ...!

۱۵ دقیقه

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی (۳)

هستی بخش

یگانة بی‌همتا

درس ۱ تا پایان درس ۲

صفحة ۲ تا صفحه ۲۶

۴۱- مصداق شناخت اولیه و ابتدایی انسان به خداوند کدام است؟

(۲) درک نیازمندی به خداوند در پیدایش و بقا

(۱) احساس هدایت و پشتیبانی جهان توسط خداوند

(۴) شناخت فطری انسان از هستی

(۳) درک وجود خدا و شناخت صفات و افعال او

۴۲- این که جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود از کدام آیه برداشت می‌شود و افزایش عبودیت و بندگی به

پیشگاه خداوند، تابع چیست؟

(۲) «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» - افزایش خداشناسی

(۱) «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» - افزایش خداشناسی

(۴) «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» - افزایش خویش‌شناسی

(۳) «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» - افزایش خویش‌شناسی

۴۳- اگر از ما بپرسند که آیا می‌توان خدا را دید پاسخ آن در کدام عبارت قرآنی مشهود است و کدام دیدن از برترین هدف‌های زندگی است؟

(۲) وَ هُوَ يُدْرِكُ الْآبْصَارَ - رضوان و خشنودی الهی

(۱) وَ هُوَ يُدْرِكُ الْآبْصَارَ - ملاقات با خدا

(۴) لَا يُدْرِكُهُ الْآبْصَارُ - رضوان و خشنودی الهی

(۳) لَا يُدْرِكُهُ الْآبْصَارُ - ملاقات با خدا

۴۴- اگر به فرض، سلسله علت‌ها و پدیدآورنده‌ها تا بی‌نهایت ادامه پیدا کند، چه نتیجه‌ای خواهد داشت و چنین قیاسی در مورد حرکت یک ساعت، چه نقشی را

به عنوان علت نخستین روشن می‌سازد؟

(۱) هیچ‌گاه هیچ موجودی پدید نخواهد آمد. - چرخ‌دنده‌های ساعت

(۲) هیچ‌گاه هیچ موجودی پدید نخواهد آمد. - موتور درون ساعت

(۳) هر چیزی خودش ذاتاً موجود می‌شود. - موتور درون ساعت

(۴) هر چیزی خودش ذاتاً موجود می‌شود. - چرخ‌دنده‌های ساعت

۴۵- در پاسخ به این پرسش که «چرا فقط خداوند می‌تواند نیاز انسان و هر موجود دیگری را برطرف کند؟»، کدام عبارت نورانی مدرسان ما خواهد بود؟

(۲) «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»

(۱) «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ»

(۴) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»

(۳) «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»

۴۶- امام علی (ع) آن گاه که با محبوب خود مناجات می کند، عزت و افتخار خود را به ترتیب در چه چیزهایی معرفی می کند؟

- (۱) بنده خدا بودن - این که خداوند پروردگار اوست.
 (۲) بی نیازی از بندگان - این که خداوند پروردگار اوست.
 (۳) بی نیازی از بندگان - این که همان باشد که خدا می خواهد.
 (۴) بنده خدا بودن - این که همان باشد که خدا می خواهد.

۴۷- وقتی که انسان موحد درمی یابد زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت او خداست، در اصل، معتقد به کدام مرتبه توحید گردیده است و باید کدام وظیفه

را انجام دهد؟

- (۱) ربوبیت - خالص بودن
 (۲) مالکیت - شاکر بودن
 (۳) ربوبیت - شاکر بودن
 (۴) مالکیت - خالص بودن

۴۸- هر گاه بگوییم: «به جای یک خدا، چند خدا وجود دارد که هر کدام از آن ها دارای کمالاتی هستند»، در واقع چه فرضی کرده ایم و این موضوع به کدام مورد

اشاره دارد؟

- (۱) هر کدام محدودند - گرایش فطری انسان به توحید در خالقیت
 (۲) هر کدام ناقص اند - گرایش فطری انسان به توحید در ربوبیت
 (۳) هر کدام محدودند - استدلال عقلی برای اثبات توحید در ربوبیت
 (۴) هر کدام ناقص اند - استدلال عقلی برای اثبات توحید در خالقیت

۴۹- با توجه به رابطه علی و معلولی موجود در جهان هستی، اگر بخواهیم به علت آیه «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَ تَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ»

Konkur.in

اشاره کنیم، پاسخ مناسب، کدام آیه است؟

- (۱) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»
 (۲) «قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ ابغى رَبًّا وَ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»
 (۳) «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»
 (۴) «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ»

۵۰- پذیرش تأثیرگذاری انسان در فاعلیت ها به چه صورت بیانگر توحید در ربوبیت است و وساطت معنوی اولیای الهی در شفای بیماران چگونه امری است؟

- (۱) به صورت مستقل - مطلق و غیرمشروط
 (۲) به صورت غیرمستقل - مطلق و غیرمشروط
 (۳) به صورت مستقل - مقید و مشروط
 (۴) به صورت غیرمستقل - مقید و مشروط

دین و زندگی (۱)

پنجره‌ای به روشنایی

آینده روشن

درس ۴ تا پایان درس ۵

صفحة ۳۹ تا صفحه ۵۸

۵۱- عبارت «زندگی دنیوی کوتاه و گذراست و زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می‌یابد» با کدام حدیث شریف ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) «وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ»

(۲) «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا»

(۳) «وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ»

(۴) «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهَوْا»

۵۲- آنجا که پیامدهای معتقدان و منکران معاد مطرح می‌گردد، بی‌ارزش شدن زندگی چند روزه دنیوی برای چه افرادی است و دلیل آن چیست؟

(۱) معتقدان زندگی اخروی - گرایش انسان به جاودانگی

(۲) معتقدان زندگی اخروی - گرایش و تمایل به آخرت

(۳) منکران زندگی اخروی - گرایش و تمایل به امور دنیوی

(۴) منکران زندگی اخروی - گرایش انسان به جاودانگی

۵۳- علت اینکه برخی از معتقدین به معاد، دنیا را هدف و معبود خود قرار می‌دهند، چیست و چه نتیجه‌ای در پی دارد؟

(۱) فرو رفتن در هوس‌ها - زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.

(۲) غفلت از مرگ - خود را به هر کاری سرگرم می‌سازند تا آینده تلخی را که در انتظار دارند، فراموش کنند.

(۳) فرو رفتن در هوس‌ها - خود را به هر کاری سرگرم می‌سازند تا آینده تلخی را که در انتظار دارند، فراموش کنند.

(۴) غفلت از مرگ - زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.

۵۴- «آسان‌تر شدن دفاع از حق» و «تلاش بسیار در خدمت به خلق خدا» به ترتیب، به کدام یک از آثار اعتقاد به معاد اشاره دارند و کدام آیه شریفه مؤید دومی

است؟

(۱) افزایش شور و نشاط - نترسیدن از مرگ - «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ...»

(۲) نترسیدن از مرگ - نترسیدن از مرگ - «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ...»

(۳) افزایش شور و نشاط - افزایش شور و نشاط - «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ...»

(۴) نترسیدن از مرگ - افزایش شور و نشاط - «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ...»

۵۵- خداپرستان حقیقی معتقدند مرگ برای چه کسانی ناگوار و هولناک است و دیدگاه این افراد در کدام آیه شریفه تجلی یافته است؟

(۱) برای کسانی که به دنیا و آخرت دل بسته‌اند - «مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا»

(۲) برای آنان که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند - «مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا»

(۳) برای آنان که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند - «مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ»

(۴) برای کسانی که به دنیا و آخرت دل بسته‌اند - «مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ»

۵۶- مسدود کردن راه هر گونه ایراد بر عدل خداوند چگونه تحقق می‌یابد و کدام آیه شریفه بر ضرورت عدل خداوند تأکید دارد؟

(۱) پاداش دادن به نیکوکاران پیش از توفی - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا»

(۲) وجود جهان آخرت - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا»

(۳) پاداش دادن به نیکوکاران پیش از توفی - «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»

(۴) وجود جهان آخرت - «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»

۵۷- آنجا که خدای متعال می‌فرماید: «گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟» به کدام دسته از استدلال‌های مربوط به اثبات معاد اشاره

دارد و چه دلیلی را برای آن اقامه می‌کند؟

(۱) ضرورت - زنده شدن مردگان

(۲) امکان - زنده شدن مردگان

(۳) ضرورت - پیدایش نخستین انسان

(۴) امکان - پیدایش نخستین انسان

۵۸- «محال و ناروا بودن عدم وقوع معاد» و «خارج ساختن آن از یک امر بعید» به ترتیب ناشی از چیست و «عدم عبث آفرینی در خلقت خدا»، تجلی کدام مورد

است؟

(۱) ضرورت معاد - امکان معاد - اولی

(۲) ضرورت معاد - امکان معاد - دومی

(۳) امکان معاد - ضرورت معاد - دومی

(۴) امکان معاد - ضرورت معاد - اولی

۵۹- خبر انبیا از سرای آخرت و معاد چگونه خبری است و این مفهوم از کدام عبارت شریفه مستفاد می‌گردد؟

(۱) احتمالی - «وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»

(۲) قطعی - «لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»

(۳) قطعی - «وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»

(۴) احتمالی - «لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»

۶۰- کدام مورد از جهل و نادانی سرچشمه می‌گیرد و نتیجه هدفمندی جهان خلقت در کدام عبارت قرآنی مشهود است؟

(۱) ظلم و بی‌عدالتی - «وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»

(۲) ظلم و بی‌عدالتی - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا»

(۳) کار عبث و بیهوده - «وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»

(۴) کار عبث و بیهوده - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا»

68- 1) have mentioned	2) are mentioned	3) mentioned	4) were mentioned
69- 1) unconditionally	2) rarely	3) hopefully	4) surprisingly
70- 1) handles	2) varies	3) sounds	4) donates
71- 1) no matter what	2) what matters no	3) matter no what	4) what no matter
72- 1) get	2) do	3) take	4) make

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

Obesity is a medical condition in which excess body fat has been stored to the extent that it may have an opposing effect on health, leading to reduced lifespan and/or increased health problems. Body mass index (BMI), the measurement which compares weight and height, defines people as overweight (pre-obese) when their BMI is between 25 kg/m² and 30 kg/m², and obese when it is greater than 30 kg/m².

Obesity increases the possibility of various diseases, particularly heart disease, type 2 diabetes, breathing difficulties during sleep, certain types of cancer, and osteoarthritis. Obesity is most commonly caused by a combination of too much dietary calories, lack of physical activity, and genetic susceptibility, although genes, endocrine disorders, medications or psychiatric illnesses cause a few cases. Evidence to support the view that some obese people eat little yet gain weight due to a slow metabolism is limited; on average obese people have a greater energy spending than their thin counterparts due to the energy required keeping an increased body mass.

The main treatment for obesity is dieting and physical exercise. To supplement this, or in case of failure, anti-obesity drugs may be taken to reduce appetite or prevent fat absorption. In severe cases, surgery is performed or an intragastric balloon is placed to reduce stomach volume and/or bowel length, leading to earlier satiation and reduced ability to absorb nutrients from food.

Obesity is a leading preventable cause of death worldwide, with increasing occurrence in adults and children, and authorities view it as one of the most serious public health problems of the 21st century.

73- According to the passage, we can understand that

- 1) in most cases, the best way to cure obesity is using anti-obesity drugs
- 2) most obese people eat little yet gain weight because of their genetic susceptibility
- 3) although obesity is a widespread problem, it is not considered as a serious illness
- 4) obesity is regarded as one of the most serious illnesses of the current century

74- The writer of this article believes that

- 1) nobody can say for sure why some people are at risk of gaining too much weight
- 2) obesity is a worldwide death-causing problem, but it can be prevented
- 3) genes, endocrine disorders, medications or psychiatric illnesses are among the main reasons of obesity
- 4) operation and placing intragastric balloons are the best cure of obesity

75- In the passage, all of the following problems are mentioned as the ones related to obesity EXCEPT

1) type 2 diabetes	2) difficulty in sleeping
3) heart disease	4) some sorts of cancer

76- The best title for the passage could be "...".

1) Obesity: Signs, Reasons and Treatment	2) How to Prevent Obesity
3) BMI: A Very Important Measurement	4) Lack of Physical Activity and Obesity

Passage 2

Peru's Inca Indians first grew potatoes in the Andes Mountains in about 2000 BC. Spanish conquistadors brought potatoes to Europe, and colonists brought them to America. Potatoes are fourth on the list of the world's food staples-after wheat, corn, and rice. Today, Americans consume about 140 pounds of potatoes per person every year, while Europeans eat twice as many.

One of our favorite ways to eat potatoes is in the form of potato chips. While Thomas Jefferson was the American ambassador to France, he brought the recipe for thick-cut, French-fried potatoes to America. He served French fries to guests at the White House in 1802 and at his home, Monticello.

A Native American chef named George Crum created the first potato chips on August 24, 1853, at Moon Lake Lodge in Saratoga, New York. He became angry when a diner complained that his French fries were too thick, so he sliced the potatoes as thinly as possible, making them too thin and crisp to eat with a fork. The diner loved them, and potato chips were born. In 1860, Chef Crum opened his own restaurant and offered a basket of potato chips on every table.

Joe "Spud" Murphy and Seamus Burke produced the world's first seasoned crisps, cheese & onion and salt & vinegar chips, in the 1950s in Ireland. In the United Kingdom and Ireland, crisps are what, in the United States, is called potato chips, while their chips refer to American French fries.

77- Which of the following is NOT true according to the passage?

- 1) Potato chips are called crisps in the United Kingdom.
- 2) The first potato chips were made in the United States.
- 3) Europeans eat about the same amount of potatoes as Americans.
- 4) The world's first seasoned French fries were produced in Europe.

78- According to the passage, Seamus Burke was

- 1) one of the American ambassadors to France
- 2) the customer who made George Crum angry
- 3) one of the people who invented the French fry
- 4) one of the people who invented seasoned potato chips

79- The underlined word "their" in the last line refers to

- 1) the United States
- 2) Ireland
- 3) Ireland and the United Kingdom
- 4) the United Kingdom

80- The passage provides enough information to answer which of the following questions?

- 1) What are the world's five food staples?
- 2) Why was Joe Murphy nicknamed "Spud"?
- 3) By whom and when was the first potato chips made?
- 4) How many pounds of potato chips are eaten per person in America each year?

صبح جمعه

۹۷/۸/۴

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۴ آبان ماه ۹۷

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولا دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی	۶	۴	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۳	۲	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
تاریخ	۷	۵	۳	۲	
جغرافیا	۷	۵	۳	۲	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۶	۴	
منطق و فلسفه	۶	۴	۳	۱	
روان‌شناسی	۸	۷	۵	۳	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

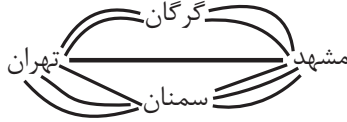
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۳۰
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۴	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۵	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۵
	علوم و فنون ادبی (۳) - شاهد	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۷	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۹	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۱۰	تاریخ (۳)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
	جغرافیا (۱)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
۱۴	جامعه‌شناسی	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۱۵
۱۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۶	منطق و فلسفه یازدهم	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰

شمارش، احتمال
 (۳ ابتدای پیشامد)
 صفحه‌های (۱۵۵)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- شخصی قصد دارد از شهر تهران به شهر مشهد سفر کرده و سپس به شهر تهران بازگردد. اگر مطابق شکل زیر بین این دو شهر راه‌هایی وجود داشته باشد، اما یکی از مسیرهای میان شهر تهران و سمنان مسدود شده باشد و نتوان از آن عبور و مرور کرد، در این صورت به چند طریق

این عمل امکان‌پذیر است؟

- (۱) ۱۱
 (۲) ۱۴
 (۳) ۲۸
 (۴) ۱۲۱

۸۲- ۱۰ دونه در یک مسابقه شرکت می‌کنند. اگر هیچ‌کدام هم‌زمان به خط پایان نرسند و ۳ جایزه مختلف به نفرات اول، دوم و سوم داده شود، به چند طریق این جایزه‌ها بین دونده‌ها ممکن است توزیع شود؟

- (۱) ۷۲۰ (۲) ۳۶۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۰۰

۸۳- ۲ کتاب منطق، ۲ کتاب اقتصاد و ۳ کتاب ریاضی را به چند طریق می‌توانیم در کتابخانه قرار دهیم به طوری که ۲ کتاب اقتصاد کنار هم و ۳ کتاب ریاضی نیز در کنار هم قرار بگیرند؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۲۸۸ (۳) ۱۴۴ (۴) ۱۲

۸۴- تعداد جایگشت‌های ۶ حرفی از کلمه *ordeal* که در آن حروف صدادار و بی‌صدا یکی در میان قرار بگیرند، کدام است؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۷۲ (۳) ۴۸ (۴) ۶۲

۸۵- چند عدد طبیعی چهار رقمی فرد وجود دارد که دهگان و صدگان آن، رقمی فرد نباشد؟

- (۱) ۱۲۵۰ (۲) ۷۲۰ (۳) ۱۱۲۵ (۴) ۶۲۵

۸۶- مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ چند زیرمجموعه سه عضوی دارد که قطعاً شامل عدد ۴ باشد؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۶ (۴) ۷

۸۷- تعداد جایگشت‌های ۴ حرفی کلمه *SANTOR* که دو حرف *T* و *S* حتماً در آن‌ها وجود داشته باشد، کدام است؟

- (۱) ۱۴۴ (۲) ۴۶۲ (۳) ۱۲۲ (۴) ۷۲

۸۸- ۷ کتاب متفاوت را می‌خواهیم بین ۳ دانش‌آموز تقسیم کنیم. اگر تصمیم بگیریم که از میان کتاب‌ها ابتدا یک کتاب را به تصادف انتخاب کرده و به یکی از دانش‌آموزان مشخص (خاص) بدهیم و سپس باقی آن‌ها را به طور مساوی بین ۲ دانش‌آموز دیگر تقسیم کنیم؛ این عمل به چند طریق امکان‌پذیر است؟

- (۱) ۱۰۰ (۲) ۱۴۰ (۳) ۷۷ (۴) ۱۸۰

۸۹- به چند طریق می‌توانیم از بین ۶ دانش‌آموز پایه دهم و ۷ دانش‌آموز پایه یازدهم یک تیم ۶ نفره والیبال تشکیل دهیم، به طوری که حداقل ۴ نفر از اعضای تیم، دانش‌آموز یازدهم باشند؟

- (۱) ۶۵۸ (۲) ۵۲۵ (۳) ۶۵۱ (۴) ۵۳۲

۹۰- در کیسه‌ای ۴ مهره قرمز، ۵ مهره آبی و ۳ مهره سبز وجود دارد. به طور تصادفی دو مهره را با هم از کیسه خارج می‌کنیم. تعداد اعضای فضای نمونه این پدیده تصادفی کدام است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۲۴ (۳) ۳۶ (۴) ۶۶

معادله درجه دوم
 صفحه‌های ۵۲ تا ۲۵

درس‌های ریاضی و آمار (۱) و (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۱)

۹۱- مجموع سه عدد فرد متوالی برابر ۵۸۵ است. رقم یکان عدد بزرگتر کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۷ (۴) ۹

۹۲- اگر یکی از ریشه‌های معادله $mx^2 - 3x - (2m+1) = 0$ برابر -1 باشد، حاصل تفاضل مقدار m از ریشه دیگر این معادله کدام است؟

- (۱) ۲۰ (۲) $\frac{8}{5}$ (۳) $\frac{5}{8}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۹۳- می‌خواهیم معادله $6 = 2x(x-1)$ را به روش مربع کامل حل کنیم، به این منظور این معادله را به شکل $(x-h)^2 = k$ تبدیل می‌کنیم،

مقدار $\frac{k}{h}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{7}{5}$ (۲) ۷ (۳) $\frac{6}{5}$ (۴) ۶

۹۴- مجموع ریشه‌های معادله $0 = (\frac{2x}{3} - 1)^2 - 36(\frac{2x}{3} - 1)^2$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{9}{2}$ (۲) $\frac{9}{2}$ (۳) ۱۲ (۴) -۱۲

۹۵- ریشه‌های معادله $x^2 + 11x - 42 = 0$ چگونه است؟

- (۱) یک ریشه مضاعف منفی دارد. (۲) دو ریشه مثبت دارد.
 (۳) یک ریشه منفی و یک ریشه مثبت دارد. (۴) فاقد ریشه حقیقی است.

۹۶- به ازای کدام مقدار m معادله $\frac{x}{10+m} + 1 = \frac{x}{10-m}$ دارای جواب $x = 24$ است؟

- (۱) -۵۰ (۲) -۲ (۳) -۱۰ (۴) ۲۴

۹۷- به ازای کدام مقدار m معادله $0 = (m+3)x^2 + (m-1)x + m+2$ جواب حقیقی دارد؟

- (۱) ۱ (۲) -۷ (۳) -۸ (۴) -۶

۹۸- ریشه بزرگتر معادله $\frac{x-2}{3x-3} + \frac{6(x-1)}{x-2} = 3$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{4}{5}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۹۹- یک پیتزا را بین چند نفر به طور مساوی تقسیم کردیم. سپس ۲ نفر به جمع آن‌ها اضافه شده و دوباره تکه پیتزاها را به طور مساوی بین همه

افراد تقسیم کردیم. در این حالت به هریک از افراد اولیه به اندازه $\frac{1}{11}$ پیتزا کمتر رسید. در این صورت تعداد اولیه افراد چند نفر بوده است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۱۰۰- در یک کارگاه تولید چتر، سود روزانه حاصل از فروش x چتر از رابطه $p(x) = -0.004x^2 + 0.48x - 8$ به دست می‌آید. به ازای چه

تعداد فروش چتر، کارگاه به نقطه سربه‌سر خود می‌رسد؟ (کارگاه در یک روز حداکثر ۶۰ چتر می‌تواند تولید کند).

- (۱) ۲۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۰ (۴) ۵۰

محل انجام محاسبات

استدلال ریاضی
 مفاهیم تابع، دامنه و برد
 صفحه‌های ۲۴ تا ۲۳

اگر به سؤال‌های درس ریاضی و آمار (۱) پاسخ ندهاید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱- نماد ریاضی گزاره «۷ برابر جذر خمس یک عدد، بزرگ‌تر یا مساوی نصف مکعب همان عدد می‌باشد.» کدام است؟

$$\sqrt{\frac{7x}{5}} \geq \frac{(x)^2}{2} \quad (۲)$$

$$\sqrt{\left(\frac{x}{5}\right)^2} \geq \frac{x^2}{2} \quad (۱)$$

$$\sqrt{\frac{x}{5}} \geq \frac{1}{2}(x^3) \quad (۴)$$

$$\sqrt{\frac{x^2}{\sqrt{5}}} \geq \frac{x^2}{2} \quad (۳)$$

۱۰۲- در کدام گزینه استدلال قیاس استثنایی به درستی انجام گرفته است؟

(۱) مقدمه ۱: اگر شخصی در امتحان کتبی رانندگی حداقل نمره ۲۶ را کسب کند، آنگاه می‌تواند در آزمون عملی شرکت کند.

مقدمه ۲: علی در آزمون عملی رانندگی شرکت نکرده است.

∴: علی در آزمون کتبی رانندگی نمره کم‌تر از ۲۶ گرفته است.

(۲) مقدمه ۱: اگر شاخص آلودگی در شهری بالاتر از ۱۵۰ باشد، آنگاه مدارس آن شهر تعطیل می‌شود.

مقدمه ۲: شاخص آلودگی شهر تهران امروز ۱۶۰ است.

∴: مدارس شهر تهران امروز تعطیل شده است.

(۳) مقدمه ۱: اگر کسی از من متنفر باشد، آنگاه پشت سر من حرف می‌زند.

مقدمه ۲: سعید پشت سر من حرف زده است.

∴: سعید از من متنفر است.

(۴) مقدمه ۱: اگر عددی مثبت باشد، آنگاه توان دوم آن عدد مثبت است.

مقدمه ۲: a^2 بزرگتر از صفر است.

∴: a عددی مثبت است.

۱۰۳- ۵ لیوان همانند شکل زیر داریم که یکی از آن‌ها وارونه است. می‌خواهیم همه آن‌ها در حالت درست (رو به بالا) قرار گیرند. ولی مجاز هستیم

تا هر بار دقیقاً دو لیوان را تغییر وضعیت دهیم. با چند بار تغییر وضعیت همه لیوان‌ها رو به بالا قرار می‌گیرند؟

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) امکان‌پذیر نیست.

۱۰۴- به کمک عکس نقیض یک گزاره شرطی، به جای اثبات گزاره شرطی «برای هر عدد طبیعی n اگر n^2 بر ۳ بخش‌پذیر باشد، آن‌گاه n نیز

بر ۳ بخش‌پذیر است.» می‌توان کدام گزاره را ثابت کرد؟

(۱) اگر n^2 بر ۳ بخش‌پذیر نباشد، آن‌گاه n نیز بر ۳ بخش‌پذیر نیست.

(۲) اگر n بر ۳ بخش‌پذیر باشد، آن‌گاه n^2 نیز بر ۳ بخش‌پذیر است.

(۳) اگر n بر ۳ بخش‌پذیر نباشد، آن‌گاه n^2 نیز بر ۳ بخش‌پذیر نیست.

(۴) اگر n بر ۳ بخش‌پذیر باشد، آن‌گاه n^2 بر ۳ بخش‌پذیر نیست.

محل انجام محاسبات

۱۰۵- در اثبات حکم «اگر $\sqrt{3}$ یک عدد گنگ باشد، آنگاه $\sqrt{3}+1$ نیز گنگ است.» به کمک عکس نقیض گزاره شرطی، کدام گزاره شرطی را اثبات می‌کنیم؟

(۱) اگر $\sqrt{3}$ گویا باشد، آن‌گاه $\sqrt{3}+1$ گویاست.

(۲) اگر $\sqrt{3}+1$ گویا باشد، آن‌گاه $\sqrt{3}$ گویاست.

(۳) اگر $\sqrt{3}+1$ گنگ باشد، آن‌گاه $\sqrt{3}$ گویاست.

(۴) اگر $\sqrt{3}$ گنگ باشد، آن‌گاه $\sqrt{3}+1$ گویاست.

۱۰۶- در رابطه با راه حل معادله $x^2 - 9 = x + 3$ و یافتن تمام جواب‌ها، با توجه به استدلال زیر، در صورت وجود اشتباه، در چه مرحله‌ای اولین اشتباه رخ داده است؟

مرحله ۱ $\xrightarrow{\text{تجزیه سمت چپ}} (x-3)(x+3) = x+3$

مرحله ۲ $\xrightarrow{\text{تقسیم طرفین به } x+3} x-3 = 1$

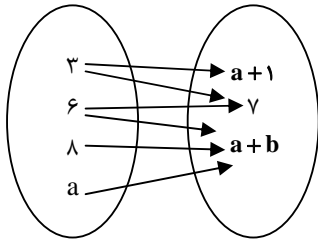
مرحله ۳ $\xrightarrow{\text{یافتن جواب}} x = 4$

۲ (۲)

۱ (۱)

(۴) فاقد اشتباه

۳ (۳)

۱۰۷- اگر رابطه پیکانی زیر یک تابع باشد، مقدار b کدام است؟

۱ (۱)

۲ (۲)

-۲ (۳)

۷ (۴)

۱۰۸- اگر $f: A \rightarrow B$ تابعی با ضابطه $f(x) = 2x - 1$ و $A = \{-1, 2, 3\}$ و $B = \{a^2 + 1, 5, -b^2\}$ باشد، آن‌گاه $a^2 + b^2$ کدام است؟

۷ (۴)

۵ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۰۹- در تابع $f: A \rightarrow B$ با دامنه $\left\{-2, -1, 0, 1, \frac{1}{2}\right\}$ و $D_f = A$ ، برد تابع شامل چند عدد حسابی است؟

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۱۰- اگر $f = \{(3, 5), (3, a^2 + 1), (2, 7), (a, 8)\}$ یک تابع باشد، در تابع $g(x) = 3x + 9$ ، مقدار $g(a)$ کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

۱۵ (۲)

۳ (۱)

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بازار
 صفحه‌های ۳۱ تا ۳۹

۱۱۱- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟ و جاهای خالی را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

الف) در رابطه با واقعیت کدام عبارت نادرست است؟

ب) اگر «تولیدکنندگان» بیش از مقدار تقاضای «مصرف‌کنندگان» کالا تولید کنند و مصرف‌کنندگان بیش از مقدار تولید «تولیدکنندگان» کالا بخواهند دچار مشکل خواهند شد. پس «...» این دو گروه باید هماهنگ باشد و عاملی که این هماهنگی و تعادل را ایجاد می‌کند «...» است.

ج) هرگاه در بازار قیمت در سطح «قیمت تعادلی» نباشد:

۱) الف) تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می‌پذیرد. ب) رفتار اقتصادی - قیمت کالا، ج) دلیلی بر ناهماهنگی و عدم تعادل بین «مصرف‌کننده» و «تولیدکننده» می‌باشد.

۲) الف) در ارتباط با کالاهای لوکس، شیب منحنی تقاضا زیاد است؛ یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است. ب) رفتار اقتصادی - قیمت کالا، ج) عواملی آن را به سطح «قیمت تعادلی» می‌کشاند.

۳) الف) قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به‌وسیله «مصرف‌کنندگان» با هم «رابطه مستقیم» دارند. ب) اندیشه اقتصادی - کیفیت کالا، ج) دلیل عمده‌اش کمبود یعنی «فزون تقاضا بر عرضه» است.

۴) الف) اگر تولیدکننده‌ای نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کَشش قیمتی عرضه بالا است. ب) اندیشه اقتصادی - تعادلی بودن قیمت کالا، ج) دلیل اصلی و مهم آن «مازاد» یعنی «فزون تقاضا بر عرضه» است.

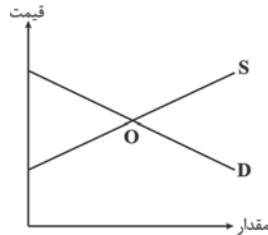
۱۱۲- با توجه به نمودار عرضه و تقاضای کالای X کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

۱) منحنی D مقادیر عرضه و منحنی S نشان‌دهنده مقادیر تقاضا می‌باشد.

۲) اگر در بازار، سطح قیمت پایین‌تر از نقطه O باشد همه مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای موردنیاز خود خواهند شد.

۳) در سطح قیمت بالاتر از نقطه O به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان به تولید بیشتر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف کالا تمایل نشان نمی‌دهند.

۴) صعودی بودن منحنی S به این معناست که با افزایش قیمت کالا، به دلیل عدم تمایل مصرف‌کنندگان مقدار عرضه کاهش می‌یابد.

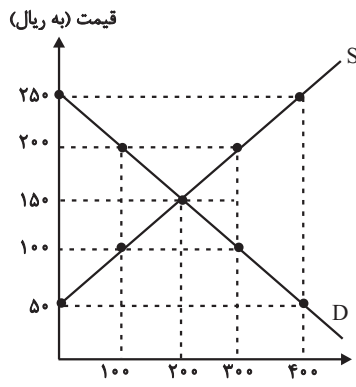

۱۱۳- عبارات کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) با افزایش قیمت تا سطح ۲۵۰ هزار ریال چه وضعیتی در بازار ایجاد می‌شود؟

ب) در حالت مازاد عرضه، چه عاملی سبب رسیدن سطح قیمت‌ها به حالت قیمت تعادلی می‌شود؟

ج) عبارت کدام گزینه بیانگر رفتار اقتصادی هریک از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان در وضعیت مازاد تقاضا است؟

۱) الف) مازاد عرضه، ب) افزایش قیمت، ج) کاهش قیمت از سوی تولیدکنندگان مقدار عرضه و تقاضا و افزایش رغبت خریداران برای مصرف

۲) الف) کمبود تقاضا، ب) کاهش قیمت، ج) بالا رفتن تولیدات از سوی تولیدکنندگان و افزایش مصرف‌گرایی از سوی خانوارها

۳) الف) مازاد عرضه، ب) کاهش قیمت، ج) با افزایش قیمت‌ها، تولیدکنندگان بر میزان تولیدات خود می‌افزایند و مصرف‌کنندگان از مصرف خود می‌کاهند.

۴) الف) کمبود عرضه، ب) تعدیل قیمت، ج) هر دو گروه تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان سعی به تولید و مصرف براساس نیاز بازار و نیاز خود می‌کند.

محل انجام محاسبات

۱۱۴- در کدام گزینه به ترتیب نوع بازار به درستی مشخص شده است؟

«بازار محصولاتی چون رب گوجه فرنگی، بازار محصولاتی چون خودرو در کشور ما، شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی، شرکت توانیر در

کشور ما، فروشندگان آثار هنری چون فرش دست بافت، خریدهای دولتی»

(۱) انحصاری - رقابتی - انحصار در خرید - انحصار در فروش - مناقصه - رقابتی

(۲) رقابتی - انحصار در خرید - انحصار در فروش - رقابتی - مناقصه - انحصار در فروش

(۳) رقابتی - انحصار در فروش - انحصار در خرید و فروش - انحصار در فروش - مزایده - مناقصه

(۴) رقابتی - انحصار در فروش - انحصار در خرید و فروش - انحصار در خرید - مزایده - مناقصه

۱۱۵- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) با توجه به جداول زیر مقادیر قیمت در نقاط A و B به ترتیب چه اعدادی می‌تواند باشد؟

۳۰	۵۰	مقدار تقاضا (به کیلو)
A	۲۵	قیمت (به ریال)

۶۰	۸۰	مقدار عرضه (به کیلو)
B	۴۰	قیمت (به ریال)

ب) اگر بازار کالای فرضی X با وضعیت مازاد تقاضا مواجه باشد، قیمت چه تغییری خواهد کرد و در نهایت به چه قیمتی خواهد رسید؟

ج) چنانچه قیمت تعادلی کالای X، ۴۰۰ ریال باشد در وضعیت مازاد عرضه قیمت این کالا کدام می‌تواند باشد؟

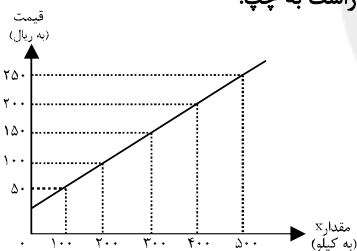
(۱) الف) ۲۰ - ۴۵، ب) کاهش می‌یابد، بیش‌تر از قیمت تعادلی، ج) ۴۰۰ ریال

(۲) الف) ۲۸ - ۴۰، ب) کاهش می‌یابد، قیمت تعادلی، ج) ۵۵۰ ریال

(۳) الف) ۳۰ - ۳۵، ب) افزایش می‌یابد، بیش‌تر از قیمت تعادلی، ج) ۵۰۰ ریال

(۴) الف) ۳۵ - ۳۰، ب) افزایش می‌یابد، قیمت تعادلی، ج) ۴۵۰ ریال

۱۱۶- با توجه به جدول و نمودار زیر که نشان‌دهنده وضعیت یک کالا در بازار است، به ترتیب از راست به چپ:

قیمت (به ریال)	مقدار Y (به کیلو)
۵۰	۵۰۰
۱۰۰	۴۰۰
۱۵۰	۳۰۰
۲۰۰	۲۰۰
۲۵۰	۱۰۰

الف) مقادیر X و Y به ترتیب بیان‌کننده چه مفاهیمی هستند؟

ب) در قیمت ۱۰۰ ریال، بازار در کدام وضعیت قرار دارد و در این حالت کدام عامل باعث پیشروی بازار این کالا به سوی تعادل می‌شود؟

ج) «قیمت تعادلی»، «تقاضای تعادلی» و «عرضه تعادلی» کدام است؟

د) مقدار ۴۰۰ کیلو مازاد عرضه به‌ازای چه قیمتی ایجاد می‌شود؟

ه) در قیمت ۲۰۰ ریال، حداکثر درآمد عرضه‌کنندگان چند ریال است؟

(۱) الف) عرضه - تقاضا، ب) مازاد تقاضا - افزایش قیمت کالا، ج) ۱۵۰ - ۳۰۰ - ۳۰۰ (د) ۲۵۰، ه) ۸۰,۰۰۰

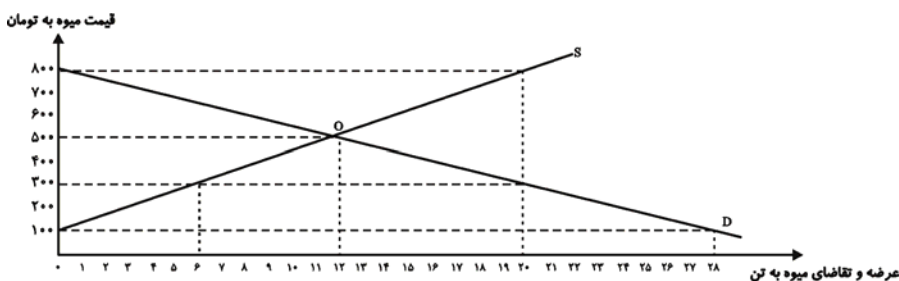
(۲) الف) تقاضا - عرضه، ب) مازاد عرضه - کاهش قیمت کالا، ج) ۳۰۰ - ۱۵۰ - ۳۰۰ (د) ۲۰۰، ه) ۴۰,۰۰۰

(۳) الف) عرضه - تقاضا، ب) کمبود عرضه - افزایش قیمت کالا، ج) ۱۵۰ - ۳۰۰ - ۳۰۰ (د) ۲۵۰، ه) ۴۰,۰۰۰

(۴) الف) عرضه - تقاضا، ب) مازاد عرضه - کاهش قیمت کالا، ج) ۳۰۰ - ۱۵۰ - ۱۵۰ (د) ۲۰۰، ه) ۸۰,۰۰۰

محل انجام محاسبات

۱۱۷- میزان عرضه و تقاضای یک میوه وارداتی طی یک سال در قیمت‌های مختلف، در نمودار زیر آورده شده است:

الف) میزان تقاضای این میوه در قیمت ۸۰۰ تومان، چند تن است و در این قیمت، چه مازاد یا کمبودی و به چه میزان در جامعه وجود دارد؟

ب) حداکثر درآمد واردکنندگان در قیمت ۳۰۰ تومان، چند تومان است؟

پ) هنگامی که قیمت این میوه در حال افزایش است، بازار در چه شرایطی قرار دارد؟

ت) اگر میزان عرضه کالا برابر با ۱۸ تن باشد، قیمت چه تغییری خواهد کرد؟

۱) الف) ۰، کمبود تقاضا، ۲۰ تن، ب) ۶۰۰۰، پ) مازاد تقاضا، ت) افزایش می‌یابد.

۲) الف) ۲۰، مازاد عرضه، ۱۸ تن، ب) ۱۸۰۰، پ) مازاد عرضه، ت) کاهش می‌یابد.

۳) الف) ۲۰، مازاد تقاضا، ۱۸ تن، ب) ۶۰۰۰، پ) مازاد عرضه، ت) کاهش می‌یابد.

۴) الف) ۰، مازاد عرضه، ۲۰ تن، ب) ۱۸۰۰، پ) مازاد تقاضا، ت) کاهش می‌یابد.

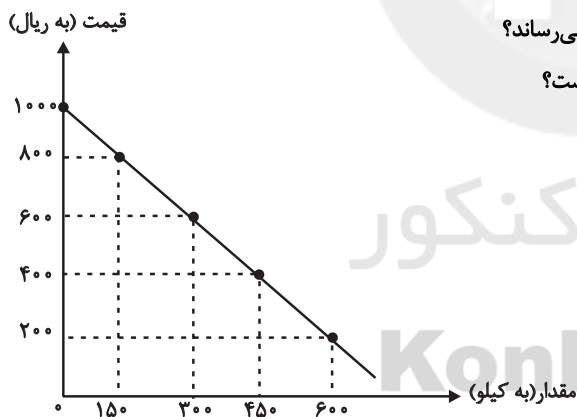
۱۱۸- با توجه به جدول و نمودار زیر، کدام گزینه به ترتیب پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) در سطح قیمت ۴۰۰ ریال بازار در چه وضعیتی قرار دارد و به چه مقدار؟

ب) در سطح قیمت ۱۰۰۰ ریال چه عاملی بازار را به حالت تعادل می‌رساند؟

ج) حداکثر درآمد تولیدکنندگان در سطح قیمت ۸۰۰ ریال کدام است؟

د) عبارت کدام گزینه مفهوم تعادل بازار یک کالا را می‌رساند؟

مقدار (به کیلو)	قیمت (به ریال)
۰	۲۰۰
۱۵۰	۴۰۰
۳۰۰	۶۰۰
۴۵۰	۸۰۰
۶۰۰	۱۰۰۰

۱) الف) کمبود عرضه، ۳۰۰ کیلو، ب) کاهش قیمت، ج) ۳۶۰,۰۰۰ ریال، د) وجود مقدار معین و محدودی از کالا در بازار

۲) الف) کمبود تقاضا، ۱۵۰ کیلو، ب) افزایش قیمت، ج) ۱۲۰,۰۰۰ ریال، د) حداقل قیمت تعیین شده برای کالا جهت فروش

۳) الف) مازاد تقاضا، ۳۰۰ کیلو، ب) کاهش قیمت، ج) ۱۲۰,۰۰۰ ریال، د) برابری میزان عرضه و تقاضا در یک قیمت معین

۴) الف) مازاد عرضه، ۱۵۰ کیلو، ب) افزایش قیمت، ج) ۳۶۰,۰۰۰ ریال، د) برابری میزان عرضه و تقاضا در یک قیمت معین

محل انجام محاسبات

۱۱۹- جدول زیر شرح مقادیر تقاضا و عرضه و قیمت یک کالای خاص در یک جامعه فرضی است. در این صورت:

الف) کدام ردیف جدول بیانگر وضعیت «تعادل» در بازار است؟

ب) اگر مقدار کمبود عرضه در ردیف ۱ و مقدار کمبود تقاضا در ردیف ۶ به ترتیب ۹۰۰ و ۶۰۰ کیلو باشند، مقدار تقاضا و مقدار عرضه در

این ردیفها به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

ج) به ترتیب اختلاف مقدار تقاضا در ردیف ۲ و مقدار عرضه در ردیف ۷ از مقدار تعادلی کدام است؟

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۳۰۰	...	۱۰۰
۲	۵۰۰	۸۵۰	۲۵۰
۳	۷۰۰	۷۰۰	۴۰۰
۴	۹۰۰	۵۵۰	۵۵۰
۵	۱۱۰۰	۴۰۰	۷۰۰
۶	۱۳۰۰	۲۵۰	...
۷	۱۵۰۰	۱۰۰	۱۰۰۰

۱) الف) ردیف ۴، ب) (۸۵۰-۱۰۰۰، ج) ۴۵۰-۳۰۰ (الف) ردیف ۳، ب) (۱۰۰۰-۸۵۰، ج) ۳۰۰-۴۵۰

۳) الف) ردیف ۳، ب) (۸۵۰-۱۰۰۰، ج) ۳۰۰-۴۵۰ (الف) ردیف ۴، ب) (۱۰۰۰-۸۵۰، ج) ۴۵۰-۳۰۰

۱۲۰- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسشهای زیر است و جاهای خالی را به درستی تکمیل می کند؟

الف) صعودی بودن منحنی عرضه به این معناست که ...

ب) به دنبال بالا رفتن قیمت اتومبیل در اثر تحریمها، مصرف کنندگان تقاضای خود را ... می دهند.

ج) شیب زیاد منحنی تقاضا بیانگر کدام واقعیت می باشد؟

۱) الف) با افزایش قیمت، مقدار عرضه نیز افزایش خواهد داشت. ب) افزایش، ج) عکس العمل مصرف کنندگان در برابر قیمت کم است.

۲) الف) با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می یابد. ب) کاهش، ج) کشش قیمتی عرضه پایین است.

۳) الف) با افزایش قیمت، مقدار عرضه کاهش می یابد. ب) افزایش، ج) عکس العمل تقاضا کنندگان در برابر قیمت زیاد است.

۴) الف) با کاهش قیمت، مقدار عرضه نیز کاهش می یابد. ب) کاهش، ج) کشش قیمتی تقاضا کم است.

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دوره بازگشت و بیداری)
پایه‌های اولیه ناهمساز
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- کدام گزینه در مورد عصر بازگشت و بیداری نادرست است؟

- (۱) انتقاد از شعر دوره بازگشت با مطرح شدن مباحث جدید در جامعه و ادبیات در اواخر دوره قاجار آغاز شد.
- (۲) صباى كاشانى و قالى از مقلدان سبك خراسانى در دوره بازگشت بودند.
- (۳) تا آغاز سلطنت فتحعلی شاه، تأثیر سبک هندی بر شعر فارسی به‌طور کلی از بین نرفته بود.
- (۴) شاعران دوره بیداری نیاز به تغییر شعر برای گنجاندن موضوعات جدید در آن را احساس کرده بودند.

۱۲۲- شاعر کدامیک از ابیات زیر، در سروده‌هایش به سبک خراسانی و زبان و بیان حماسی گرایش داشت؟

- (۱) جنگ ننگ است در شریعت من / جز بی پاس دین و حفظ وطن
- (۲) داد معشوقه به عاشق پیغام / که کند مادر تو با من جنگ
- (۳) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید / قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید
- (۴) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی

۱۲۳- به ترتیب روزنامه «نسیم شمال» در کجا و نشریه «دانشکده» به دست چه کسی منتشر می‌شدند؟

- (۱) رشت - میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی
- (۲) رشت - محمدتقی بهار
- (۳) تهران - سید اشرف‌الدین گیلانی
- (۴) تهران - محمدتقی بهار

۱۲۴- نام نویسنده و موضوع کدام اثر صحیح است؟

- (۱) شمس‌الدین و قمر ← میرزا حسن خان بدیع (رمان سیاسی)
- (۲) داستان باستان ← میرزا آقاخان تبریزی (رمان تاریخی)
- (۳) امثال و حکم ← محمدتقی بهار (ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات)
- (۴) تاریخ بیداری ایرانیان ← ناظم‌الاسلام کرمانی (تاریخ مشروطه)

۱۲۵- عبارت زیر متنی روزنامه‌ای مربوط به دوره مشروطه است. تأثیر کدام نویسنده و در چه حوزه‌ای، در آن مشهود است؟

«تمام طبقات مردم رنج برند به‌استثنای سه طبقه: اول دزدان؛ یعنی کسانی که به جبر و قهر و غلبه بدون هیچ قانونی، تحصیل مال و معیشت می‌کنند، چه در کوه باشند چه در صحرا، چه در ساحل چه در دریا، چه در شهر چه در دهات و چه در خانه چه در قصر؛ دویم کسانی که به حقوق حقه خود قانع نیستند و حقوق دیگران را هم به هزاران حيلة شرعی و عرفی ضمیمه حقوق خود نموده و می‌بلعند...؛ سیم تنبلان و بی‌هنران و مفت‌خواران، که چشمشان به دست این و آن، عیش‌شان بر سر سفره فلان و بهمان است.»

- (۱) قائم‌مقام فراهانی - استفاده از عبارات موزون
- (۲) علی‌اکبر دهخدا - استفاده از بیان طنز
- (۳) قائم‌مقام فراهانی - تکلف و تصنع
- (۴) علی‌اکبر دهخدا - استفاده از واژگان عربی

۱۲۶- وزن مقابل کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) ای صوفیان عشق بدرید خرقه‌ها (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن)
- (۲) گنج در آستین و کیسه تهی (فاعلاتن مفاعیل فاعلن)
- (۳) کان حسن تو پنهان شدنی نیست بیا (مستفعل مستفعل مستفعل مستف)
- (۴) سرمایه برفت و سود می‌جویم (مستفعل فاعلاتن مستفعل)

۱۲۷- تعداد هجاها در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) نهران در جهان چیست؟ آزاده مردم / بیننی نهران را، نبینی عیان را
- (۲) گر ندیدی طناب‌هاش، بین / جملگی خاک و باد و آتش و آب
- (۳) خون حسین آن بچشد در صبح / وین بخورد ز اشتر صالح کیاب
- (۴) زمانت نیست چیزی جز که حالت / چرا حالت شده است از دشمنانت؟

۱۲۸- کدام بیت بر وزن «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع» ساخته شده است؟

- (۱) عشق چو باشد کم نشود جان / دور مبادا سایه جانان
- (۲) پاک شو از خویش و همه خاک شو / تا که ز خاک تو بروید گیا
- (۳) ناصح من کژ نهاد و برد ز راهم / شرط امینی و مستشار نه این بود
- (۴) سرو اگر سرکشید در قد تو کی رسید / نرگس اگر چشم داشت هیچ ندید او تو را

۱۲۹- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... از پایه‌های آوایی ناهمسان بهره برده شده است.

- (۱) از غیب رو نمود و صلابی زد و برفت / کاین راه کوتاه است گرت نیست پا روا
- (۲) ای شاه تو شاهی کن و آراسته کن بزم / ای جان ولی نعمت هر وامق و عذرا
- (۳) شکار خسته اویم به تیر غمزه جادو / گرم به مهر بخواند که ای شکار چه باشد
- (۴) نوش تو را ذوق و طعم و لطف نه این بود / وان شتر مست خوش‌عیار نه این بود

۱۳۰- وزن چند بیت از ابیات زیر «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» است؟

- (الف) کنون که می‌دمد از بوستان نسیم بهشت / من و شراب فرح‌بخش و یار حورسرت
- (ب) سخن عشق نه آن است که آید به زبان / ساقیا می‌ده و کوتاه کن این گفت و شنود
- (ج) اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم شنیدم از تو شنیدم
- (د) شراب ارغوانی را گلاب اندر قده ریزیم / نسیم عطرگردان را شکر در مجمر اندازیم
- (ه) خیال روی تو در هر طریق همزه ماست / نسیم موی تو پیوند جان آگه ماست
- (و) بود که یار نرنجد ز ما به خلق کریم / که از سؤال ملولیم و از جواب خجل

(۴) پنج بیت

(۳) چهار بیت

(۲) سه بیت

(۱) دو بیت

۱۳۱- هر سه عامل کدام گزینه، در ایجاد نهضت بازگشت ادبی، تأثیرگذار بودند؟

- (۱) ضعف حکومت صفویه - ورود فرهنگ و ادبیات اروپاییان به ایران - ناکارآمدی ادبیات آن دوره در منعکس کردن مسائل روز
- (۲) تأسیس انجمن‌های ادبی متعدد - ورود افراد عامی و ناآشنا به ادبیات در این حوزه - ضعف‌شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه
- (۳) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه - ضعف‌شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه - غارت کتابخانه اصفهان
- (۴) شکست و عقب افتادگی ایران در اثر جنگ‌های پی‌درپی و سرخوردگی فرهیختگان - استفاده شاعران تأثیرگذار این دوره از ادبیات کهن - ورود فرهنگ اروپاییان به ایران

۱۳۲- به چه دلیل در عصر بیداری شعر و ادب، بیشتر به تهران منحصر می‌شد و در این دوره، روزنامه نسیم شمال توسط چه کسی منتشر می‌شد؟

- (۱) وجود ادیبان و فرهیختگان فرهنگی در این شهر - سید اشرف‌الدین
- (۲) پایتخت‌بودن این شهر - محمدتقی بهار
- (۳) تمرکز بیشتر فعالیت‌های سیاسی و مطبوعاتی - سید اشرف‌الدین
- (۴) ارتباط بیشتر با مراکز ادبی و دانشگاهی آن زمان مانند دارالفنون - محمدتقی بهار

۱۳۳- بیت زیر از کیست؟ مضامین عمده اشعار او چه بود؟

«ز خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»

- (۱) عارف قزوینی - وطن‌دوستی، آزادی‌خواهی و ستیز با نادانی
- (۲) ایرج میرزا - مفاهیم نو در قالب طنز، هجو و هزل
- (۳) محمدتقی بهار - آزادی و وطن‌خواهی
- (۴) فرخی یزدی - آزادی و مفاهیم وطن‌دوستانه

۱۳۴- صاحب کتاب منشآت، مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک ... نوشت.

- (۱) تاریخ جهانگشای جوینی
- (۲) گلستان سعدی
- (۳) تاریخ بیهقی
- (۴) نفحات‌الانس جامی

۱۳۵- سبک کدام عبارت به سبک «چرند و پرند» دهخدا نزدیک است؟

- (۱) اگر زنده ماندم و بهاران ان شاءالله تعالی موافق خواهش آمدم، رفع همه حرف‌ها به فضل خدا می‌شود و اگر مردم و نیامدم، عذر ما بپذیر.
- (۲) چه لازم که رای خود را در رای نوکر و چاکر مستهلک سازی و خود بالمره عاطل و مستدرک باشی.
- (۳) این قدر از این دروغ‌ها می‌گفت؛ مثل این که خانه‌خراب‌شده این دو ساعت که در میدان قاپوق و کاه‌فروش‌ها در دگان علفی بارش را می‌فروخته، هرچه راپورتچی در شهر بوده‌اند پیش او آمده‌اند.
- (۴) در تاریکی نمی‌بینیم ما که کی روشن است و کی تاریک تاریک. تاریک بوده است حتماً، مثل ما که ساکت و تاریک سر جایمان بودیم و حتی پچپچه نمی‌کردیم.

۱۳۶- وزن کدام مصراع در کمانک مقابل آن درست آمده است؟

(۱) نه مهر راست زوال و نه شوق راست، نهایت (مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن)

(۲) زنده شود هر که پیش دوست بمیرد (مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)

(۳) جز گوش تو نشنود حدیث من (مستفعلُ فاعلاتُ فعلن)

(۴) آن سرو دو صد گلشن و گلزار مرا یافت (مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن)

۱۳۷- وزن عروضی بیت زیر، کدام است؟

«درمانده‌ایم با دل غمخواره می کجاست؟ / در آتشیم با جگر تشنه آب کو؟»

(۱) مستفعل مستفعل مستفعل مستف

(۲) مستفعل فاعلات مستفعل

(۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(۴) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل

۱۳۸- وزن عروضی بیت «کس نیست که افتاده آن زلف دو تا نیست / در رهگذر کیست که دامی ز بلا نیست» کدام است؟

(۱) مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولن

(۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل

(۳) مستفعل مستفعل مستفعل مستف

(۴) مستفعل فاعلات مستفعل فع

۱۳۹- وزن عروضی همه ابیات به‌استثنای بیت ... در کمانک مقابل آن درست آمده است.

(۱) بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید / از یار آشنا سخن آشنا شنید (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)

(۲) نفس برآمد و کام از تو برنمی‌آید / فغان که بخت من از خواب درنمی‌آید (مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن)

(۳) می‌وزد از چمن نسیم بهشت / هان بنوشید دم به دم می ناب (مفتعلن مفتعلن فاعلن)

(۴) روی بنما و مرا گو که ز جان دل برگیر / پیش شمع آتش پروانه به جان گو درگیر (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

۱۴۰- تقطیع هجایی کدام مصراع نادرست است؟

(۱) نقد امید عمر من دستخوش خیال شد: -U-U-UU--U-U-UU-

(۲) روی تو خوش می‌نماید آینه ما: --UU-U-U--UU-

(۳) ما لک فی الخیمة مستقلیا: -U---U---U-

(۴) چنان به موی تو آشفته‌ام به بوی تو مست: -UU-U-U--UU-U-U-

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کالبدشکافی متن (شعر)
کالبدشکافی متن ۲ (نثر)
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۲۲ تا ۳۴

۱۴۱- تعداد واژگان مرکب در کدام گزینه بیش‌تر است؟

- (۱) شد عرصه زمین چو بساط ارم جوان / از پرتو سعادت شاه جهانستان
- (۲) ای پرلعل کرده جام زرین / ببخشا بر کسی کش زر نباشد
- (۳) هوای مسکن مألوف و عهد یار قدیم / ز رهروان سفر کرده عذرخواهت بس
- (۴) دلدار که گفتا به توأم دل نگران است / گو می‌رسم اینک به سلامت نگران باش

۱۴۲- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

- «شنیدم که جمشید فرخ‌سرشت / به سرچشمه‌ای بر به سنگی نوشت
بر این چشمه چون ما بسی دم زدند / برفتند چون چشم بر هم زدند
گرفتیم عالم به مردی و زور / ولیکن نبردیم با خود به گور»
- (۱) استفاده از دو نشانه برای یک متمم
 - (۲) وجود آرایه‌هایی همچون واج‌آرایی، کنایه و جناس همسان
 - (۳) تأکید ابیات بر ناپایداری دنیا و قدرتهای دنیوی
 - (۴) سادگی و کوتاهی جملات و واژه‌ها

۱۴۳- بیت کدام گزینه را نمی‌توان در رده ادبیات عرفانی جای داد؟

- (۱) این نان و آب چرخ چو سیلی است بی‌وفا / من ماهی‌ام، نه‌نگم، عثمانم آرزوست
- (۲) ما مریدان روی سوی قبله چون آریم چون / روی سوی خانه خمار دارد پیر ما
- (۳) به تیشه کس نخراشد ز روی خارا گل / چنان که بانگ درشت تو می‌خراشد دل
- (۴) آب آتش‌فروز عشق آمد / آتش آب‌سوز عشق آمد

۱۴۴- با توجه به داستان «روباہ و شکارچی» در الهی‌نامه عطّار، کدام مورد درست است؟

- (۱) تأکید شاعر بر خوی حیل‌گر روباه، تمثیلی از خوی حیوانی انسان است.
- (۲) از این حکایت می‌توان نتیجه‌گیری‌های اخلاقی و اجتماعی داشت.
- (۳) ظاهر ساده تمثیل، باعث کم‌رنگ شدن نتیجه ذهنی آن می‌شود.
- (۴) از دیدگاه شاعر، وجود انسان از دو ساحت، که یکی بر دیگری برتری دارد، تشکیل شده است.

۱۴۵- معنای «را» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) این مژده مرا نیست دشمنانم راست یعنی وارثان مملکت.
- (۲) توانگر گفت درویش را که چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار کردن برهی.
- (۳) مار رنجور شد و گفت: تو را گفته بودیم که آدمی بدگوهر و بی‌وفا باشد.
- (۴) وزیران بر مثال اطبانند و طیب دارو ندهد جز سقیم را.

۱۴۶- آرایه کدام گزینه در حکایت زیر از سعدی وجود ندارد؟

«غافل را شنیدم که خانه رعیت خراب کردی تا خزانه سلطان آباد کند؛ بی خبر از قول حکیمان که گفته‌اند: هر که خدای را عزوجل بیازارد تا دل خلقی به دست آرد، خداوند تعالی همان خلق را برو گمارد تا دمار از روزگارش برآرد.»

(۱) سجع (۲) تضاد (۳) کنایه (۴) تناقض

۱۴۷- کدام بیت در مورد تربیت، مفهوم مقابل بیت زیر را بیان می‌کند؟

«گرچه دانی که نشنوند بگوی / هرچه دانی ز نیک‌خواهی و پند»

(۱) بر سر لوح او نبشته به زر / جور استاد به ز مهر پدر

(۲) هیچ صیقل نکو نخواهد کرد / آهنی را که بدگهر باشد

(۳) چوب تر را چنانکه خواهی پیچ / نشود خشک جز به آتش راست

(۴) با عزیزی نشست روزی چند / لاجرم همچونو گرمی شد

۱۴۸- مفهوم کلی عبارت «اما روزگار انصاف بستد و دمنه را رسوا گردانید و افترا و زرق او شیر را معلوم گشت، چه نهال کردار و تخم گفتار چنان

که پرورده و کاشته شود به ثمرت رسد.» در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

(۱) همه تخم نامردمی کاشتی / ببین لاجرم بر که برداشتی

(۲) چو لشکر برون تاخت خشم از کمین / نه انصاف ماند نه تقوی نه دین

(۳) رطب نورد چوب خرزهره بار / چو تخم افگنی بر همان چشم دار

(۴) تو ما را همی چاه کندی به راه / به سر لاجرم درفتادی به چاه

۱۴۹- کدام گزینه، همسو با عبارت «چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته‌اند.» نیست؟

(۱) لقمه افتد ز دهان گر نبود قسمت کس / روزی از نگر کز بن دندان ریزد

(۲) دست طلب داشتن ز دامن معشوق / پیش کسی گو کش اختیار به دست است

(۳) هر که منظوری ندارد عمر ضایع می‌گذارد / اختیار این است دریاب ای که داری اختیاری

(۴) من می‌روم او نمی‌گذارد / من خود نه به اختیار خویشم

۱۵۰- مفهوم کدام بیت نادرست آمده است؟

(۱) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود / بر زبان بند گرانی از تأمل بایش (سنجیده‌گویی)

(۲) خرده‌ای از مال دنیا در بساط هر که هست / جبهه واکرده‌ای پیوسته چون گل بایش (توکل)

(۳) صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید / دانه چون در آسیا افتد تحمل بایش (شکیبایی)

(۴) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن / از کنار ابر تا دریا تنزل بایش (فروتنی)

پایه‌های آوایی، تشبیه و
کارگاه تحلیل فصل
مقصد‌های (۲) ۳۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۵۱- پایه‌های آوایی کدام گزینه در مقابل آن درست نوشته نشده است؟

- (۱) برید از کسی کآخر ببرد: پـ بُر ری | دز ک سی کا | خـر پـ بُر د
- (۲) مرا از هرچه می‌بینم رخ دلداری اولی‌تر: مـ را از هر | چ می بی نم | رُخ دل دا | ر اولی تر
- (۳) چه خوش گفت جمشید با تاج و تخت: چ خش گف | ت جم شید | د با تا | جُ تخت
- (۴) خال جانان دانه دل، زلف ساقی دام راه: خال جانان | دانی دل | زلف ساقی | دام راه

۱۵۲- وزن کدام گزینه با پایه آوایی دوم بیت زیر یکسان است؟

«هر خسی از رنگ گفتاری بدین ره کی رسد / درد باید عمرسوز و مرد باید گام زن»

- (۱) گفتار من
- (۲) نامه‌رسان
- (۳) رفتار تو
- (۴) کوبش را

۱۵۳- بیت زیر از چند پایه آوایی تشکیل شده است؟

«دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن / در کوی او گدایی بر خسروی گزیدن»

- (۱) شش
- (۲) هشت
- (۳) چهار
- (۴) چهارده

۱۵۴- ردیف در کدام بیت، یک پایه آوایی آن بیت را تشکیل می‌دهد؟

- (۱) حدیث آرزومندی جوابی هم نمی‌ارزد / خمار آلوده‌ای آخر شرابی هم نمی‌ارزد
- (۲) عمریست تا من در طلب هر روز گامی می‌زنم / دست شفاعت هر زمان در نیک‌نامی می‌زنم
- (۳) من امروز از می‌ای مستم که در ساغر نمی‌گنجد / چنان شادم که از شادی دلم در بر نمی‌گنجد
- (۴) تنم تنها نمی‌خواهد که در کاشانه بنشیند / دلم در دل نمی‌آید که بی‌جانانه بنشیند

۱۵۵- تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه متفاوت با دیگر گزینه‌هاست؟

- (۱) طیب از طلب در دو گیتی می‌اسا / کسی چون میان دو منزل نشیند
- (۲) مرا عهدی است با جانان که تا جان در بدن دارم / هواداران کویش را چو جان خویشان دارم
- (۳) بگفتا گر خرامی در سرایش / بگفت اندازم این سر زیر پایش
- (۴) عشق تو بر بود ز من مایه مایی و منی / خود نبود عشق تو را چاره ز بی‌خویشنی

۱۵۶- در کدام بیت زیر وجه شبه ذکر نشده است؟

- (۱) از غم به سان سوزن زرینم / در آرزوی سیمبر و دوشی
- (۲) گردد می لعلی عرق از سرخی رویت / از عکس تو در آینه زنگار شود سرخ
- (۳) به سان موج می‌بالم به طوفان / به رنگ شعله می‌رقصم در آتش
- (۴) قصهٔ حال پریشان من امشب ز غمت / به درازی چو سر زلف تو بگذشت ز دوش

۱۵۷- کدام بیت فاقد آرایهٔ تشبیه است؟

- (۱) نکرد آتش شوق درون قلم ظاهر / مگر ز شوق قلم دود رفته بیرون است
- (۲) فراز سرو بن بنشسته قمری / به سان موذنی بر بام مأذنی
- (۳) کسی که چاه ملامت به راه می‌کندی / به ریسمان خود اکنون فتاده در چه ماست
- (۴) ز ناز شربت کوثر نمی‌چشیدم، آه / به آتش دل داغ جگر چه کار مرا

۱۵۸- در بیت کدام گزینه هر دو نوع تشبیه (فشرده و گسترده) وجود ندارد؟

- (۱) چون صدف در دامن خود گوهر مقصود یافت / هر که گرد خویش دوری چند در گرداب زد
- (۲) خود به خود چون غنچه وا شد عقده‌ها از کار من / تا در این بستان سرا دست و دلم از کار شد
- (۳) خون دل شد در بساط سینه‌اش یاقوت و لعل / هر که زیر تیغ چون کهسار دست و پا نزد
- (۴) بس که دل افسرده زین دریای پر نیرنگ شد / چون صدف هر قطرهٔ آبی که خوردم سنگ شد

۱۵۹- در عبارت زیر چند تشبیه دیده می‌شود؟

«انگشت‌های رنگینت / پروانه‌های کوچک چالاکاند / که با نشستن و برخاستن / و رفت و بازگشت‌های هماهنگ / روی دو شانهٔ تو / رنگین کمان مرا می‌سازند / این چشم‌های توست، / گردونه‌ای که خورشید را / از روی شانه‌های شهر برمی‌دارد / و روی خوانچه‌ای (سفرهٔ کوچک) از برگ‌های پاییز / خون‌آلود / تا پیش پای کوبت می‌آرد.»

۶(۴)

۵(۳)

۴(۲)

۳(۱)

۱۶۰- تعداد تشبیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) سرشک من که ز طوفان نوح دست برد / ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست
- (۲) نیم چون خاکیان آلودهٔ گرد کدورت‌ها / صفای چشمهٔ مهتاب دارد جان پاک من
- (۳) در نعل سمند او، شکل مه نو پیدا / وز قد بلند او، بالای صنوبر پست
- (۴) نقطهٔ خال تو را دید به پرگار وجود / یکسر از دایرهٔ عقل، برون شد دل من

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي
درس ۱
صفحه‌های (۸۵)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۱۶۱ - ۱۶۳)

۱۶۱- «... إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ»:

(۱) همانا خدا بر بیشتر مردم بخشایش می‌کند، ولی مردم شکرگزاری نمی‌کنند!

(۲) بی‌شک خداوند دارای بخشش بر مردم است، اگرچه بیشترشان سپاس‌گزاری نمی‌کنند!

(۳) بی‌گمان خداوند صاحب بخشش بر مردم بود، اما بیشتر مردم شکر نمی‌کردند!

(۴) همانا خداوند دارای بخشش بر مردم است، ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی‌کنند!

۱۶۲- «بعض الناس يتصوّرون أنفسهم صغيرة و لا يعلمون أنّ في وجودهم إنطوى عالم أكبر من العالم الخارجيّ!»:

(۱) برخی از مردم تصور می‌کنند که کوچک‌اند و نمی‌دانند که وجود آن‌ها از دنیایی بزرگ‌تر از دنیای خارجی تشکیل شده است!

(۲) عده‌ای از مردم که خودشان را کوچک می‌شمارند، نمی‌فهمند که وجودشان خود جهانی عظیم‌تر از جهان خارج از وجود آنان است!

(۳) برخی مردم خود را خیلی کوچک می‌شمارند و آگاه نیستند که جهانی بزرگ‌تر از وجودشان در خارج از آنان در هم پیچیده شده است!

(۴) بعضی از مردم خودشان را کوچک تصور می‌کنند و نمی‌دانند که در وجودشان جهانی بزرگ‌تر از جهان خارجی به هم پیچیده شده است!

۱۶۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) «هل هؤلاء الرجال يرون بعض الناس خلقوا من فضة؟»: آیا این مردان، برخی از مردم را می‌بینند که از طلا آفریده شده‌اند؟!

(۲) «قال فائذنا: كأن إرضاء المتكبرين هدفاً لا نصل إليه!»: رهبرمان گفت: راضی کردن خودخواهان هدفی بود که به آن نمی‌رسیم!

(۳) «لكن هؤلاء الأمهات مدبرات في أمورهن الكثيرة!»: اما این مادران در کارهای فراوانشان دارای تفکر و تدبیر هستند!

(۴) «ليت تلاميذنا يدرسون طول السنة بدقة!»: ای کاش دانش‌آموزان در طول سال با دقت درس بخوانند!

۱۶۴- عَيْنِ مَا فِيهِ كَلِمَتَانِ مُتضادَتَانِ:

(۱) إِمَّا الْفَخْرُ لِعَلِّ ثَابِتٍ / وَ حَيَاءٌ وَ عِفَافٌ وَ أَدَبٌ

(۳) النَّاسُ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءٌ / أَبُوهُمُ آدَمُ وَ الْأُمُّ حَوَاءُ

(۲) أَيُّهَا الْفَاجِرُ جَهْلًا بِالنِّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لَأُمَّ وَ لَأَبٌ

(۴) فَفَزَّ بَعْلُمُ وَ لَا تَطْلُبْ بِهِ بَدَلًا / فَالنَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ

۱۶۵- عَيْنِ مَا يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَقِيَّةِ فِي الْمَفْهُومِ:

(۱) إِرْضَ بِمَا فِي يَدِكَ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ!

(۳) لَيْسَ إِلَى السَّلَامَةِ مِنَ السِّينَةِ النَّاسِ سَبِيلٌ!

(۲) در دروازه را می‌توان بست، دهان مردم را نه!

(۴) كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ!

۱۶۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ: «كَأَنَّ الْعَمَالَ مَتَرَدِّدُونَ فِي بَدَايَةِ الْعَمَلِ، وَ لَكِنَّا عَازِمُونَ عَلَيْهِ!»

(۱) الْعَمَالُ: اسْمٌ - جَمْعُ تَكْسِيرٍ (مَفْرُودٌ: الْعَمِيلُ) - مَعْرِفَةٌ - مُعْرَبٌ / اسْمُ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ وَ مَنْصُوبٌ

(۲) مَتَرَدِّدُونَ: جَمْعُ سَالِمٍ لِلْمَذْكَرِ - اسْمُ الْفَاعِلِ مِنْ مَصْدَرٍ «تَرَدَّدٌ» / خَبَرٌ «كَأَنَّ» وَ مَرْفُوعٌ (عَلَامَتُهُ «الْوَاوُ»)

(۳) عَازِمُونَ: اسْمٌ - اسْمُ الْفَاعِلِ مِنْ فِعْلِ مُجَرَّدٍ - نَكْرَةٌ / خَبَرٌ «لَكِنَّ» وَ مَرْفُوعٌ (عَلَامَتُهُ «الْوَاوُ»)

(۴) لَكِنَّ: حَرْفٌ مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ - مُعْرَبٌ / اسْمُهُ ضَمِيرٌ «نَا» الْبَارِزُ

۱۶۷- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ لِمَا تَحْتَهُ خَطُؤٌ:

(۱) إِنَّ الْعِقْلَاءَ فِي الْبِلَادِ مُتَازِرُونَ حَقًّا! خَبَرٌ إِنَّ

(۳) لَيْتَنِي أَجْتَهَدْتُ طَوْلَ السَّنَوَاتِ الْكَثِيرَةِ مِنْ عُمُرِي! اسْمُ لَيْتٍ

(۲) كَأَنَّ دَارَ الدُّنْيَا هِيَ الَّتِي تَبْقَى وَ لَا تَنْتَرِكُهَا! خَبَرٌ كَأَنَّ

(۴) لَكِنَّ التَّلْمِيذَاتِ النَّاجِحَاتِ ثَابِتَاتٌ فِي الْحَيَاةِ! صِفَةٌ وَ مَنْصُوبٌ

۱۶۸- عَيْنِ مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ مَا يَرْبِطُ الْجُمْلَتَيْنِ بَبَعْضٍ:

(۱) «إِنَّا جَعَلْنَاهُ قِرَاءً عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ»

(۳) كَأَنَّ السَّمَاءَ بَحْرٌ تَوْجَدُ فِيهِ أَنْوَاعٌ مِنَ الْأَسْمَاكِ!

(۲) «... قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

(۴) قَالَ رَجُلٌ مَعْمَرٌ: يَا لَيْتَ الشَّبَابَ يَعُودُ لَنَا يَوْمًا!

۱۶۹- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْإِسْمُ وَ الْخَبَرُ:

(۱) لَيْتَنِي أَشَاهِدُ مَدْنَ أَوْرُوبَا كُلَّهَا!

(۳) الْمُشْتَرُونَ مَتَرَدِّدُونَ فِي شِرَاءِ الْبِضَاعَةِ!

(۲) لَعَلَّ هَذَا الْفَقِيرَ يَحْتَاجُ إِلَى مَا لَا نَحْتَاجُ إِلَيْهِ!

(۴) «إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا..»

۱۷۰- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ جَاءَ التَّكْوِيدُ؟

(۱) لَا تَكُنْ قَانِطًا فِي الْحَيَاةِ لِأَنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْيَائِسِينَ!

(۳) عَسَى الْكُتُبُ الْمَوْجُودَةُ أَنْ تُفِيدَنَا فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ!

(۲) إِنَّهَا تَحَمَّلَتْ صَعُوبَاتِ الْحَيَاةِ فَسَتَنْجِحُ!

(۴) كَأَنَّ أَصْوَاتَ الطَّيُورِ تُسَمِعُ فِي هَذَا الصَّبَاحِ الرَّبِيعِيِّ!

درس‌های (۲ و)
صفحه‌های ۳۱ تا ۳۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۷۱- مؤلف تاریخ گیتی‌گشا ... است که تاریخ ... را با اسلوبی مصنوع و دشوار نوشته است.

- (۱) میرزا مهدی‌خان استرآبادی - افشاریه
- (۲) میرزا محمدصادق موسوی - زندیه
- (۳) میرزا مهدی‌خان استرآبادی - زندیه
- (۴) میرزا محمدصادق موسوی - افشاریه

۱۷۲- کدام گزینه از برجسته‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) بی‌توجهی به علل و نتایج رویدادهای تاریخی
- (۲) داشتن روحیه تملق و چاپلوسی
- (۳) تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی
- (۴) تأکید بر هویت ملی و قومی

۱۷۳- به ترتیب، «معتقد به حکمت تاریخی» و «منتقد شیوه تاریخ‌نویسی رضاعلی خان هدایت» مربوط به کدام یک از مورخان عصر قاجار است؟

- (۱) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - میرزا آقاخان کرمانی
- (۲) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - محمد حسن خان اعتمادالسلطنه
- (۳) میرزا آقاخان کرمانی - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده
- (۴) محمد حسن خان اعتمادالسلطنه - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

۱۷۴- به ترتیب، «تاریخ ایران» و «تاریخ منتظم ناصری» اثر چه کسانی می‌باشد؟

- (۱) سرپرسی سایکس - علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه
- (۲) سرجان ملکم - محمد حسن خان اعتمادالسلطنه
- (۳) سرپرسی سایکس - محمد حسن خان اعتمادالسلطنه
- (۴) سرجان ملکم - علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه

۱۷۵- کدام گزینه در مورد روزنامه «قانون» صحیح است؟

- (۱) این روزنامه در داخل ایران به چاپ می‌رسید و بعدها به «دولت علیه ایران» تغییر نام داد.
- (۲) این روزنامه به همت سید جلال‌الدین کاشانی در کلکته هندوستان منتشر می‌شد.
- (۳) این روزنامه به سردبیری عباس اقبال آشتیانی و به صورت تخصصی منتشر می‌شد.
- (۴) این روزنامه در لندن توسط میرزا ملکم خان منتشر می‌شد.

۱۷۶- کدام یک از گزینه‌های زیر از مهم‌ترین شرایط نادر برای پذیرفتن سلطنت نمی‌باشد؟

- (۱) حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی
- (۲) افزایش مالیات برای تأمین هزینه‌های جنگ
- (۳) موروثی شدن سلطنت در خاندان او
- (۴) حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی

۱۷۷- از دلایل شکست نظامی لطفعلی خان در مقابل مؤسس سلسله قاجار چه بود؟

- (۱) غرور و اشتباهات نظامی
- (۲) نداشتن مقبولیت عمومی
- (۳) فشارهای دولت‌های همسایه
- (۴) تجملات شاه و درباریان

۱۷۸- معاهده صلح ایران با عثمانی در زمان نادرشاه تا اواخر حکومت کدام پادشاه دوام آورد؟

- (۱) کریم خان زند
- (۲) لطفعلی خان زند
- (۳) نادر شاه افشار
- (۴) عادل شاه افشار

۱۷۹- دولت‌های ... با تأسیس شرکت‌های بزرگ تجاری با نام کمپانی هند شرقی فعالیت‌های استعماری خود را در هند گسترش دادند.

- (۱) پرتغال، اسپانیا و هلند
- (۲) انگلستان، پرتغال و اسپانیا
- (۳) هلند، انگلستان و اسپانیا
- (۴) فرانسه، انگلستان و هلند

۱۸۰- کدام یک از گزینه‌های زیر در پیدایش انقلاب فرانسه مؤثر نبود؟

- (۱) طرح مباحث علمی و ادبی توسط روشنفکران
- (۲) شکست نظامی از انگلستان
- (۳) ورشکستگی اقتصادی دولت حاکم
- (۴) کودتاهای نیمه‌موفق نظامی

درس ۱
(شهرها و روستاها)
صفحه‌های ۲۰ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۸۱- در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، کدام عامل نقش بیشتری دارد و کدام عامل موجب گسترش حوزه نفوذ شهر اهواز شده است؟

- ۱) دسترسی به منابع معدنی و ناهمواری - هسته اولیه
- ۲) دسترسی به منابع معدنی و ناهمواری - موقعیت
- ۳) دسترسی به راه‌های تجاری - موقعیت
- ۴) دسترسی به راه‌های تجاری - هسته اولیه

۱۸۲- در رابطه با سکونتگاه‌های شهری و روستایی کدام عبارت به‌درستی بیان شده است؟

- ۱) عمدتاً شهرها از روستاها پرجمعیت‌تر هستند اما تراکم جمعیت در روستاها بیشتر است.
- ۲) متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک اقتصادی است.
- ۳) در شهرها فعالیت‌های مختلف در فضاهای محدودتری متمرکز شده‌اند.
- ۴) در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش خدماتی فعالیت می‌کنند.

۱۸۳- کدام گزینه تنوع خدمات از کمتر به بیشتر را در سکونتگاه‌های اروپایی به‌درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) روستا - شهر کوچک - هاملت - شهر منطقه‌ای
- ۲) هاملت - شهر کوچک - روستا - شهر متوسط
- ۳) روستا - هاملت - شهر متوسط - شهر منطقه‌ای
- ۴) هاملت - روستا - شهر کوچک - شهر متوسط

۱۸۴- عبارت «یک شهر کوچک ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد و ساکنان روستاهای پیرامون برای خرید و کار در

کارخانه‌ها و استفاده از مراکز درمانی به آن شهر مراجعه کنند.» به کدام مفهوم زیر ارتباط بیشتری دارد؟

- ۱) حوزه نفوذ سکونتگاه
- ۲) سلسله مراتب سکونتگاه
- ۳) موقعیت سکونتگاه
- ۴) تفاوت‌های شهر و روستا

۱۸۵- در سال ۲۰۱۴ میلادی سطح شهرنشینی در کدام نواحی جهان بالاتر بوده است و شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت در کدام قاره

بیشتر از سایر قاره‌ها قرار داشته‌اند؟

- ۱) آسیا - اروپا
- ۲) آمریکای لاتین و کارائیب - آسیا
- ۳) آمریکای شمالی - آسیا
- ۴) اروپا و اقیانوسیه - اروپا

۱۸۶- در کدام گزینه، انواع سکونتگاه‌های شهری، به‌ترتیب از کوچک به بزرگ آورده شده است؟

- ۱) متروپل - مگالوپلیس - منطقه مادرشهری
- ۲) متروپل - منطقه مادرشهری - مگالوپلیس
- ۳) مادرشهر - منطقه مادرشهری - متروپل
- ۴) مادرشهر - متروپل - منطقه ابرشهری

۱۸۷- کدام مورد در ارتباط با مهاجرت از روستا به شهر و رشد شهرنشینی در کشورهای آسیایی و آفریقایی درست است؟

- ۱) تدریجی و طولانی و همگام با تحولات صنعتی
- ۲) سریع و کوتاه و ناهمگام با رشد صنعت
- ۳) سریع و کوتاه و همگام با تحولات صنعتی
- ۴) تدریجی و طولانی و ناهمگام با رشد صنعت

۱۸۸- با کدام رویداد، شهرگرایی در روستاها افزایش یافت؟

- ۱) افزایش مهاجرت روستائیان به شهرها
- ۲) بالا رفتن سطح رفاه عمومی و بهداشت
- ۳) تقسیم زمین‌های کشاورزی و اجرای برنامه اصلاحات ارضی
- ۴) بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی

۱۸۹- در ارتباط با روابط شهر و روستا کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) نوع و چگونگی روابط شهر و روستا در زمان‌های مختلف و در نواحی مختلف جهان متفاوت بوده است.
- ۲) همواره مبادله‌ای برابر بین شهر و روستا جریان دارد.
- ۳) روابط شهر و روستا را می‌توان از جنبه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مطالعه کرد.
- ۴) شهر محل انباشت سرمایه و تمرکز اقتصادی است.

۱۹۰- کدام گزینه از علل اصلی عدم موفقیت اصلاحات ارضی در ایران نمی‌باشد؟

- ۱) حمایت نکردن دولت از کشاورزان
- ۲) توجه به صنایع مونتاژ وابسته به خارج
- ۳) واردات کالا از کشورهای خارجی
- ۴) مهاجرت روستائیان به شهرها

فصل سوم
درس‌های ۷ تا ۱۴
صفحه‌های ۶۱ تا ۱۳۵

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیا (۱) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱)

۱۹۱- در ارتباط با «منابع تحقیق تاریخ ایران در دوران باستان»، کدام‌یک از گزاره‌های زیر صحیح است؟
 (۱) ایرانیان در عصر باستان برخلاف یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق بودند.
 (۲) منابع غیرنوشتاری شامل آثار مادی و دست‌ساخته‌هایی می‌شود که از ایرانیان باستان برجای مانده است.
 (۳) لوح‌های کشف شده در کاوش‌های نقش رستم، اطلاعات سودمندی دربارهٔ اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دورهٔ هخامنشیان ارائه می‌دهند.

(۴) عمدهٔ منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و مصری تشکیل می‌دهند.

۱۹۲- دربارهٔ «تمدن ایلام» نمی‌توان گفت ...

(۱) آشنان در دوران حکومت ایلامی‌ها به اوج شکوفایی اقتصادی رسید و پیشه‌ها و صنایع مختلفی در آن شهر رونق یافتند.
 (۲) در دورهٔ ایلام، معماری پیشرفت چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بناها رایج شد.
 (۳) یکی از ویژگی‌های مهم تمدن ایلامی، مقام و منزلت والایی است که زنان داشته‌اند.
 (۴) حکومت و تمدن ایلام، همواره با همسایگان بین‌النهرینی خود ارتباط تنگاتنگ سیاسی، فرهنگی و تجاری داشت.

۱۹۳- کدام مورد، زمینهٔ اتحاد قبایل پراکندهٔ ماد را فراهم آورد؟

(۱) تدبیر و درایت ذهیوک

(۲) انتخاب هگمتانه به عنوان پایتخت

(۳) اتحاد با حکومت بابل علیه آشور

(۴) یورش‌ها و غارت‌گری‌های پیاپی آشوریان

۱۹۴- کدام‌یک از پادشاهان هخامنشی در ابتدای حکومتش به قتل عام افراد خاندان سلطنتی پرداخت؟

(۱) داریوش سوم

(۲) داریوش اول

(۳) اردشیر دوم

(۴) اردشیر سوم

۱۹۵- کدام گزینه دربارهٔ حوادث زمان پادشاهی قباد یکم (پادشاه ساسانی) درست است؟

(۱) در زمان قباد حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مانی مواجه شد.

(۲) اشراف و نجیب‌السادگان قباد یکم را به علت حمایت از مزدک از پادشاهی برکنار و زندانی کردند.

(۳) قباد یکم اصلاحاتی را در زمینهٔ اداری، اقتصادی و نظامی انجام داد.

(۴) در زمان قباد یکم امپراتور روم به نام والرین به اسارت سپاه ایران درآمد.

۱۹۶- در زمان کدام پادشاه ساسانی یکی از امپراتوران روم به نام گردیانوس در نبرد با ایرانیان کشته شد و امپراتور دیگری در همین دوره به نام والرینوس به اسارت ایرانیان درآمد؟

(۱) شاپور دوم

(۲) شاپور یکم

(۳) بهرام چوبین

(۴) خسرو انوشیروان

۱۹۷- دلیل توانمندی سواره نظام اشکانی چه بود؟

(۱) گماردن افرادی مشخص و معین به این امر

(۲) پیشینه صحراگردی این قبیله

(۳) برخورداری از جنگ‌افزارهای سنگین

(۴) استفاده از فیل در تشکیلات سواره نظام

۱۹۸- به ترتیب کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بیشتر اطلاعات موجود دربارهٔ زنان در ایران باستان، مربوط به زنان طبقهٔ اشراف است.

(۲) دربارهٔ موقعیت اجتماعی و حقوقی زنان در عصر ساسانی، اطلاعات مکتوب و غیرمکتوب بیشتری به‌جا مانده است.

(۳) مدیریت برخی از کارگاه‌های شاهی بر عهدهٔ زنان بود و مردان در تعدادی از آن‌ها، زیردست زنان بودند.

(۴) در سراسر کتاب اوستا، موقعیت اجتماعی زن و مرد برابر است.

۱۹۹- کدام گزینه از عمده‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان نمی‌باشد؟

(۱) انواع مالیات‌ها

(۲) عوارض گمرکی

(۳) حق بهره‌برداری از معادن و جنگل‌ها

(۴) درآمد حاصل از صادرات اقلام ابریشمی

۲۰۰- آیین بودایی در زمان حکومت کدام سلسله، به ایران نفوذ کرد؟

(۱) اشکانیان

(۲) ساسانیان

(۳) هخامنشیان

(۴) سلوکی‌ها

جغرافیای انسانی ایران
درس‌های ۱۰ تا ۱۷
صفحه‌های ۹۵ تا ۹۵

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیا (۱)

۲۰۱- با اطلاعات زیر کدام یک از شاخص‌های جمعیت را می‌توان اندازه گرفت و مقدار آن چند درصد است؟

میزان مرگ و میر: ۳۴۰/۰۰۰

میزان موالید: ۱/۴۰۰/۰۰۰

کل جمعیت: ۷۰/۰۰۰/۰۰۰

(۲) رشد طبیعی - ۱/۱

(۴) رشد مطلق - ۱/۵

(۱) رشد مطلق - ۱/۱

(۳) رشد طبیعی - ۱/۵

۲۰۲- کدام عامل تهدیدی برای پیر شدن جمعیت در ایران به‌شمار می‌آید و دلیل اهمیت مطالعه مهاجرت در بحث «تغییرات جمعیتی» چیست؟

(۱) ادامه یافتن سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید - گروهی بودن مهاجرت

(۲) ادامه یافتن سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید - تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مهاجرت بر منطقه مهاجرپذیر و مهاجرفرست

(۳) افزایش میزان مرگ و میر در سال‌های اخیر - گروهی بودن مهاجرت

(۴) افزایش میزان مرگ و میر در سال‌های اخیر - تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مهاجرت بر منطقه مهاجرپذیر و مهاجرفرست

۲۰۳- در ارتباط با سابقه تقسیمات کشوری در ایران، ترتیب کدام گزینه نادرست است؟

(۱) دوره حکومت زندیه: قصبه ← بلوک ← ولایت ← ایالت

(۲) دوره حکومت ساسانیان: رستاک ← قسوغ ← حوزه ← سرزمین

(۳) نظام اداری کنونی: دهستان ← بخش ← شهرستان ← استان

(۴) قانون تقسیمات کشوری ۱۳۱۶: دهستان ← قصبه ← بخش ← شهرستان ← استان

۲۰۴- به ترتیب بیشترین درصد شهرهای ایران در کدام ارتفاع قرار دارند و مهم‌ترین دلیل شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی ایران کدام است؟

(۲) ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ متر - عرض‌های جغرافیایی

(۴) ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر - خاک

(۱) ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ متر - شرایط اقلیمی

(۳) ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر - آب

۲۰۵- «وابسته بودن فعالیت اغلب ساکنان آن به زمین»، «قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه در ایران» و «استفاده مستقیم جمعیت آن از منابع طبیعی»

به ترتیب ویژگی کدام نوع سکونتگاه در ایران است؟

(۲) عشایری - روستایی - عشایری

(۴) روستایی - عشایری - عشایری

(۱) عشایری - روستایی - روستایی

(۳) روستایی - روستایی - عشایری

۲۰۶- علت اینکه برخی شهرها شکل ترکیبی دارند، چیست و شکل شهر همدان کدام است؟

(۲) کارکردهای مختلف - شعاعی

(۴) گسترش شهر در دوره‌های مختلف - شعاعی

(۱) کارکردهای مختلف - شطرنجی

(۳) گسترش شهر در دوره‌های مختلف - شطرنجی

۲۰۷- بخش کشاورزی در ایران با دارا بودن ... درصد از سهم شاغلان بخش‌های مختلف اقتصادی، به مراتب سهم ... نسبت به صنعت دارد که ... و ... از عوامل مؤثر بر آن هستند.

(۱) ۳۲/۴ - بیشتری - استفاده از روش‌های علمی - مدیریت منابع آب

(۲) ۱۶/۱ - بیشتری - تنوع وضعیت آب و هوایی در ایران - حاصلخیزی خاک

(۳) ۱۶/۱ - کمتری - وجود آفات - محدودیت منابع آب و خاک

(۴) ۳۲/۴ - کمتری - خسارات طبیعی - بی‌ثباتی قیمت محصولات زراعی

۲۰۸- استان یزد جزء تولیدکنندگان اصلی کدام محصول شناخته نمی‌شود و با استان خراسان رضوی در تولید کدام محصول مشترک است؟

(۴) پسته - انگور

(۳) خرما - انگور

(۲) پسته - انار

(۱) خرما - انار

۲۰۹- عامل ایجاد هریک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- رونق صنایع غذایی

- تکوین شرایط مطلوب پرورش انواع دام

- افزایش تولید ناخالص داخلی

(۱) تولید محصولات دامی - وجود گونه‌های متنوع دامی - استفاده از روش‌های سنتی در کنار روش‌های علمی

(۲) وجود عشایر در صنعت تولید دام - استفاده از روش‌های علمی - رونق صنایع غذایی

(۳) وجود عشایر در صنعت تولید دام - وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر - روند رو به رشد صنایع تبدیلی

(۴) تولید محصولات دامی - تنوع گونه‌های گیاهی - رونق صنایع غذایی

۲۱۰- بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور بعد از نفت و گاز چیست و کدام استان‌ها بیشترین شاغلان بخش معدن کشور را دارند؟

(۲) صنعت خودروسازی - تهران، آذربایجان و فارس

(۴) صنعت خودروسازی - یزد، کرمان و اصفهان

(۱) صنعت پتروشیمی - یزد، کرمان و اصفهان

(۳) صنعت پتروشیمی - تهران، آذربایجان و فارس

جامعه‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)
جهان اجتماعی
تشریح جهان اجتماعی
صفحه‌های ۱۵ تا ۳۰
جامعه‌شناسی (۲)
فرهنگ جهانی
صفحه‌های ۱۱ تا ۱۸
جامعه‌شناسی (۳)
ذخیره دانشی
علوم اجتماعی
(۴) ابتدای جامعه‌شناسی
صفحه‌های ۲ تا ۱۳

۲۱۱- به ترتیب «مانع از قطبی شدن جهان» و «داشتن معیاری برای سنجش ارزش‌های فرهنگی»، به کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی اشاره دارد؟

- (۱) حریت - عقلانیت
- (۲) قسط - عقلانیت
- (۳) قسط - حقیقت
- (۴) حریت - حقیقت

۲۱۲- فرهنگ‌هایی که به سوی جهانی شدن حرکت می‌کنند، بر دو نوع هستند؛ گونه دوم آن ...

- (۱) عقاید آن، ناظر به گروهی خاص است.
- (۲) کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.
- (۳) از آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.
- (۴) جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.

۲۱۳- عبارات زیر را از جهت صحیح یا غلط بودن، مشخص کنید.

- مقایسه، راه صحیحی برای شناخت بهتر جهان اجتماعی نیست.
- قرارداد از راه‌های تأمین نظم میان اعضای جهان اجتماعی است.

- فرهنگ جهانی باید روح مسئولیت و تعهد را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

- (۱) ص - ص - ص (۲) ص - غ - غ (۳) غ - غ - غ (۴) غ - ص - ص

۲۱۴- به ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام عبارت، ارتباط دارد؟

- تشخیص پدیده‌های متعلق به جهان اجتماعی
- گسترش جهان اجتماعی
- حاصل کنش اجتماعی انسان‌ها

- (۱) ارتباط پدیده‌ها با زندگی انسان - ایجاد پدیده‌های اعتباری توسط انسان - احترام به قانون
- (۲) نیاز به معیار و قاعده خاص - ورود پدیده‌های تکوینی به جهان اجتماعی - خانواده
- (۳) نیاز به معیار و قاعده خاص - دسته‌بندی پدیده‌ها - خانه‌های مقاوم در برابر زلزله
- (۴) ارتباط پدیده‌ها با زندگی انسان - دسته‌بندی پدیده‌ها - آلودگی طبیعت و محیط زیست

۲۱۵- مفهوم ... از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی است که بر اساس ارزش‌های جهان‌شمولی نظیر ... و ...، معنا می‌یابد.

- (۱) آزادی - عقلانیت - حقیقت - عدالت
- (۲) عقلانیت - معنویت - عدالت - آزادی
- (۳) آزادی - حقیقت - معنویت - عدالت
- (۴) عقلانیت - آزادی - حقیقت - عدالت

۲۱۶- به ترتیب، هریک از موارد زیر، نتیجه چیست؟

- کمک به استفاده از طبیعت

- برخورداری از فرصت‌های زندگی در اجتماعات

- شکل‌گیری شاخه‌های مختلف در علوم اجتماعی

(۱) آگاهی به فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - فراهم شدن زمینه فهم متقابل انسان‌ها توسط علوم اجتماعی - ابعاد مختلف زندگی اجتماعی انسان

(۲) شناخت طبیعت و قوانین آن توسط علوم طبیعی - فراهم شدن زمینه فهم متقابل انسان‌ها توسط علوم اجتماعی - رهایی از سیطره فناوری بر زندگی بشر

(۳) آگاهی به فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - شناخت قواعد زندگی در اجتماعات - رهایی از سیطره فناوری بر زندگی بشر

(۴) شناخت طبیعت و قوانین آن توسط علوم طبیعی - شناخت قواعد زندگی در اجتماعات - ابعاد و انواع مختلف کنش‌های اجتماعی

۲۱۷- به ترتیب، کدام یک در رابطه با شکل‌گیری علوم اجتماعی، درست و در رابطه با تعریف علوم اجتماعی، نادرست است؟

- ۱) مطالعه علمی اجتماعات مختلف به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - مجموعه‌ای از دانش‌ها را دربرمی‌گیرد.
- ۲) مطالعه عقلی اجتماعات مختلف به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - صرفاً به اثرگذاری و اثرپذیری اجتماعات بر کنش‌های اجتماعی و کنش‌های اجتماعی بر اجتماعات می‌پردازد.
- ۳) مطالعه علمی اجتماعات مختلف به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - صرفاً به اثرگذاری و اثرپذیری اجتماعات بر کنش‌های اجتماعی و کنش‌های اجتماعی بر اجتماعات می‌پردازد.
- ۴) مطالعه عملی اجتماعات مختلف به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامیده است. - مجموعه‌ای از دانش‌ها را دربرمی‌گیرد.

۲۱۸- کدام گزینه در ارتباط با تلقی جهان متجدد از علم، صحیح است؟

- ۱) ارتباط دوسویه و رو به رشد دانش عمومی و دانش علمی، تحکیم شده و رشد و توسعه می‌یابند.
- ۲) دانش علمی را منحصر به دانش تجربی می‌داند و سایر روش‌های فراتجربی را از دایره علم بیرون می‌راند.
- ۳) روش‌های عقلانی و وحیانی را در گستره علم قرار می‌دهد و منجر به شناسایی دقیق علمی و مشکلات و آسیب‌های جامعه می‌گردد.
- ۴) در صورت نفوذ تلقی جهان متجدد از علم در جوامع دیگر، باعث پیوستگی دانش علمی و دانش عمومی می‌شود و به راهکارهای صحیح می‌انجامد.

۲۱۹- کدام گزینه، متن زیر را کامل می‌کند؟

- فرض کنید به پیشنهاد دوستی به یک میهمانی دعوت شده‌اید که کسی را نمی‌شناسید، در چنین موقعیتی، احتیاط شما بیش‌تر می‌شود، پیش از انجام هر کاری فکر می‌کنید که چگونه حرف بزنید یا غذا بخورید. در این موقعیت‌ها متوجه می‌شوید که ...
- ۱) آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر و توجه شما پنهان بوده است.
 - ۲) برخی از کنش‌های اجتماعی ما بدون آگاهی و دانش انجام می‌شود.
 - ۳) مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارند که با دیگران سهیم هستیم و دانش علمی ما را تشکیل می‌دهند.
 - ۴) ما انسان‌ها خودمان به تنهایی و جداگانه دانش لازم برای تک‌تک کنش‌هایمان را تولید می‌کنیم.

۲۲۰- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط نیست؟

«عده‌ای به تدریج به این برداشت از علم دامن زدند که تنها علم تجربی، علم است.»

- ۱) این گروه گمان می‌کردند که تنها روش کسب علم، حس و تجربه است و سایر علوم مانند اخلاق، فلسفه و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند.
- ۲) در اوایل قرن بیستم میلادی گروهی در جهان غرب پیدا شدند که علوم فراتر از مشاهده و تجربه را نادرست می‌پنداشتند.
- ۳) این گروه در حوزه علوم انسانی و اجتماعی فقط دانش‌هایی را که با تجربه قابل اثبات باشد معتبر قلمداد می‌کردند.
- ۴) آن‌ها با سخن گفتن از وحدت موضوع علوم به جای روش علوم و تأکید بر آن، این تلقی از علم را گسترش دادند.

۲۲۱- کدام گزینه، نادرست است؟

- ۱) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است جهانی می‌شوند، مگر این‌که نسبت به سایر اقوام و مناطق، نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.
- ۲) فرهنگ صهیونیسم بین‌الملل و فرهنگ سرمایه‌داری از نوع نخست فرهنگ جهانی هستند.
- ۳) فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشانند، فرهنگ سلطه است.
- ۴) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن، مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است.

۲۲۲- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام موارد در ارتباط است؟

- فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است. جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند؛ منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.
 - فرهنگی که بشر را به بحران‌های روحی و روانی، گرفتار نسازد.
 - فرهنگ جهانی باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد.
 - جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن، موافق حق باشد و هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد.
- ۱) استکبار - برخورداری از حریت و آزادی - عقلانیت فرهنگ جهانی - مدینه فاسقه
 - ۲) مرکز - برخورداری از معنویت - برخورداری از تعهد و مسئولیت - پیرامونی
 - ۳) صهیونیسم - برخورداری از تعهد و مسئولیت - حقانیت فرهنگ جهانی - صهیونیسم
 - ۴) سرمایه‌داری - برخورداری از ارزش معنویت - عقلانیت فرهنگ جهانی - مدینه فاسقه

۲۲۳- چه عاملی موجب دگرگونی یا فرو ریختن یک جهان اجتماعی می‌شود؟

- (۱) هرگاه چینش و نظم عناصر جهان اجتماعی با قرارداد و اعتبار انسان‌ها شکل بگیرد.
- (۲) هنگامی که به نقش و جایگاه کنش‌گران در یک جهان اجتماعی بی‌توجهی شود.
- (۳) هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا آن را به نسل بعد انتقال دهد.
- (۴) هرگاه آگاهی افراد از جهان اجتماعی از نوع آگاهی فردی و خصوصی باشد.

۲۲۴- به ترتیب هر عبارت به کدام معیار تقسیم‌بندی جهان اجتماعی، اشاره دارد؟

- افت تحصیلی دانش‌آموزان یک شهر که سیستم اطلاع‌رسانی مناسبی در شهر آن‌ها وجود ندارد.
- تصور آسمان آبی و پاک تهران
- شرکت در جشن نیکوکاری

- (۱) اندازه و دامنه - اندازه و دامنه - ابعاد ذهنی و عینی
- (۲) اندازه و دامنه - ابعاد ذهنی و عینی - اندازه و دامنه
- (۳) اندازه و دامنه - ابعاد ذهنی و عینی - ابعاد ذهنی و عینی
- (۴) ابعاد ذهنی و عینی - ابعاد ذهنی و عینی - اندازه و دامنه

۲۲۵- کدام گزینه درباره ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب، صحیح نیست؟

- (۱) فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی است و از نیازهای ابدی و معنوی انسان چشم‌پوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.
- (۲) فرهنگ جهانی باید روح حریت و آزادی را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.
- (۳) فرهنگ‌های جبرگرا منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند.
- (۴) فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

۲۲۶- عبارت «نهادهای اقتصاد، راه درست و مقبول یا کژراهه‌های به دست آوردن ثروت را در جهان اجتماعی تعیین می‌کند.» با کدام گزینه در ارتباط است؟

- (۱) نهادها در تمامی جهان‌های اجتماعی حضور دارند و اشکال و انواع مشابهی دارند.
- (۲) هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند.
- (۳) نهاد اجتماعی مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع اغلب نیازهای عمومی افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.
- (۴) نهاد اجتماعی پیامد تجزیه و تحلیل جداگانه اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی است که برای بقا به آن نیاز دارد.

۲۲۷- فرهنگ جهانی ابتدا باید به ... و علاوه بر ...، باید به ... نیز پاسخ دهد.

- (۱) پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان، پاسخ دهد- نیازهای متغیر- پرسش‌های متغیر
- (۲) نیازهای مادی و دنیوی انسان، پاسخ دهد- نیازهای مادی- نیازهای دنیوی
- (۳) پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد- پرسش‌های بنیادین- نیازهای متغیر
- (۴) نیازهای مادی و دنیوی انسان پاسخ دهد- پرسش‌های بنیادین- نیازهای متغیر

۲۲۸- عبارات زیر را از جهت صحیح یا غلط بودن، مشخص کنید.

- کنش‌های افراد انسانی بر ایجاد و تغییر اجتماعات تأثیر می‌گذارند.
- زندگی در اجتماعات می‌تواند آسیب‌هایی به همراه داشته باشد.
- نظم و قواعد جهان اجتماعی قابل کشف نیست.

- (۱) ص - ص - غ (۲) ص - ص - ص (۳) غ - غ - غ (۴) غ - ص - ص

۲۲۹- به ترتیب دومین سطح عقلانیت فرهنگ جهانی کدام است و کدام ویژگی فرهنگ جهانی مطلوب است که فرهنگ جهانی باید برای جلوگیری از تفرقه میان جوامع، در لایه‌های مختلف خود به آن معتقد و پایبند باشد؟

- (۱) به پرسش‌ها و نیازهای متفاوت که بر اساس شرایط تاریخی به وجود می‌آیند پاسخ دهد - عدالت و قسط
- (۲) به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد - حریت و آزادی
- (۳) توان دفاع از هویت خود را داشته باشد - عدالت و قسط
- (۴) فرهنگ جهانی باید بتواند براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد - تعهد و مسئولیت

۲۳۰- پدیده‌های «عیادت از بیمار» و «آزادی بیان» به ترتیب، ... و ... هستند.

- (۱) خرد و عینی - کلان و عینی
- (۲) خرد و ذهنی - کلان و عینی
- (۳) کلان و عینی - خرد و ذهنی
- (۴) خرد و عینی - کلان و ذهنی

کلیات (۱) و (۲)
صفحه‌های (۲۶ تا ۲۷)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۳۱- طرح مباحث هستی‌شناسی در معارف الهی نشان‌دهنده کدام مورد است؟

- (۱) اصول و مسائل زیربنایی دین، ماهیت فلسفی دارند.
- (۲) دین در حقیقت و ذات خود چیزی جز فلسفه نیست.
- (۳) فلسفه چیزی غیر از معارف الهی را بیان نمی‌کند.
- (۴) زبان دین و فلسفه، اختلاف اساسی و ماهوی ندارد.

۲۳۲- کدام عبارت در رابطه با بیت زیر مناسب‌تر به نظر می‌رسد؟

«جمال یار ندارد نقاب و پرده ولی / غبار ره بنشان تا نظر توانی کرد»

- (۱) تفکر، اقتضای ذات بشر و عامل ایجاد پرسش در ذهن آدمی است.
- (۲) توجه آدمی در غالب اوقات عمر معطوف به امور روزمره و عادی است.
- (۳) انسان در زندگی باید به دنبال اهداف و مقاصدی رود که همگان در پی آن نیستند.
- (۴) لازمه عبور از فطرت اول به فطرت ثانی، فراغت چند لحظه‌ای انسان از قید عقل معاش است.

۲۳۳- در رابطه با وحی نمی‌توان گفت ...

- (۱) نوعی نگرش نسبت به جهان هستی عرضه کرده است.
- (۲) وسعت و عمق آن، اندیشه‌ها را به سکوت وامی‌دارد.
- (۳) الهام‌گرفتن از آن می‌تواند به تکامل آگاهی بینجامد.
- (۴) اتکا به مبانی آن می‌تواند فرهنگ اسلامی را به رشد و بالندگی برساند.

۲۳۴- کدامیک از موارد زیر همگی منتسب به یک فرد می‌باشد؟

الف) ترجمه آثار ارسطو از جمله اثولوجیا

ب) دریافت هدیه از جانب مأمون عباسی

پ) ترجمه کتب فلسفی

ت) ترجمه از زبان یونانی به عربی

- (۱) الف - ت (۲) ب - پ (۳) ب - ت (۴) پ - الف

۲۳۵- کدام واقعه در دوران خلافت بنی‌عباس در شکل‌گیری نهضت ترجمه موثر نبوده است؟

- (۱) راه یافتن ایرانیان به دستگاه خلافت
- (۲) انتقال استادان فلسفه اسکندریه به بغداد
- (۳) تأسیس بیت‌الحکمة یا خزانه‌الحکمة
- (۴) نزدیکی دستگاه خلافت به مراکز علمی هم‌چون جندی‌شاپور

۲۳۶- عبارت «الحکمة ضالّة المؤمن، فاطلبوها و لو عند المشرك» با کدام مورد هم‌خوانی بیشتری دارد؟

- (۱) چگونگی سامان بخشیدن نظام فلسفی اسلامی
- (۲) بیان معارف توحیدی توسط دین
- (۳) فراگیری حکمت یونانی توسط مسلمانان
- (۴) تأثیر و تأثر حکمای مسلمان و تفکرات غربی

۲۳۷- فرهنگ و تفکر غربی از قرن سیزدهم ...

- (۱) تحت تأثیر عنصر عقل قرار گرفت.
- (۲) به ترجمه و هضم آثار ابن‌سینا پرداخت.
- (۳) اعتقادات دینی را با استدلال عقلی سازگار نمود.
- (۴) با افکار ارسطو آشنایی پیدا کرد.

۲۳۸- درباره اسکندر افرویدی می‌توان گفت ...

- (۱) از شارحان فلسفه افلوپین بوده است.
- (۲) آثار شارحان ارسطو را به عربی ترجمه کرده است.
- (۳) شرح وی بر آثار ارسطو مورد توجه قرار گرفت.
- (۴) ابن‌سینا را فاضل متأخرین می‌خواند.

۲۳۹- کدامیک از موارد زیر منتسب به کندی می‌باشد؟

- (۱) اصلاح ترجمه اثولوجیا
- (۲) ترجمه تاسوعات افلوپین
- (۳) اصلاح تاسوعات افلوپین
- (۴) اصلاح کتاب اثولوجیا

۲۴۰- میان دو متفکر ذکر شده، کدامیک متأثر از دیگری بوده است و کدام شخص به بررسی و داوری میان نظرات خواجه نصیرالدین طوسی و

فخررازی در مورد افکار ابن‌سینا پرداخت؟

- (۱) سهروردی از خواجه نصیر - سهروردی
- (۲) خواجه نصیر از سهروردی - میرداماد
- (۳) سهروردی از خواجه نصیر - قطب‌الدین رازی
- (۴) خواجه نصیر از سهروردی - قطب‌الدین رازی

منطق
تعریف و دنیای مفاهیم
صفحه‌های ۱۳ (۱۹ تا ۱۳)
فلسفه یازدهم
فلسفه چیست (۲)
صفحه‌های ۱۲ (۲۵ تا ۲۵)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق و فلسفه یازدهم

۲۴۱- کدام یک از موارد زیر به ترتیب از ویژگی‌های مفاهیم «جزئی» و «کلی» است؟
الف) ممکن است مصداقی نداشته باشد.
ب) تنها بر یک مصداق منطبق می‌شود.
پ) در تعریف استفاده می‌شود.
ت) حتماً افراد متعددی دارد.

۱) پ - الف ۲) ب - ت ۳) ب - پ ۴) الف - ت

۲۴۲- به ترتیب نسبت مفاهیم «فلز» با «جامد» و «مفهوم جزئی» با «مفهوم کلی» با کدام یک از نسبت‌های زیر مطابق است؟

۱) مثلث متساوی‌الساقین و مثلث قائم‌الزاویه - ارسطو و مسلمان
۲) رسول و اولوالعزم - محسوس و معقول
۳) نماز و واجب - مثنوی و غزل
۴) ابن‌سینا و فیلسوف - دریای خزر و دریاچه

۲۴۳- وقتی می‌گوییم یک صفت نسبت به یک مفهوم عرضی است، به کدام معنا است؟

۱) جزء ذات آن مفهوم نیست.
۲) همیشه همراه آن مفهوم نیست.
۳) نیاز به علتی غیر از علت مفهوم دارد.
۴) مصادیقی از ماهیت، آن صفت را ندارند.

۲۴۴- کدام دو مفهوم زیر، لزوماً به همین ترتیب درک می‌شوند؟

۱) دویعدی ← جسم
۲) شیهه‌کشنده ← اسب
۳) گیاه ← نمونکننده
۴) هنرمند ← انسان

۲۴۵- کدام گزینه درست است؟

۱) علم به ذاتی و عرضی بودن یک چیز لازمه هر تعریف منطقی است.
۲) افرادی که منطق نمی‌دانند هم به طرز کار ذهن خود واقف هستند.
۳) خودآگاهی منطقی یعنی آشنایی به طرز کار ذهن انسان.
۴) تنها بعد از یادگیری دستورات و قواعد تعریف می‌توان تعاریف متنوعی از چیزها ارائه داد.

۲۴۶- به چه دلیل عقاید دانشمندان علوم انسانی، با یکدیگر تفاوت دارد؟

۱) تفکرات آن‌ها در مورد ماهیت انسان
۲) عقاید و مواضع سیاسی دانشمندان
۳) اعتقاد آن‌ها نسبت به ملاک خوبی و بدی
۴) بررسی قواعد ذهن در شناخت

۲۴۷- در نگاه روان‌شناسی رفتارگرا، ...

۱) یادگیری، رفتاری حاصل از پردازش ارادی و انفرادی ذهن است.
۲) قوانین حاکم بر افعال آدمی قابل کشف است.
۳) فعل آدمی را نمی‌توان مساوی اشیا دانست.
۴) تنها رفتارهایی از انسان که در پاسخ به محیط است، قابل پیش‌بینی است.

۲۴۸- مکتب فلسفی ... انسان را مانند یک موم فرض می‌کند؛ چرا که ...

۱) مارکسیسم - انسان را تحت سلطه شرایط زمانی معرفی کند.
۲) گشتالت - انسان را محکوم علل مادی می‌داند.
۳) پرولتاریا - زیرا همه انسان‌ها دارای مشروعیت هستند.
۴) دینی - اقتدار را تنها از آن خداوند می‌داند.

۲۴۹- حوزه فلسفی کدام یک از پرسش‌ها متفاوت است؟

۱) آیا زیبایی موسیقی‌های کلاسیک یک امر نسبی است؟
۲) آیا حقیقت زیبایی یک شعر با خاستگاه آن ارتباط دارد؟
۳) آیا نوع نگاه هنرمند به اشیاء وجه تمایز وی با سایرین است؟
۴) آیا زشتی تخریب آثار هنری ریشه در ذات انسان‌ها دارد؟

۲۵۰- اعتقاد به کدام مطلب، معتقدان به اصالت فرد را از طرفداران اصالت جامعه جدا می‌کند؟

۱) وجود جامعه وابسته به وجود افراد است.
۲) جامعه همان مجموع افراد اجتماع است.
۳) جامعه، تجمع مردمی با هدف‌های مشترک است.
۴) حیثیت اجتماعی، وابسته به وجود جامعه است.

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه
(از نقش دستگاه عصبی در عملکرد روان‌شناسی)
روان‌شناسی رشد
(آ ابتدای ویژگی‌های رشد در دوره قهول (از تولد)
صفحه‌های ۲۵ تا ۴۴

۲۵۱- روان‌شناسی قصد دارد واکنش والدین را نسبت به رفتارهای پرخاشگرانه کودکان، مورد بررسی قرار دهد. استفاده از کدامیک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات برای این

روان‌شناس مفیدتر است؟

- (۱) مشاهده (۲) پرسش‌نامه (۳) مصاحبه (۴) آزمون‌های روان‌شناختی

۲۵۲- به‌ترتیب هریک از موارد زیر مربوط به کدامیک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی می‌باشد؟

- ابزاری برای کمی‌کردن ویژگی‌های روان‌شناختی

- عدم امکان پرسش مستقیم درباره موضوع مورد پژوهش

- استعمال این روش در فراندوم‌ها

- (۱) پرسش‌نامه - مصاحبه نظام‌دار - پرسش‌نامه
(۲) پرسش‌نامه - مصاحبه بدون ساختار - پرسش‌نامه
(۳) آزمون‌ها - مصاحبه ساختاریافته - مصاحبه نظام‌دار
(۴) آزمون‌ها - مصاحبه بدون نظام - مصاحبه ساختاریافته

۲۵۳- متن زیر به کدامیک از جنبه‌های مختلف رشد انسان، در فراخنای زندگی، اشاره‌ای نکرده است؟

«علی دارای روابط عمومی بالایی است و دوستان زیادی دارد، اما در اثر کوچک‌ترین اختلافی با آن‌ها عصبانی شده و واکنش نشان می‌دهد

ولی پس از گذشت مدت اندکی می‌تواند به خود مسلط شود و به دنبال راه‌حل عاقلانه‌ای بگردد.»

- (۱) اخلاقی (۲) هیجانی (۳) اجتماعی (۴) شناختی

۲۵۴- قسمت اول و دوم کدام گزینه به‌ترتیب، نادرست و درست بیان شده است؟

(۱) موضوع روان‌شناسی رشد، بررسی «فراخنای زندگی» انسان است. - روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد، از دوره جنینی تا دوره سالمندی، معلول دو دسته عوامل زیستی و محیطی است.

(۲) برخی کودکان ۱ تا ۲ ساله را که تازه راه می‌افتند، نوپا می‌نامند. - دوقلوهای همسان از دو تخمک مجزا به‌وجود آمده‌اند و قابل تشخیص از یکدیگر نیستند.

(۳) امروزه اکثر روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند. - روان‌شناسی رشد دامنه گسترده‌ای از حیطه‌های رشد جسمانی، شناختی و ... در فراخنای زندگی فرد را شامل می‌شود.

(۴) برخی پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد ازدواج می‌کند و از والدین خود مستقل می‌شود. - کوشش برای تأدیب کودک می‌بایست در هفت سال دوم زندگی صورت پذیرد.

۲۵۵- شخصی به دلیل اختلال در خوابیدن به متخصص مغز و اعصاب مراجعه می‌کند. با توجه به کارکرد ساختارهای مغز، کدام منطقه اصلی مغز

این فرد احتمالاً دچار آسیب شده است؟

- (۱) مغز پیشین (۲) مغز پسین (۳) میان‌مغز (۴) قطعه پس‌سری

۲۵۶- ابیات و عبارات زیر به ترتیب به کدام دسته از عوامل مؤثر بر رشد اشاره دارند؟

الف) بیاموزمت کیمیای سعادت / ز هم صحبت بد، جدایی جدایی

ب) پسر کاو ندارد نشان از پدر / تو بیگانه خوانش مخوانش پسر

ج) علی پس از گذشت اولین هفته سال تحصیلی لغات جدیدی را یاد گرفته است.

د) دسته‌ای از عوامل که ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

۱) زیستی - محیطی - محیطی - زیستی

۲) محیطی - محیطی - محیطی - زیستی

۳) زیستی - زیستی - محیطی - محیطی

۴) محیطی - زیستی - محیطی - زیستی

۲۵۷- فعالیت ویژه کدام قسمت مغز، به درستی بیان نشده است؟

۱) انتقال پیام‌های مربوط به برانگیختگی ← میان مغز

۲) بلع و هضم ← بصل النخاع

۳) پردازش تنی - حرکتی ← قطعه آهیانه‌ای

۴) کشش عضلانی ← پل مغزی

۲۵۸- دامنه سنی دوره کودکی دوم تقریباً مصادف با کدام یک از مراحل رشد از نظر اسلام می‌باشد و ویژگی این مرحله کدام است؟

۱) وزیر - مشارکت دادن کودک در تصمیم‌گیری‌ها

۲) عبد - عدم برخورد با کودک به صورت تحکم‌آمیز

۳) وزیر - پرورش دادن عواطف و احساسات کودک

۴) عبد - هدایت کردن کودک به سمت ارزش‌ها

۲۵۹- متن زیر قطعه‌ای از مقالات شمس تبریزی است. نظر شمس در رابطه با عوامل مؤثر بر رشد به کدام مصراع نزدیک‌تر است؟

«معلمی می‌کردم. کودکی آوردند شوخ. دو چشم همچین سرخ ... با پدر و مادرش شرط کردم که «اگر دست‌شکسته بر شما آید، هیچ تغییری نکنید.» گفتم: «بیا بخوان!» مُصحف را باز کرد. از اِشْتاب، پاره‌ای دریده شد ... یک سیلی‌اش زدم. تپانچه‌ای که بر زمین افتاد و مویش را پاره پاره کردم و همه برکندم ... و بستمش در قَلَق! ... حاصل، در مدت اندک، همه قرآن او را تلقین کردم و بانگ نماز می‌کرد به آواز خوش. باری آمد از همه باادب‌تر و باخردتر ...»

۱) زینهار از قرین بد زینهار

۲) نرود میخ آهنین در سنگ

۳) با سیه‌دل چه سود گفتن وعظ

۴) پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است

۲۶۰- متن زیر، به ترتیب به کدام یک از عوامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

سارا در بدو تولد از نظر ظاهری شباهتی عجیب به مادرش داشت. - در سن ۳ سالگی با استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی کودکان و به کمک خواهرش، توانست جمع اعداد تک رقمی را بیاموزد. - به دلیل تلاش‌های پی در پی‌اش موفق به کسب رتبه برتر در کنکور سراسری شد. - اما دوستانش عقیده داشتند که موفقیت سارا به دلیل داشتن استعداد و بهره هوشی بالای اوست. - او پس از کسب مهارت‌های داستان‌نویسی چندین جلد کتاب نوشت و به یکی از نویسندگان مشهور تبدیل شد.

۱) وراثتی - محیطی - زیستی - زیستی - محیطی

۲) وراثتی - زیستی - محیطی - محیطی - زیستی

۳) زیستی - محیطی - زیستی - محیطی - محیطی

۴) زیستی - محیطی - محیطی - زیستی - محیطی

نظر خواهی (سوالهای نظم حوزه): آیا مقررات آزمون اجرا می شود؟

دانش آموزان گرامی؛ لطفاً در هنگام پاسخ گویی به سؤالهای زیر، به شماره ی سؤالها دقت کنید.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه ی شما به موقع شروع می شود؟ (زمان های شروع پاسخ گویی به نظرخواهی و سؤالهای علمی در ابتدای برگه ی نظرخواهی آمده است)

- (۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می شود.
- (۲) پاسخ گویی به نظرخواهی رأس ساعت آغاز نمی شود.
- (۳) پاسخ گویی به سؤالهای علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.
- (۴) در هر دو مورد بی نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می شوند؟

- (۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
- (۲) این موضوع تا حدودی رعایت می شود اما نه به طور کامل.
- (۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می شوند و بعداً وارد حوزه می شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همه مه ایجاد می شود.
- (۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه ای در نظر گرفته شده و بی نظمی و سروصدا ایجاد نمی شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- (۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه ی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه ی خروج زود هنگام داده می شود؟

- (۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه ی ترک حوزه داده می شود.
- (۲) گاهی اوقات
- (۳) به ندرت
- (۴) خیر، هیچ گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- (۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	محسن اصغری، حسین پرهیزگار، داود تالشی، علیرضا جعفری، محمدرضا زرسنج، مریم شمیرانی، سیدجمال طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی، خدیجه علی پور، فائزه کشاورزبان، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی
دین و زندگی	محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، محمد آفاصلح، محمد رضایی بقا، فردین سماقی، وحیده کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	مهدی احمدی، میرحسین زاهدی، علی شکوهی، رضا کیاسالار، امیرحسین مراد، جواد مؤمنی

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی، علیرضا پورقلی، کورش داودی، امیر زراندوز، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی، امیر زراندوز، علی شهرایی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم
اقتصاد	مهسیما آذر کردار، نسرین جعفری، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، زهرا محمدی
علوم و فنون ادبی (۳)	مهناز شریفی، سیدجمال طباطبایی نژاد، عارفه سادات طباطبایی نژاد، فرهاد علی نژاد، محمدابراهیم مازنی، حمید محدثی
علوم و فنون ادبی (۳)، آزمون شاهد (کواه)	منتخب از سؤال‌های کتاب آبی علوم و فنون ادبی - پایه دوازدهم
علوم و فنون ادبی (۱)	عارفه سادات طباطبایی نژاد، فرهاد علی نژاد، اعظم نوری نیا
علوم و فنون ادبی (۲)	سعید جعفری، علیرضا جعفری، وحید رضازاده، مهناز شریفی، سیدجمال طباطبایی نژاد، محمدابراهیم مازنی، حمید محدثی، اعظم نوری نیا
عربی زبان قرآن (۳)	درویشعلی ابراهیمی، فائزه کشاورزبان، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی
تاریخ (۳)	سیدعلیرضا احمدی، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی
جغرافیا (۳)	محمدعلی خطیبی، مهسا عفتی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی
تاریخ (۱)	سیدعلیرضا احمدی، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی
جغرافیا (۱)	محمدعلی خطیبی، مهسا عفتی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی
جامعه‌شناسی	ماهان آشوری، آریتا بیدقی، فروغ تیموریان، الهه خضری، اعظم رجبی، ارغوان عبدالملکی، اعظم محمدی
منطق و فلسفه	موسی اکبری، الهه خضری، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی
روان‌شناسی	مریم ابراهیمی، مهسیما آذر کردار، زهرا جمالی، نسرین حق پرست، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
عربی زبان قرآن (۱)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	صالح احصائی، سکینه گلشنی، سیاوش یوسفی
معارف اقلیت	دیورا حاتانیان	دیورا حاتانیان	---
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیع، آناهیتا اصغری، فریبا توکلی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حمید زرین کفش، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حمید زرین کفش، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حمید زرین کفش، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی، مهسا عفتی
علوم و فنون ادبی (۳)	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، حسن وسکری
علوم و فنون ادبی (۱)	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، حسن وسکری
علوم و فنون ادبی (۲)	نسرین حق پرست، حمید محدثی	نسرین حق پرست، حمید محدثی	مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن (۳)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی باگی	محمدعلی خطیبی باگی	محمدابراهیم مازنی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آریتا بیدقی، مهسا عفتی
منطق و فلسفه	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد، محمدابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی، فاطمه منصور خاکی (عمومی)، سارا شریفی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری (عمومی)، زهرا دامیار (اختصاصی)
فیلتر دفترچه اختصاصی	محمد ابراهیم مازنی
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی (عمومی) زهره قموشی (اختصاصی)
حروف چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی) زهره فرجی (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۳

-۱

(کافم کافم)

وسیم: دارای نشان پیامبری

(فارسی ۳، لغت، واژه نامه)

-۲

(کافم کافم)

غلط املائی و شکل درست آن: عنابت ← انابت

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

-۳

(علیرضا یعفری - شیراز)

الف) باد خزان کی رونق بستان تو را ببرد.

د) عنان عقلم ز دست برفت.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۵)

-۴

(راور تالش)

در گزینه «۲»، فعل «است» در جمله «وگر باده مست [است]» به قرینه لفظی حذف شده است.

هرگاه جزء حذف شده را از طریق معنا بفهمیم ← حذف به قرینه معنوی است، اما اگر جزء حذف شده در قسمتی از کلام باشد ← حذف به قرینه لفظی است.

تشریح گزینه های دیگر

در گزینه «۱»، فعل «است»، در مصراع دوم به قرینه معنوی حذف شده است. / در گزینه «۳»، فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است. / در گزینه «۴»، فعل «هستند» و فعل «است» حذف شده است. ← نگاه من به تو مشغول [است] و

دیگران به خود مشغول [هستند] / معاشران ز می و عارفان ز ساقی مست [هستند]

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه های ۱۵ و ۱۶)

-۵

(علیرضا یعفری - شیراز)

بیت «ج»، ایهام: «باز»: ۱- دوباره ۲- آشکارا «دامن تر»: ۱- گناهکار ۲- دامن مرطوب / بیت «ب»، تشبیه: آتش به آه و چشم به چشمه تشبیه شده است. / بیت «د»، تضاد: وصل و هجر / بیت «الف»، جناس: هوا (گاز بی رنگ و بو) و هوا (عشق) / بیت «ه»، حسن تعلیل: شاعر علت همیشه سبز بودن سرو را ترک تعلقات دنیا و داشتن آزادی می داند.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

-۶

(مسمن اصغری)

استعاره و تشخیص: باد صبا چمن را در خواب می کند.

حسن تعلیل: شاعر دلیل جنبیدن و حرکت درخت را خواب کردن چمن توسط باد دانسته است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «دامن از دست شدن» کنایه از «بی اختیار شدن» / تشبیه ندارد.

گزینه «۲»: «پروانه، آتش، شمع» مراعات نظیر / ایهام ندارد. (واژه «پروانه» ایهام تناسب دارد: ۱- مجوز (معنای مورد نظر شاعر) ۲- حشره پروانه (متناسب با شمع))

گزینه «۴»: «جام باده، [مانند] کشتی است»، «غم [مانند] بحر پر موج» تشبیه / تلمیح ندارد. (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

-۷

(سیدیمال طباطبایی نژاد)

«عشق، فراموش نمی شود مگر با مرگ عاشق» مضمون مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴» است.

سایر گزینه ها بیانگر وفاداری و عشق عاشق حتی پس از مرگ او هستند.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۰)

-۸

(سیدیمال طباطبایی نژاد)

بیت گزینه «۱»، به دوری شاعر از ریا و تزویر اشاره دارد، اما سایر گزینه ها بیانگر این نکته اند که تمام افراد جامعه در مستی و گناه به سر می برند و این مفهوم مشترک با بیت صورت سؤال است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۹)

-۹

(مهمدرضا زرنج - شیراز)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»، به بی ادعایی عاشق حقیقی و سکوت او اشاره می کنند.

گزینه «۱»: به هر که تحمل آتش عشق را ندارد بگو به نزدیک آن نرود، چون جان خود را از دست می دهد.

گزینه «۳»: همانند پروانه باید در عشق صبور باشی.

گزینه «۴»: این پروانه با دیدن نور ماه نیز از بین می رود.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۴)

-۱۰

(مسمن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات گزینه های «۲»، «۳» و «۴»: اطاعت از خداوند موجب نزدیکی و قربت به او خواهد بود. (ممت خدای را که طاعتش موجب قربت است). مفهوم بیت گزینه «۱»: دل و جان تابع امر و مشیت خداوند هستند.

(فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۱۲)

فارسی ۱

-۱۱

(الهام ممدری)

واژگانی که معنای آن‌ها نادرست آمده است:

ج) گرده: پشت، بالای کمر / د) حفات: خواری، پستی

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

-۱۲

(الهام ممدری)

املاي صحیح واژه «لثیم» است.

(فارسی، املا، صفحه ۵۵)

-۱۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

واژه‌های وندی عبارت‌اند از: ۱) ستایش ۲) نیکویی ۳) پرستش ۴) زیبایی ۵) زندگی

(فارسی، زبان فارسی، صفحه ۵۱)

۶) واژه‌ها ۷) درخشان

-۱۴

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «چو گل ← مانند گل؛ «گل» نقش متممی دارد.

گزینه ۳: «چون» حرف ربط وابسته‌ساز است و «او» نقش نهادی دارد.

گزینه ۴: «نفسِ خویش را گردن ← گردنِ نفسِ خویش؛ «را» نشانه فکت اضافه

(فارسی، زبان فارسی، صفحه ۳۱)

است و «نفس» نقش مضاف‌الیهی دارد.

-۱۵

(مریم شمیرانی)

واژه «تابدار» یک تلفظی است.

(فارسی، زبان فارسی، صفحه ۵۶)

-۱۶

(مریم شمیرانی)

«چین» در مصراع اول: ایهام تناسب: ۱- کشور چین (معنای مورد نظر شاعر) ۲-

شکن زلف (متناسب با حلقه)

چین: کشور چین (در مصراع اول)، چین: شکن (در مصراع دوم) ← جناس

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

-۱۷

(مسین پرهیزکار - سبزوار)

در جمله گزینه ۱: «آب و قرآن سجع ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «هلاک و پاک» صامت پایانی یکسان دارند.

گزینه ۳: «نعمت و عنایت» صامت پایانی یکسان دارند.

گزینه ۴: «زندان و فرمان» سجع دارند، هر دو واژه هم‌وزن و دارای صامت پایانی

(فارسی، آرایه، صفحه ۵۷)

یکسان هستند.

-۱۸

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«خدمت به حق» مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» است و

در گزینه ۲: «خدمت به خلق» مطرح شده است.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۵۷)

-۱۹

(مریم شمیرانی)

عبارت صورت سؤال بدین معنی است که «شکیبایی، کلید گشایش است»، اما در

گزینه ۳: «شاعر معتقد است که صبر در مقابل طوفان غم عاجز شد.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۵۷)

-۲۰

(مریم شمیرانی)

در گزینه ۲: «شاعر صبر پیش می‌گیرد، ولی در سه گزینه دیگر امکان صبر و

شکیبایی برای عاشق وجود ندارد.

(فارسی، مفهوم، مشابه صفحه ۵۴)

عربی، زبان قرآن (۱)

-۲۱

(رثا معصومی)

«اسْتَعْفَرُوا»: (فعل ماضی) طلب آمرزش کردند / «لِذُنُوبِهِمْ»: برای گناهان خویش / «مَنْ»: چه کسی / «يَغْفِرُ»: می‌آمرزد / «الذَّنُوبُ»: گناهان را / «إِلَّا»: به جز، جز

(عربی (۱)، ترجمه، صفحه ۳۳)

-۲۲

(مهیر همایی)

«عُلَمَاؤُنَا»: دانشمندان ما / «أَسْرَارُ»: رازها / «تِلْكَ الظَّاهِرَةُ الْعَجِيبَةُ»: آن پدیده شگفت‌انگیز / «يُرْسِلُونَ»: می‌فرستند / «لِلتَّعَرُّفِ»: برای شناسایی، برای شناختن

(عربی (۱)، ترجمه، صفحه ۲۵)

-۲۳

(مهمربارق مهنی)

«عندما»: هنگامی که، وقتی که / «أَدْخَلَنِي الزَّيْنَانَةَ السَّجَّانَ»: زندانبان مرا وارد سلول زندان نمود / «رَأَيْتُ أَنْ السَّجَّانَ»: دیدم که زندانبان / «يَتَدَاوَعُونَ»: (در این جا) همدیگر را هل می‌دادند / «يَتَسَاقَطُونَ»: (در این جا) پی‌درپی می‌افتادند

نکته مهم درسی:

در ترجمه فعل‌هایی که از باب تفاعل هستند، به دو کاربرد مشهور توجه نمایید: ۱- برای بیان مشارکت چند طرفه با استفاده از الفاظی مانند «همدیگر»، «یکدیگر» و ... : تَدَاوَعُ: همدیگر را هل دادن / تَسَاقَطُ: از یکدیگر سبقت گرفتن

۲- برای بیان پیوستگی در یک کار یا واقعه: تَسَاقَطُ: پی‌درپی افتادن / تَعَاوَبُ: پشت سر هم شدن، متوالی شدن

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۴

(رثا معصومی)

«عَلَى النَّاسِ أَنْ...»: مردم باید ... / «لَا يُصِرُّوْا»: اصرار نکنند / «عِدَاوَةٍ»: دشمنی‌ای / «لَا يَنْتَفِعُ بِهَا»: از آن سود نمی‌برد / «يَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايُشًا سَلِيمًا»: با یکدیگر مسالمت‌آمیز همزیستی کنند

(عربی (۱)، ترجمه، صفحه ۳۸)

-۲۵

(سیر مفسر علی مر تفوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «احساس سرما کردم هنگامی که پنجره اتاقم باز شد!» درست است.

گزینه ۲: «برخی مردم دروغ می‌گویند و تو نیز در سخن راست نمی‌گویی!» درست است.

گزینه ۳: «باران قطع شد اما از رفتن به جشن دوستانم خودداری کردم!» درست است.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۶

(فائزه کشاورزبان)

«يَدْعُونَا»: ما را فرا می‌خواند

زیرا فعل مضارع است.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۷

(درویشعلی ابراهیمی)

«مُسْلِمُونَ» جمع مذکر سالم است، نه جمع مکسر.

در سایر گزینه‌ها: «سَكَانَ، الأديان و الإخوان» جمع مکسر هستند.

(عربی (۱)، واژگان، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

-۲۸

(مهمربارق مهنی)

صورت سؤال از ما گزینه‌ای را می‌خواهد که مطابق حواره، از جانب «الزَّائِرَةِ» (خانم زائر) نباشد. با توجه به مفهوم عبارت گزینه ۴ (این چمدان را این‌جا بیاور) این جمله از جانب «شرطی الجمارك»: پلیس گمرک گفته شده است، نه خانم زائر!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بفرما، چمدانم برای بازرسی باز است.»

گزینه ۲: «کتاب نیست؛ بلکه دفتر خاطرات است.»

گزینه ۳: «اما من به آن‌ها خیلی احتیاج دارم.»

(عربی (۱)، مفهوم، صفحه ۴۳)

-۲۹

(رثا معصومی)

«هنگامی که منتظر آرامش (پایداری) هوا هستیم، می‌گوییم: کاش آسمان بر ما بیشتر ببارد!» مفهوم مناسبی را ارائه نمی‌دهد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «هنگامی که معلم درس می‌دهد، مثال‌هایی را برای موضوعات گوناگون بیان می‌کند!»

گزینه «۳»: «هنگامی که درجه هوا کم می‌شود، بارش برف (ها) را از آسمان مشاهده می‌کنیم!»

گزینه «۴»: «هنگامی که بادهای سرعت خود را از دست می‌دهند، انسان کمتر آن‌ها را احساس می‌کند!»

(عربی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

-۳۰

(مبیر همایی)

ترجمه گزینه «۲» چنین است: «هر گروه و دسته‌ای به آن چه که دارد، شاد است» که با مفهوم سؤال هماهنگ است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: به انجام کار خوب توجه دارد!

گزینه «۳»: به گفتگوی خوب با مردم توجه دارد!

گزینه «۴»: به اهمیت سکوت توجه دارد!

(عربی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۸)

ترجمه متن:

«کودکی در (سن) نه سالگی‌اش بود که پدرش شیشه‌ی کوچک آب میوه‌ای را به او نشان داد که درونش، یک میوه‌ی بزرگ پرتقال بود، کودک تعجب کرد چگونه این پرتقال وارد این شیشه‌ی کوچک شده است، پس برای خارج کردن آن از شیشه تلاش کرد، اما فایده‌ای نداشت!

هنگامی که از پدرش پرسید این پرتقال بزرگ چگونه وارد آن شیشه، با دهانه‌ی تنگ، شده است، پدرش او را به باغ خانه برد و شیشه‌ای خالی آورد و آن را به شاخه‌ی یک درخت پرتقال با میوه‌های تازه متصل نمود، سپس یکی از میوه‌های کوچک را داخل شیشه کرد و آن را رها کرد، روزها گذشت تا زمانی که پرتقال بزرگ شد تا (جایی که) خارج شدن آن از شیشه، دشوار گشت. در این هنگام کودک راز را فهمید و پدر، فرصتی برای تعلیم فرزندش یافت، پس گفت: این همان دین است، اگر مبانی و اساس را در (درون) یک کودک در حالی که کوچک است، بکاریم، خارج کردن آن، از او در حالی که بزرگ است، دشوار خواهد شد!»

-۳۱

(سیر مفسر علی مر تفوی)

مطابق متن، «کودک کوچک تعجب کرد، چون راهی برای وارد کردن پرتقال در شیشه نیافت!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «وقتی پدر درس جالبی را در باغ خانه به او آموخت!» نادرست است.

گزینه «۲»: «چون نتوانست میوه‌ی پرتقال را از شیشه خارج کند!» نادرست است.

گزینه «۳»: «زمانی که دید پرتقال بیش‌تر و بیش‌تر رشد کرد!» نادرست است.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

-۳۲

(سیر مفسر علی مر تفوی)

«راز پرتقال حبس شده در مدت زمانی کوتاه برای کودک کوچک آشکار نگشت!» با توجه به عبارت «مرت الأیام» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «کودک در باغ، از پدرش راجع به شیشه پرسید!» نادرست است.

گزینه «۲»: «مرد تصمیم گرفت که فرزندش را برای آموزش او درباره‌ی دین به باغ ببرد!» نادرست است.

گزینه «۳»: «کودک و پدرش، یک روز تمام، برای رشد پرتقال در باغ منتظر ماندند!» نادرست است.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

-۳۳

(سیر مفسر علی مر تفوی)

با توجه به مفاهیم متن درمی‌یابیم که نزدیک‌ترین عبارت، «یادگیری در کودکی، هم‌چون نقش زدن در سنگ است!» می‌باشد.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

-۳۴

(سیر مفسر علی مر تفوی)

مرجع ضمیر: «الزجاجة»

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

-۳۵

(سیر مفسر علی مر تفوی)

«تَعَجَّبَ» فعلی ماضی است، مضارع آن، «یتعجَّبُ» می‌شود.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

دین و زندگی (۳)

(فردین سماقی - لرستان)

-۴۱

هر کدام از ما براساس فطرت خویش، خدا را می‌بابیم و حضورش را در زندگی درک می‌کنیم و به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به مخلوقات مدد می‌رساند. با وجود این شناخت اولیه، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره‌ی خداوند فرا می‌خواند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۷)

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

-۴۲

این‌که جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود در آیه «يَسْأَلُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» مذکور است و افزایش عبودیت و بندگی معلول (تابع) درک بیش‌تر فقر و نیازمندی و افزایش خودشناسی (خویش‌شناسی) است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

-۴۳

خداوند را نه تنها در این دنیا نمی‌توان با چشم مادی دید، بلکه در آخرت نیز نمی‌توان او را با این چشم مشاهده کرد: «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ». «چشم‌ها او را در نمی‌یابند» ولی نوعی دیدن وجود دارد که نه تنها امکان‌پذیر است، بلکه از برترین هدف‌های زندگی است و هرکس باید برای رسیدن به چنین دیدنی تلاش کند و آن دیدار و ملاقات خداست.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(مهمر رضایی‌بغا)

-۴۴

اگر فرض کنیم هر موجودی باید قبل از آن موجودی باشد تا آن را پدید آورد و این سلسله تا بی‌نهایت پیش رود، هیچ‌گاه هیچ موجودی پدید نخواهد آمد. به عنوان مثال، در یک عدد ساعت، ممکن است ده‌ها چرخ‌دنده وجود داشته باشد که هر یک باعث حرکت دیگری شود. چرخ‌دنده اول، چرخ‌دنده دوم را می‌چرخاند و چرخ‌دنده دوم، چرخ‌دنده سوم را و ... اگر به حرکت این چرخ‌دنده‌ها دقت کنید، متوجه خواهید شد که «موتور درون ساعت» علت اصلی حرکت این چرخ‌دنده‌هاست که آن موتور برای حرکت خودش، نیاز به هیچ چرخ‌دنده‌ای ندارد و علت نخستین حرکت ساعت است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۸ و ۹)

(مهمر رضایی‌بغا)

-۴۵

از آنجا که تنها موجود بی‌نیاز (غنی) خداوند است و همه موجودات، فقیر و نیازمند هستند، تنها خداوند است که می‌تواند نیاز آن‌ها را برطرف کند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۸)

-۳۶

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«أخرجی» (از باب افعال) و «أشاهد» هر دو ثلاثی مزید هستند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أحترم» ثلاثی مزید است.

گزینه ۲: «أحترم» ثلاثی مزید است.

گزینه ۳: «تعارف» ثلاثی مزید است. «أخرجی» ثلاثی مجرد از فعل

«خرج-یخرج» می‌باشد.

(عربی (۱)، قواعد فعل، ترکیبی)

-۳۷

(مبیر همایی)

فعل «یتحول»: تغییر می‌کند، تبدیل می‌شود» فعل لازم است. فعل‌هایی که دارای مفعول هستند، فعل متعدی می‌باشند.

گزینه ۱: «أنفس» مفعول است.

گزینه ۲: «لبیت» مفعول است.

گزینه ۴: «وجوه» مفعول است.

(عربی (۱)، قواعد فعل، صفحه ۳۰)

-۳۸

(مبیر همایی)

«تباحثت» در باب تفاعل قرار دارد. (تَبَاخَثَ، يَتَبَاخَثُ، تَبَاخُثُ)

(عربی (۱)، قواعد فعل، صفحه ۴۰)

-۳۹

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«أختی و زمیلتها» (خواهرم و هم‌کلاسی‌اش) بر مثنای مؤنث دلالت دارد، پس فعل مناسب برای آن، «تعلّمتا» است.

(عربی (۱)، قواعد فعل، ترکیبی)

-۴۰

(مهمر صادق ممسنی)

صورت سؤال از ما فعل ثلاثی مزیدی را می‌خواهد که معنای آن فرق داشته باشد. در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب فعل‌های «یتعایشوا» و «تعارفوا» مربوط به باب تفاعل و فعل «جالست» از باب مفاعلة می‌باشد که همگی معنای مشارکت می‌دهند. اما در گزینه ۴، فعل «یفرّق» از باب تفعیل می‌باشد که معنای متعدی کردن فعل لازم را می‌دهد.

(عربی (۱)، قواعد فعل، صفحه ۴۲)

دین و زندگی (۱)

-۴۶

(ابوالفضل امرزاده)

امام علی (ع) می‌فرماید: «خدای من! مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی. خدای من! تو همان گونه‌ای که من دوست دارم، پس مرا توفیق ده تا آن‌گونه باشم که تو دوست داری».

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه ۱۸)

-۴۷

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

وقتی کشاورز رابطه خود را با خدا بررسی می‌کند، می‌بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده، رشد کرده و محصول داده است. در نتیجه درمی‌یابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهنده اصلی زراعت او، خداست و باید شکرگزار او باشد.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه ۲۲)

-۴۸

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان‌اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده‌اند به معنای آن است که هر کدام از آن‌ها، محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی‌توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان مذکور کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد. وگرنه عین همدیگر می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمندند و هر یک از آن‌ها به خالق کامل و بی‌نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید و این موضوع استدلال عقلی برای اثبات توحید در خالقیست است.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

-۴۹

(غریب سماقی - لرستان)

چون خداوند تنها خالق جهان است (علت)، پس تنها مالک آن نیز هست (معلول)؛ یعنی علیت خالقیست و معلولیت مالکیت.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه ۲۱)

-۵۰

(محبوبه ایتسام)

تأثیرگذاری انسان‌ها در فعالیت‌ها (مانند زراعت و باغبانی) به‌صورت غیرمستقل است. اگر مستقل باشد، شرک تصور خواهد شد. تدبیر انسان‌ها در طول ربوبیت خداست، نه در عرض آن. وساطت معنوی پیامبران و پیشوایان به شرطی با توحید منافات ندارد که این توانایی را از خود آن‌ها ندانیم و به اذن و اجازه خدا بدانیم.

(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۲۴)

-۵۱

(سیرامسان هنری)

این‌که «زندگی دنیوی هم‌چون خوابی کوتاه و گذراست و زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می‌یابد»، با حدیث «لنَّاسُ نِيَامُ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا» ارتباط مفهومی دارد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۴۳)

-۵۲

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

از پیامدهای مهم نگرش منکران معاد برای انسانی که گرایش به جاودانگی دارد، این است که همین زندگی چندروزه دنیوی نیز برایش بی‌ارزش می‌شود، در نتیجه به یأس و ناامیدی دچار می‌شود و شادابی و نشاط در زندگی را از دست می‌دهد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۴۶)

-۵۳

(وفییره کاغزی)

عده‌ای هستند که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است. این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند و از این‌رو، زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۴۷)

-۵۴

(مهمر آقاصالح)

نداشتن ترس از مرگ، سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود.

شور و نشاط در پرتو اعتقاد به معاد به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند. چنین انسانی با تلاش و توان بسیار در انجام کارهای نیک و خدمت به خلق خدا می‌کوشد و می‌داند هر چه بیش‌تر در این راه گام بردارد، آخرت او زیباتر خواهد بود و آیه: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» به این پیامد دیدگاه اعتقاد به معاد اشاره دارد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

-۵۵

(مهمر رضایی‌بغا)

خداپرستان حقیقی معتقدند که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند و یا با کوله‌باری از گناه با آن مواجه می‌شوند. محدود دانستن زندگی به دنیا از عبارت قرآنی «قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا»: «کافران گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست» قابل برداشت است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

زبان انگلیسی

-۵۶

(مبوهه ایتسام)

عدل واقعی در جهان آخرت، پس از مرگ محقق می‌شود. آیه «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» به عدل الهی اشاره دارد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

-۵۷

(مبوهه ایتسام)

ترجمه آیه ذکر شده، از «اشاره به پیدایش نخستین انسان» حکایت دارد که یکی از دلایل امکان معاد است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۵۴)

-۵۸

(مرتضی مستنکبیر)

قرآن نه تنها معاد را امری ممکن می‌داند، بلکه وقوع آن را نیز ضروری و واقع نشدن آن را امری محال و ناروا معرفی می‌کند و استدلال‌هایی که امکان معاد را ثابت می‌کند، آن را از حالت امری بعید و غیرممکن خارج می‌سازد و عبارت قرآنی «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا» به بیهوده و عبث نبودن آفرینش خدا که بیانگر حکمت الهی و از دلایل ضرورت معاد است، اشاره دارد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

-۵۹

(مفهم رضایینقا)

پیامبران با قاطعیت کامل از وقوع معاد خبر و نسبت به آن هشدار داده‌اند. قطعیت و حتمیت معاد از تأکید فراوان قرآن در عبارت شریفه «لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» برداشت می‌شود.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۵۳)

-۶۰

(وفیره کاغزی)

کار عبث و بیهوده از جهل و نادانی سرچشمه می‌گیرد و نتیجه هدفدار بودن جهان خلقت بازگشت به سوی خداست که در عبارت «وَأَنْتُمْ إِلَيْنَا لَأَتُرْجَعُونَ» مورد توجه قرار گرفته است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

-۶۱

(بوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «جوزف: آیا الکس تصمیم گرفته است که بعد از ترک مدرسه در چند روز آینده چه کار کند؟»

«جاستین: بله، همه چیز برنامه‌ریزی شده است. او قصد دارد برای دو هفته به تعطیلات برود.»

نکته مهم درسی

برای انجام کارهایی که با قصد و برنامه‌ریزی قبلی انجام می‌شود، از «فعل اصلی + be going to» استفاده می‌کنیم.

-۶۲

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «این باور وجود دارد که الکساندر سلکیرک یک الگو برای رابینسون کروزوئه است، اما داستان او از رمان معروف خیلی متفاوت بود.»

نکته مهم درسی

دقت کنید اصل جمله به صورت زیر بوده است:

They believe Alexander Selkirk is a model for ...

اما برای مجهول کردن "believe" از ساختار زیر استفاده کردیم:

"مصدر با "to" + believed + صرف فعل "to be" + نهاد

(کرامر)

-۶۳

(مهوری امیری)

ترجمه جمله: «فکر کردن به تحصیل دوستانم در ارینا-شمپین در ایالت ایلینویز و این که آن‌ها آن‌جا در زندگی روزمره‌شان چه کار می‌کنند، برای من واقعاً شگفت‌انگیز است.»

(۱) ساده (۲) مناسب

(۳) معمول، مشترک (۴) شگفت‌انگیز (واژگان)

-۶۴

(میرمسین زاهری)

ترجمه جمله: «او زندگی کودکی‌اش را بدون حمایت یک پدر حامی گذرانده بود و تصمیم گرفت خودش و زندگی‌اش را وقف کمک به فرزندان تک‌والد کند.»

(۱) وقف کردن (۲) بخشیدن

(۳) نابود کردن (۴) فراموش کردن (واژگان)

-۶۵

(بوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «مردی با قد بلند، (با ظاهری) متمایز، و با لباس قرمز تیره ظاهر شد و با عجله به طرف اتاق رئیس رفت، جایی که او زد زیر گریه تا درآمد پرداخت نشده‌اش را درخواست کند.»

(۱) خیالی، تخیلی (۲) دانا

(۳) برجسته، متمایز (۴) مرتبط با خوشنویسی (واژگان)

-۶۶

(بوادر مؤمنی)

ترجمه جمله: «اثر آخر نرودا نشان می‌دهد که وی از منابع گوناگون از قبیل طبیعت، رویاها و حوادث اجتماعی الهام گرفته بود.»

(۲) الهام

(۱) اطلاعات

(واژگان)

(۴) اعتیاد

(۳) پیش‌بینی

-۶۷

(میرمیسین زاهری)

ترجمه جمله: «ترسان اما لبخندزنان، توسط آتش‌نشانان نجات یافت و خودش را در آغوش والدینش که عاشقانه بغلش کرده بودند، یافت.»

(۲) به‌ندرت

(۱) عاشقانه

(واژگان)

(۴) ماهرانه

(۳) به‌طور صحیح

-۶۸

(امیرمیسین مراد)

فعل "mention" (ذکر کردن) متعدی است، اما مفعول پس از آن نیامده است و به‌صورت نهاد پیش از آن به‌کار رفته، پس ساختار جمله مجهول است. در ضمن به حال ساده مجهول نیاز داریم.

(امیرمیسین مراد)

-۶۹

(کلوز تست)

(۲) به‌ندرت

(۱) به‌صورت نامشروط

(کلوز تست)

(۴) باشگفتی

(۳) امیدوارانه

-۷۰

(امیرمیسین مراد)

(۱) مدیریت کردن (۲) متغییر بودن (۳) به نظر رسیدن (۴) اعطا کردن

(امیرمیسین مراد)

-۷۱

نکته: به ساختار "no matter + wh-" (فارغ از این که ...) دقت کنید. (کلوز تست)

(امیرمیسین مراد)

-۷۲

(کلوز تست)

نکته: به هم‌آیی "make mistakes" دقت کنید.

(علی شکوهی)

-۷۳

ترجمه جمله: «مطابق متن، می‌توانیم دریابیم که چاقی به عنوان یکی از جدی‌ترین بیماری‌های قرن حاضر در نظر گرفته می‌شود.»

(درک مطلب)

-۷۴

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «نویسنده این مقاله معتقد است که چاقی یک معضل جهانی عامل مرگ و میر است، اما قابل پیشگیری است.»

(درک مطلب)

-۷۵

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «در متن، تمام مشکلات زیر به عنوان مواردی که با چاقی مرتبط هستند، ذکر شده‌اند به غیر از مشکل در خواب.»

(درک مطلب)

-۷۶

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن می‌تواند «چاقی: دلایل، نشانه‌ها و درمان» باشد.»

(درک مطلب)

-۷۷

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر طبق متن صحیح نیست؟»
«روپایی‌ها تقریباً به اندازه آمریکایی‌ها سبزمینی می‌خورند.»

(درک مطلب)

-۷۸

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «طبق متن، سیموس برک یکی از افرادی بود که چپیس سبزمینی ادویه‌زده را اختراع کرد.»

(درک مطلب)

-۷۹

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «کلمه "their" که در خط آخر زیر آن خط کشیده شده به ایرلند و بریتانیا اشاره دارد.»

(درک مطلب)

-۸۰

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «متن اطلاعات کافی را برای پاسخ‌گویی به کدام یک از سؤالات زیر فراهم می‌کند؟»

«اولین چپیس سبزمینی توسط چه کسی و چه زمانی ساخته شد؟»

(درک مطلب)

پاسخ نامه اختصاصی

سایت کنکور

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۳)

-۸۱

(مهسا عفتی)

$$۱۱ = ۴ + ۱ + ۶ = ۲ \times ۲ + ۱ + ۲ \times ۳ = \text{مشهد} \rightarrow \text{تهران (مسیر رفت)}$$

$$۱۱ = ۲ \times ۲ + ۱ + ۳ \times ۲ = \text{تهران} \rightarrow \text{مشهد (مسیر برگشت)}$$

$$۱۲۱ = ۱۱ \times ۱۱ = \text{مسیر رفت و برگشت}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

-۸۲

(مهمرب بیرایی)

یکی از ده نفر می‌تواند نفر اول شود و جایزه نفر اول را بگیرد و از نه نفر بعدی یکی نفر دوم شود و جایزه نفر دوم را بگیرد و از بین ۸ نفر بعدی یکی نفر سوم شود و جایزه نفر سوم را بگیرد. بنابراین حالت‌های ممکن:

$$۱۰ \times ۹ \times ۸ = ۷۲۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

-۸۳

(فاطمه فهیمیان)

۲ کتاب اقتصاد را در یک جعبه و ۳ کتاب ریاضی هم در یک جعبه قرار می‌دهیم:

۲ کتاب اقتصاد

۳ کتاب ریاضی

۲ کتاب منطق

تعداد جایگشت‌های این دو جعبه با ۲ کتاب منطق برابر ۴! است و تعداد جایگشت‌های ۲ کتاب اقتصاد داخل جعبه برابر ۲! و تعداد جایگشت‌های ۳ کتاب ریاضی داخل جعبه برابر ۳! است. بنابراین:

$$۲! \times ۳! \times ۴! = ۲ \times ۶ \times ۲۴ = ۲۸۸$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۴

(مهسا عفتی)

$$۳ \rightarrow (o, e, a) = \text{تعداد حروف صدادار}$$

$$۳ \rightarrow (r, d, l) = \text{تعداد حروف بی صدا}$$

$$۳۶ = ۱ \times ۱ \times ۱ \times ۲ \times ۲ \times ۳ \times ۳ = \text{تعداد جایگشت‌های ۶ حرفی که با حرف صدادار آغاز می‌شوند.}$$

$$۳۶ = ۱ \times ۱ \times ۱ \times ۲ \times ۲ \times ۳ \times ۳ = \text{تعداد جایگشت‌های ۶ حرفی که با حرف بی‌صدا آغاز می‌شوند.}$$

$$\Rightarrow ۳۶ + ۳۶ = ۷۲$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۸)

-۸۵

(مهمرب بیرایی)

تعداد ارقام فرد ۵ تا و تعداد ارقام زوج نیز ۵ تا است. بنابراین، طبق اصل اساسی شمارش:

$$\boxed{9} \boxed{5} \boxed{5} \boxed{5} = ۹ \times ۵ \times ۵ \times ۵ = ۱۱۲۵$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۶

(علیرضا پورقلی)

چون صورت سؤال زیر مجموعه‌ای ۳ عضوی خواسته و یک عضو این مجموعه حتماً عدد ۴ است، بنابراین از ۳ عضو، ۱ عضو انتخاب شده است، بنابراین باید تعداد ترکیب‌های ۲ از ۴ را محاسبه کنیم.

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2! \times 2!} = ۶$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

-۸۷

(کوروش رادری)

ابتدا دو حرف دیگر از بین ۴ حرف باقی‌مانده انتخاب می‌کنیم، سپس تعداد جایگشت‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\binom{4}{2} \times ۴! = \frac{۴!}{۲! \times ۲!} \times ۴ \times ۳ \times ۲ \times ۱ = ۶ \times ۲۴ = ۱۴۴$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۶ تا ۱۱)

-۸۸

(امیر زرنادوز)

ابتدا از این ۷ کتاب ۱ کتاب را انتخاب می‌کنیم و به دانش‌آموز خاص می‌دهیم:

$$\binom{7}{1} = ۷$$

از ۶ کتاب باقی‌مانده به هر نفر ۳ کتاب می‌رسد، بنابراین:

$$\binom{6}{3} \times \binom{2}{3} = \frac{۶ \times ۵ \times ۴ \times ۳!}{۳! \times ۳ \times ۲ \times ۱} \times \frac{۳!}{۳! \times ۱}$$

$$= ۲۰ \times ۱ = ۲۰$$

$$\Rightarrow ۲۰ \times ۷ = ۱۴۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

-۸۹

(فاطمه فهیمیان)

حداقل ۴ نفر از اعضای تیم، یعنی ۴ یا ۵ یا ۶ نفر دانش‌آموز یازدهم باشند. بنابراین:

الف) اگر ۴ نفر دانش‌آموز یازدهم باشند:

$$\binom{7}{4} \binom{6}{2} = \frac{۷!}{۴! \times ۳!} \times \frac{۶!}{۴! \times ۲!} = \frac{۷ \times ۶ \times ۵ \times ۴!}{۴! \times ۳ \times ۲ \times ۱} \times \frac{۶ \times ۵ \times ۴!}{۴! \times ۲!}$$

$$= ۳۵ \times ۱۵ = ۵۲۵$$

ب) اگر ۵ نفر دانش‌آموز یازدهم باشند:

$$\binom{7}{5} \binom{6}{1} = \frac{۷!}{۵! \times ۲!} \times ۶ = \frac{۷ \times ۶ \times ۵!}{۵! \times ۲ \times ۱} \times ۶ = ۲۱ \times ۶ = ۱۲۶$$

ج) اگر هر ۶ نفر دانش‌آموز یازدهم باشند:

$$\binom{7}{6} = \frac{۷!}{۶! \times ۱!} = ۷$$

$$\xrightarrow{\text{طبق اصل جمع}} ۵۲۵ + ۱۲۶ + ۷ = ۶۵۸$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

-۹۰

(مهمرب بیرایی)

تعداد کل مهره‌ها $۴ + ۵ + ۳ = ۱۲$

$$n(S) = \binom{12}{2} = \frac{۱۲!}{۱۰! \times ۲!} = \frac{۱۲ \times ۱۱ \times ۱۰!}{۱۰! \times ۲ \times ۱} = ۶۶$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

ریاضی و آمار (۱)

(موسا عفتی)

-۹۵

$$x^2 + 11x - 42 = 0$$

$$(x-3)(x+14) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-3=0 \Rightarrow x=3 \\ x+14=0 \Rightarrow x=-14 \end{cases}$$

یک ریشه مثبت و یک ریشه منفی دارد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

(موسا عفتی)

-۹۶

$$x = 24 \Rightarrow \frac{24}{10+m} + \frac{10+m}{10+m} = \frac{24}{10-m}$$

$$\Rightarrow \frac{24+10+m}{10+m} = \frac{24}{10-m} \Rightarrow \frac{34+m}{10+m} = \frac{24}{10-m}$$

$$\Rightarrow (34+m)(10-m) = 24(10+m) \Rightarrow 100 - 48m - m^2 = 0$$

$$\Rightarrow m^2 + 48m - 100 = 0 \Rightarrow (m+50)(m-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m+50=0 \Rightarrow m=-50 \\ m-2=0 \Rightarrow m=2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۲)

(موسا عفتی)

-۹۷

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$m=1 \Rightarrow 4x^2 + 3 = 0 \Rightarrow 4x^2 = -3$$

گزینه «۲»:

$$m=-7 \Rightarrow -4x^2 - 8x - 5 = 0 \Rightarrow \Delta = 64 - 4(-4)(-5) = 64 - 80 < 0$$

معادله جواب ندارد.

$$m=-8 \Rightarrow -5x^2 - 9x - 6 = 0 \Rightarrow$$

گزینه «۳»:

$$\Delta = 81 - 4(-5)(-6) = 81 - 120 < 0$$

معادله جواب ندارد.

$$m=-6 \Rightarrow -3x^2 - 7x - 4 = 0$$

گزینه «۴»:

$$\Rightarrow \Delta = 49 - 4(-3)(-4) = 49 - 48 > 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷)

(علی شهبابی)

-۹۸

$$\frac{x-2}{3x-3} + \frac{6(x-1)}{x-2} = 3 \Rightarrow \frac{(x-2)^2 + (3x-3)(6x-6)}{(3x-3)(x-2)} = 3$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 4x + 4 + 18x^2 - 18x - 18x + 18}{3x^2 - 6x - 3x + 6} = 3$$

$$\Rightarrow 19x^2 - 40x + 22 = 9x^2 - 27x + 18 \Rightarrow 10x^2 - 13x + 4 = 0$$

$$\Delta = (-13)^2 - 4(10)(4) = 169 - 160 = 9$$

$$x = \frac{13 \pm \sqrt{9}}{2 \times 10} = \begin{cases} \frac{13+3}{20} = \frac{16}{20} = \frac{4}{5} \\ \frac{13-3}{20} = \frac{10}{20} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

ریشه بزرگتر $\frac{4}{5}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۲)

(فریم مشتاق نظم)

-۹۱

سه عدد فرد متوالی را به صورت x ، $x+2$ و $x+4$ در نظر می‌گیریم. پس:

$$x+x+2+x+4 = 585 \Rightarrow 3x+6 = 585 \Rightarrow 3x = 579$$

$$x = 193 = \text{عدد بزرگتر} \Rightarrow$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(فاطمه فهیمیان)

-۹۲

یکی از ریشه‌های معادله برابر -1 است:

$$m(-1)^2 - 3(-1) - (2m+1) = 0$$

$$\Rightarrow m+3-2m-1=0 \Rightarrow m=2$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 3x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (-3)^2 - 4 \times 2 \times (-5) = 9 - (-40) = 49$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{3+7}{4} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} \\ x_2 = \frac{3-7}{4} = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{5}{2} - 2 = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷)

(امیر زائرانوز)

-۹۳

$$2x(x-1) = 6 \xrightarrow{\div 2} x(x-1) = 3 \Rightarrow x^2 - x = 3$$

$$\frac{b^2}{4} = 1 \Rightarrow \frac{b^2}{4} = 1 \Rightarrow x^2 - x + \frac{1}{4} = 3 + \frac{1}{4} \Rightarrow (x - \frac{1}{2})^2 = \frac{13}{4} \Rightarrow \begin{cases} h = \frac{1}{2} \\ k = \frac{13}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{k}{h} = \frac{\frac{13}{4}}{\frac{1}{2}} = \frac{13 \times 2}{4} = \frac{13}{2} = 6.5$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳)

(فاطمه فهیمیان)

-۹۴

$$\left(\frac{2x}{3} - 1\right)^2 \left(\left(\frac{2x}{3} - 1\right)^2 - 36\right) = 0$$

$$\left(\frac{2x}{3} - 1\right)^2 = 0 \Rightarrow \frac{2x}{3} = 1 \Rightarrow x = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \left(\frac{2x}{3} - 1\right)^2 - 36 = 0 \Rightarrow \frac{2x}{3} - 1 = \pm 6 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{21}{2} \\ x = -\frac{15}{2} \end{cases} \end{cases}$$

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = \frac{3}{2} + \frac{21}{2} - \frac{15}{2} = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

۱۰۳- (کوروش راوری)

-۱۰۳

تعداد لیوان‌های وارونه: $s = 1$ وضعیت مطلوب $s = 0$

حرکت مجاز: در هر بار دقیقاً دو لیوان تغییر وضعیت می‌دهند.

چون s همیشه به اندازه عددی زوج تغییر می‌یابد هرگز از ۱ به صفر نمی‌تواند کاهش یابد، پس امکان‌پذیر نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه ۱۵)

۱۰۴- (فاطمه فهمیان)

-۱۰۴

در روش اثبات $p \Rightarrow q$ به روش عکس نقیض، درستی $p \Rightarrow \sim q \Rightarrow \sim p$ را اثبات می‌کنیم. پس ثابت می‌کنیم اگر n بر ۳ بخش‌پذیر نباشد، آن‌گاه n^2 نیز بر ۳ بخش‌پذیر نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۰۵- (موسا عفتی)

-۱۰۵

برای اثبات حکم $p \Rightarrow q$ می‌توان عکس نقیض آن یعنی $\sim p \Rightarrow \sim q$ را اثبات کرد. بنابراین ثابت می‌کنیم «اگر $\sqrt{3} + 1$ یک عدد گویا باشد، آنگاه $\sqrt{3}$ نیز عددی گویا است.»

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۰۶- (فاطمه فهمیان)

-۱۰۶

طرفین معادله را نمی‌توان بر $(x+3)$ تقسیم کرد، زیرا با این کار ریشه $x = -3$ حذف می‌شود، پس اشتباه در مرحله ۲ رخ داده است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۰۷- (مهمر بهیرایی)

-۱۰۷

$$\begin{cases} (3, 7) \\ (3, a+1) \end{cases} \Rightarrow a+1=7 \Rightarrow a=6$$

$$\begin{cases} (6, 7) \\ (6, a+b) \end{cases} \Rightarrow a+b=7 \xrightarrow{a=6} b=1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۰۸- (ربیع مشتاق نظم)

-۱۰۸

چون $f(-1) = -3$ و $f(2) = 3$ و $f(3) = 5$ و $B = \{a^2 + 1, 5, -b^2\}$ بنابراین: $-b^2 = -3$ و $a^2 + 1 = 3$ پس: $b^2 = 3$ و $a^2 = 2$ درنتیجه: $a^2 + b^2 = 2 + 3 = 5$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

-۹۹

(ربیع مشتاق نظم)

تعداد اولیه افراد را n در نظر می‌گیریم. بنابراین ابتدا به هر نفر $\frac{1}{n}$ پیتزا رسید و در مرحله بعد به هر نفر $\frac{1}{n+2}$ پیتزا رسید. پس:

$$\frac{1}{n} - \frac{1}{n+2} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{n+2-n}{n(n+2)} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{n(n+2)} = \frac{1}{12} \Rightarrow n^2 + 2n = 24 \Rightarrow n^2 + 2n - 24 = 0$$

$$\Rightarrow (n+6)(n-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n+6=0 \Rightarrow n=-6 \\ n-4=0 \Rightarrow n=4 \end{cases}$$

جواب قابل قبول است. $n = 4$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۲)

-۱۰۰

(مهمر بهیرایی)

$$p(x) = 0 \Rightarrow -0.004x^2 + 0.48x - 8 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 0.004} -x^2 + 120x - 2000 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 120x + 2000 = 0$$

$$\Rightarrow (x-100)(x-20) = 0$$

$$\begin{cases} x = 100 \\ x = 20 \end{cases}$$

با توجه به حداکثر تولید روزانه $x = 20$ قابل قبول است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

ریاضی و آمار (۲)

-۱۰۱

(موسا عفتی)

اگر عدد موردنظر را x فرض کنیم، بنابراین خمس آن برابر است با $\frac{x}{5}$ وجذر خمس آن عدد می‌شود $\sqrt{\frac{x}{5}}$ ، هم‌چنین مکعب عدد برابر x^3 است.

$$2\sqrt{\frac{x}{5}} \geq \frac{1}{2}x^3$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

-۱۰۲

(مهمر بهیرایی)

تنها در گزینه «۲» استدلال قیاس استثنایی به درستی انجام گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاید علی در آزمون کتبی هم شرکت نکرده باشد.

گزینه «۳»: شاید سعید از من متنفر نباشد و پشت سر من حرف بدی زده باشد.

گزینه «۴»: a می‌تواند عددی منفی هم باشد و توان دوم آن مثبت باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

-۱۰۹

(امیر زرنروز)

$$f(x) = 2x^2 - 1$$

$$f(-2) = 2 \times (-2)^2 - 1 = 7$$

$$f(-1) = 2 \times (-1)^2 - 1 = 1$$

$$f(0) = 2 \times (0)^2 - 1 = -1$$

$$f(1) = 2 \times (1)^2 - 1 = 1$$

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = 2 \times \left(\frac{1}{2}\right)^2 - 1 = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow B = \left\{-1, -\frac{1}{2}, 1, 7\right\}$$

برد شامل دو عضو حسابی $\{1, 7\}$ است.

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

-۱۱۰

(مهدی پیرایی)

$$\begin{cases} (3, 5) \\ (3, a^2 + 1) \end{cases} \Rightarrow a^2 + 1 = 5 \Rightarrow a = \pm 2$$

$$a = 2 \Rightarrow f = \{(3, 5), (2, 7), (2, 8)\}$$

$$a = -2 \Rightarrow f = \{(3, 5), (2, 7), (-2, 8)\}$$

$$\Rightarrow g(a) = g(-2) = 3 \times (-2) + 9 = 3$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

اقتصاد

-۱۱۱

(فارج از کشور ۹۳، با تغییر)

الف) قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله «مصرف کنندگان» با هم «رابطه معکوس» دارند. با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش یافته و در مقابل، با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد.

- در کالاهای لوکس، شیب منحنی تقاضا کم است، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا زیاد است.

- اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

ب) اگر «تولیدکنندگان» بیش از مقدار تقاضای مصرف‌کنندگان کالا تولید کنند و مصرف‌کنندگان بخواهند به مقداری بیش از مقدار تولید «تولیدکنندگان» کالا خریداری کنند، دچار مشکل خواهند شد. پس «رفتار اقتصادی» این دو گروه باید هماهنگ باشد و عاملی که این هماهنگی را ایجاد و عرضه و تقاضا را مساوی هم می‌کند، «قیمت کالا» است.

ج) هرگاه در بازار، قیمت در سطح قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشاند.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵ و ۳۷)

-۱۱۲

(موسا عفتی)

در سطح قیمت بالاتر از نقطه تعادلی به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان به تولید بیشتر می‌پردازند در حالی که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف کالا تمایل نشان نمی‌دهند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: منحنی D مقادیر تقاضا و منحنی S نشان‌دهنده مقادیر عرضه می‌باشد.

گزینه «۲»: در بازار هنگامی کمبود عرضه اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد، در نتیجه گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد.

گزینه «۴»: صعودی بودن منحنی عرضه به این معناست که با افزایش قیمت، مقدار عرضه افزایش خواهد یافت و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار عرضه نیز کاهش می‌یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۲، ۳۴، ۳۶ و ۳۷)

-۱۱۳

(موسیما آزرگردار)

الف) در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی بازار با وضعیت مازاد عرضه (کمبود تقاضا) روبه‌رو است.

ب) در حالت مازاد عرضه، قیمت کالا کاهش می‌یابد. این کاهش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و در بازار تعادل برقرار شود.

ج) در وضعیت کمبود عرضه (مازاد تقاضا) با افزایش قیمت‌ها تولیدکنندگان بر میزان تولیدات خود می‌افزایند و مصرف‌کنندگان از مصرف خود می‌کاهند.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

-۱۱۴

(موسیما آزرگردار)

بازار کالایی چون رب گوجه فرنگی: رقابتی / بازار خودرو در کشور ما: انحصار در فروش / شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی: از یک سو تنها خریدار و از یک سو تنها فروشنده (انحصار در خرید و فروش) / شرکت توانیر در کشور ما: انحصار در فروش / فروشندگان آثار هنری: مزایده / خریدهای دولتی: مناقصه

(اقتصاد، بازار، صفحه ۳۸)

-۱۱۵

(فاطمه فویمیان)

الف) در نتیجه افزایش قیمت مقدار تقاضا کاهش می‌یابد؛ بنابراین اعدادی که می‌توان در نقطه A قرار داد بیشتر از ۲۵ است. (رد گزینه ۱)

- همینطور در نتیجه کاهش قیمت، مقدار عرضه کاهش می‌یابد؛ بنابراین اعدادی که می‌توان در نقطه B قرار داد کمتر از ۴۰ است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

ب) در وضعیت مازاد تقاضا (کمبود عرضه) قیمت تا سطح قیمت تعادلی افزایش می‌یابد تا مقدار عرضه و تقاضا برابر شود. (رد گزینه ۳)

ج) در وضعیت مازاد عرضه قیمت کالا بیشتر از سطح قیمت تعادلی می‌باشد. (رد گزینه ۱)

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

-۱۱۶

(زهره ممبری)

الف) مقادیر X نشان‌دهنده مقادیر عرضه است، زیرا رابطه این مقادیر با قیمت مستقیم است. در حالی که مقادیر Y نشان‌دهنده مقادیر تقاضا است، زیرا رابطه این مقادیر با قیمت معکوس است.

ب) قیمت تعادلی ۱۵۰ ریال است؛ زیرا در این سطح قیمت، مقادیر عرضه و تقاضا (۳۰۰ کیلو) با هم برابر می‌شوند. در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی کمبود عرضه خواهیم داشت. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود.

ج) قیمت تعادلی ۱۵۰ ریال است؛ زیرا در این سطح قیمت، مقادیر عرضه و تقاضا (۳۰۰ کیلو) با هم برابر می‌شوند.

د) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی مازاد عرضه خواهیم داشت. در قیمت ۲۵۰ ریال مازاد عرضه‌ای معادل ۴۰۰ کیلو (۴۰۰ = ۱۰۰ - ۵۰۰) خواهیم داشت.

ه) در قیمت ۲۰۰ ریال، حداکثر مقدار عرضه ۴۰۰ کیلو است، ولی حداکثر ۲۰۰ کیلو از طرف مصرف‌کنندگان تقاضا شده است، در نتیجه خواهیم داشت:

حداکثر درآمد عرضه‌کنندگان در قیمت ۲۰۰ ریال
ریال $40,000 = 200 \times 200$

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

-۱۱۷

(نسرین پعفری)

الف) در قیمت ۸۰۰ تومان، تقاضای میوه صفر است و به میزان ۲۰ تن مازاد عرضه (کمبود تقاضا) وجود دارد.

ب) در قیمت ۳۰۰ تومان، میزان تقاضا ۲۰ تن است در حالی که عرضه آن تنها ۶ تن است و در حالت حداکثر، مقدار فروش رفته برابر با میزان عرضه است.

تومان $1800 = 300 \times 6$

پ) هنگامی که مازاد تقاضا (کمبود عرضه) وجود دارد، قیمت افزایش می‌یابد.

ت) هنگامی که عرضه میوه ۱۸ تن باشد، در حالی که مقدار تعادلی ۱۲ تن است؛ یعنی مازاد عرضه وجود دارد، پس قیمت کاهش خواهد یافت.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

-۱۱۸

(فاطمه فویمیان)

نمودار عرضه یک نمودار صعودی و نمودار تقاضا نزولی می‌باشد؛ بنابراین نمودار صورت سؤال مربوط به مقادیر تقاضا و جدول صورت سؤال مربوط به مقادیر عرضه است.

الف) در سطح قیمت ۴۰۰ ریال مقدار تقاضا برابر با ۴۵۰ کیلو و مقدار عرضه برابر با ۱۵۰ کیلو است؛ بنابراین در این سطح قیمت، بازار در وضعیت کمبود عرضه (مازاد تقاضا) قرار دارد:

کیلو $300 = 450 - 150 =$ میزان کمبود عرضه (مازاد تقاضا) در سطح قیمت ۴۰۰ ریال
ب) در سطح قیمت ۱۰۰۰ ریال مقدار تقاضا صفر و مقدار عرضه ۶۰۰ کیلو می‌باشد. بنابراین در این سطح قیمت، بازار در وضعیت مازاد عرضه (کمبود تقاضا) قرار دارد و با کاهش قیمت تا سطح قیمت تعادلی بازار به حالت تعادل می‌رسد.

ج) در سطح قیمت ۸۰۰ ریال مقدار عرضه ۴۵۰ کیلو است اما میزان تقاضا ۱۵۰ کیلو است بنابراین:

قیمت \times مقدار تقاضا در سطح قیمت ۸۰۰ ریال = حداکثر درآمد تولیدکنندگان در سطح قیمت ۸۰۰ ریال
ریال $120,000 = 150 \times 800$

د) هرگاه در بازار قیمت تعادلی وجود داشته باشد، مقدار عرضه و تقاضای کالا با یکدیگر برابر می‌گردد و تحت این شرایط مازاد عرضه و مازاد تقاضا وجود نخواهد داشت.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

-۱۱۹

(فاطمه فویمیان)

الف) ردیف ۴ که در آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر هستند (۵۵۰ کیلو) بیانگر وضعیت «تعادل» در بازار است.

ب) مقدار عرضه - مقدار تقاضا = (مازاد تقاضا) کمبود عرضه
 $100 -$ مقدار تقاضا = 900

کیلو $1000 =$ مقدار تقاضا \Rightarrow

مقدار تقاضا - مقدار عرضه = (مازاد عرضه) کمبود تقاضا

 $250 -$ مقدار عرضه = 600 کیلو $850 =$ مقدار عرضه \Rightarrow

ج)

کیلو $300 = 850 - 550 =$ مقدار تعادلی - مقدار تقاضا در ردیف ۲کیلو $450 = 1000 - 550 =$ مقدار تعادلی - مقدار عرضه در ردیف ۷

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

-۱۲۰

(موسا عفتی)

الف) صعودی بودن منحنی عرضه به این معناست که با افزایش قیمت، مقدار عرضه افزایش خواهد یافت و در مقابل با کاهش قیمت عرضه آن نیز کاهش می‌یابد.

ب) با افزایش قیمت یک کالا، مقدار تقاضای آن کاهش می‌یابد.

ج) شیب منحنی تقاضا نشان‌دهنده میزان حساسیت تقاضای فرد به قیمت است. اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کنندگان در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۶-

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

وزن مصراع گزینۀ «۳»، مستفعل مستفعل مستفعل فع است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۵)

۱۲۷-

(مهمرب ابراهیم مازنی)

گزینۀ «۱» بر وزن «فعولن فعولن فعولن» سروده شده است و دارای ۸ پایه آوایی و ۲۴ هجا است.

نَ هان در	جَ هان چپ	س ت آ زا	دِ مَر دَم
پِ بی نی	نَ هان را	نَ بی نی	عَ یان را
- - U	- - U	- - U	- - U

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۲»: بر وزن (فاعلاتن مفاعیلن فعلن) و دارای ۲۲ هجا است.

گزینۀ «۳»: بر وزن (مفتعلن مفتعلن فاعلن) و دارای ۲۲ هجا است.

گزینۀ «۴»: بر وزن (مفاعیلن مفاعیلن فعولن) و دارای ۲۲ هجا است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۲۸-

(ممتاز شریفی)

بیت گزینۀ «۳» بر وزن «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع» سروده شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: بیت بر وزن «مفتعلن فع مفتعلن فع» سروده شده است.

گزینۀ «۲»: بیت بر وزن «مفتعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است.

گزینۀ «۴»: بیت بر وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۳)

۱۲۹-

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

وزن بیت گزینۀ «۳» از پایه‌های آوایی همسان دولختی است: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

گزینۀ «۲»: مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولن

گزینۀ «۴»: مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۱۳۰-

(سیرپهمال طباطبایی نژاد)

وزن سه بیت «الف، ه و» مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن است.

بیت (ب): فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

بیت (ج): مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن (توجه: در آخر یک هجا اضافه دارد).

بیت (د): مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۱-

(فرهاد علی نژاد)

با مطرح شدن مباحثی در مورد علل شکست و عقب‌افتادگی ایران در جامعه، شعر دورۀ بازگشت از اواسط دورۀ قاجار با انتقاد روبه‌رو شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۲۲-

(همیر مهرئی)

محمدتقی بهار، شاعر بیت گزینۀ «۳»، در سروده‌های خود از زبان حماسی و سبک خراسانی بهره می‌برد. ابیات دیگر گزینه‌ها به‌ترتیب از ادیب‌الممالک، ایرج میرزا و فرخی یزدی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۲۳-

(فرهاد علی نژاد)

روزنامه نسیم شمال را سید اشرف‌الدین در رشت منتشر می‌کرد؛ اما مردم تهران، بیشتر، آن را می‌خواندند.

مجله‌های «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا بهار به عرصه ظهور رسیدند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ و ۱۸)

۱۲۴-

(همیر مهرئی)

«تاریخ بیداری ایرانیان» نام کتاب ناظم‌الاسلام کرمانی در مورد تاریخ مشروطه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: شمس‌الدین و قمر ← رمان تاریخی

گزینۀ «۲»: داستان باستان ← میرزا حسن خان بدیع

گزینۀ «۳»: امثال و حکم ← علامه دهخدا

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۱۲۵-

(فرهاد علی نژاد)

در متن صورت سؤال، برخی عبارات موزون (چه در ساحل چه در دریا - چه در خانه چه در قصر) و هماهنگی موسیقایی برخی کلمات که در بعضی قسمت‌ها آرایه سجع (صحرا و دریا) را شکل می‌دهد، نشان از سبک قائم‌مقام فراهانی دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۲»: عبارت مورد نظر کاملاً جدی است و بیان طنزآمیز ندارد.

گزینۀ «۳»: نثر عبارت مذکور، ساده و همه‌فهم است. همچنین سبک قائم‌مقام، به دور از تکلف و تصنع است.

گزینۀ «۴»: واژگان عربی در متن دیده می‌شوند اما این امر نمی‌تواند متأثر از سبک دهخدا باشد؛ زیرا مشخصه سبکی او نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

کتاب آبی)

۱۳۶-

وزن صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفاعلاتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن

گزینه «۲»: مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع

گزینه «۳»: مستفعل فاعلاتن مستفعل (مفعول مفاعلتن مفاعلتن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

کتاب آبی)

۱۳۷-

بیت صورت سؤال بر وزن «مفعول فاعلاتن مفاعلتن فاعلتن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

کتاب آبی)

۱۳۸-

کس	نی	ست	ک	أف	تا	د	ی
-	-	U	U	-	-	U	U
در	ره	گ	ذ	ر	کی	ست	ک
مستفعل				مستفعل			

آن	زل	ف	ذ	تا	نیست
-	-	U	U	-	-
دا	می	ز	ب	لا	نیست
مستفعل			مستف		

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۵)

کتاب آبی)

۱۳۹-

می	و	زد	عز	چ	من	ن	سی
-	U	-	-	U	-	U	-
هال	ب	نو	شی	د	دم	ب	دم
فاعلاتن (فاعلاتن)				مفاعلتن			

م	ب	هشت
U	U	-
م	ی	ناب
فعلن		

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

کتاب آبی)

۱۴۰-

تقطیع هجایی درست گزینه «۳»:

ما	ک	ف	ل	خ	م	ة	م	س	ت	ق	ل	یا
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۵)

۱۳۱-

کتاب آبی)

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عواملی چون توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق شاعری و مدح، ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه و غارت کتابخانه اصفهان توسط افغان‌ها که باعث شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه به دست مردم بیفتند و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود، تأثیرگذار بودند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

۱۳۲-

کتاب آبی)

در عصر بیداری به دلیل تمرکز بیشتر فعالیت‌های سیاسی و مطبوعاتی در تهران، شعر و ادب هم بیشتر به این شهر منحصر می‌شد؛ به طوری که حتی روزنامه «نسیم شمال» را که سید اشرف‌الدین در رشت منتشر می‌کرد، مردم تهران بیشتر می‌خواندند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۵)

۱۳۳-

کتاب آبی)

عارف، شاعر وطنی، با ترانه‌های میهنی خود در برانگیختن مردم و آزادی خواهی نقش مؤثری داشت. او مضامین وطن دوستی و ستیز با نادانی را زیبا و پرشور می‌خواند. بیت مذکور از تصنیف سروده او انتخاب شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۳۴-

کتاب آبی)

صاحب کتاب منشآت (قائم مقام فراهانی) مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۹)

۱۳۵-

کتاب آبی)

استفاده از اصطلاحات عامیانه و زبان طنزآمیز از ویژگی‌های اصلی سبک دهخدا در چرند و پرند می‌باشد. در عبارت گزینه «۳»، اصطلاح «خانه خراب شده»، اصطلاحی مربوط به زبان محاوره است و کل عبارت به زبان طنز در پی بیان بی‌اساس بودن حرف‌های شخصیت مورد نظر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: موزون بودن عبارت در بعضی موارد، نشان از سبک قائم مقام دارد.

گزینه «۲»: وجود سجع در واژه‌های «نوکر، چاکر و عاطل»، «مستهلک و مستدرک» و «سازی و باشی» از ویژگی‌های سبک قائم مقام است که در نوشته‌های دهخدا کمتر به چشم می‌خورد.

گزینه «۴»: عبارت این گزینه از لحاظ زبانی و ادبی مربوط به دوره بیداری نیست و از آن فراتر می‌رود. از جمله ویژگی‌های این عبارت به هم ریختگی ساختار نحوی جملات است.

(علوم و فنون ادبی (۳) سبک‌شناسی، صفحه ۲۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۴۱-

(عارف سادات طباطبایی نژاد)

در بیت سوم سه واژه «رهر»، «سفر کرده» و «عذر خواه» ترکیب سازی شده اند.
تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: جهانستان

گزینه «۲»: پر لعل

گزینه «۴»: دلدار (شکل مرتب شده جمله بعد بدین صورت است: دلم به تو نگران است.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه ۲۴)

۱۴۲-

(اعظم نوری نیا)

در ابیات صورت سؤال، آرایه جناس همسان وجود ندارد.

در بیت اول، واج آرایه در صامت «ش» وجود دارد. «چشم بر هم زدن» کنایه از «لحظه کوتاه» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه های ۲۴ و ۲۵)

۱۴۳-

(اعظم نوری نیا)

بیت گزینه «۳» در نکوهش بدصایبی و گوش خراشی صوت است و در رده ادبیات عرفانی نمی گنجد. (بیشتر جنبه طنز بر آن حاکم است) بی توجهی به امور دنیوی و شوق وصل به دریای معنویات در بیت گزینه «۱»، مفهوم پیر و مرید در بیت گزینه «۲» و عشق که مایه معجزات و کرامات است در بیت گزینه «۴»، مفاهیم عرفانی در ابیات سایر گزینه ها هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه ۲۵)

۱۴۴-

(فرهار علی نژاد)

«دل» در این حکایت، نماد بعد معنوی و ارزشمند وجود انسان و «گوش، زبان و دندان» نماد ساحت مادی و کم ارزش وجود او هستند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: حيله گری روباه در این داستان، چندان مورد تأکید قرار نگرفته است و شاعر بیشتر در پی توجه به وجود بعد روحانی در انسان است تا پلیدی های او.

گزینه «۲»: حکایت به هیچ نکته اجتماعی اشاره ندارد.

گزینه «۳»: سادگی زبان و بیان حکایت، به تأثیر گذاری آن بر دامنه بیش تری از مخاطبان کمک می کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه های ۲۳ تا ۲۵)

۱۴۵-

(اعظم نوری نیا)

هر دو «را» در این گزینه به معنی «برای» است: مرا: برای من / دشمنانم را: برای دشمنانم. «را» در گزینه های دیگر در معنای «به» است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: توانگر گفت درویش را: توانگر به درویش گفت.

گزینه «۳»: تو را گفته بودیم: به تو گفته بودیم.

گزینه «۴»: جز سقیم را: جز به سقیم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه های ۲۹ و ۳۰)

۱۴۶-

(اعظم نوری نیا)

در حکایت صورت سؤال از آرایه «تناقض» استفاده نشده است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: بین کلمات «بیازارد» و «آرد» و نیز کلمات «گمارد» و «برآرد» سجع وجود دارد.

گزینه «۲»: بین واژگان «خراب و آباد» و «رعیت و سلطان» تضاد وجود دارد.

گزینه «۳»: «دمار برآوردن» کنایه از نابود کردن و «دل به دست آوردن» کنایه از کسب رضایت است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه ۳۰)

۱۴۷-

(فرهار علی نژاد)

در بیت صورت سؤال، سعدی، دانایان را به پند دادن ترغیب می کند و همین تشویق کردن، گواه بر این است که تربیت در نهایت تأثیر خود را (حتی در موقع پیشمانی) خواهد گذاشت؛ اما در بیت گزینه «۲»، «بدگهر بودن» آهن و خصلت ذاتی او، مانع از تأثیر صیقل (تربیت برای انسان) دانسته شده است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «جور استاد» یا همان تربیت همراه با عتاب و تنبیه، از مهر پدر بهتر دانسته شده است.

گزینه «۳»: «چوب تر» به دلیل انعطاف، زود خم می شود اما «چوب خشک» را هم اگر چه «بدگهر» است، با آتش می توان تغییر داد.

گزینه «۴»: تأثیر همنشین خوب بر انسان، همان تأثیر تربیت است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۴)

۱۴۸-

(فارج از کشور ۹۳)

مفهوم عبارت سؤال و ابیات گزینه های «۱»، «۳» و «۴»: آدمی سرانجام سزای اعمال و گفتار خود را می بیند.

مفهوم بیت گزینه «۲»: هنگام عصبانیت، آدمی، انصاف و تقوی و دین را فراموش می کند و نمی تواند خود را کنترل کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۱۴۹-

(کتاب آبی)

در گزینه «۳» شاعر برای انسان، اختیار و اراده آزاد قائل است، حال آن که در گزینه های دیگر گرایش به قضا و قدر و جبر گرایی مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۱)

۱۵۰-

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۲» شاعر بیش تر به مفهوم «بخشنده گی حتی از مال اندک» تأکید دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۶)

علوم و فنون ادبی (۲)

-۱۵۱

(ممتاز شریفی)

در بیت اول پایه‌های آوایی باید به صورت دسته‌های هجایی چهار، چهار، سه تقسیم شوند. در صورتی که در سؤال به صورت دسته‌های هجایی سه، چهار، چهار تقسیم شده‌اند. شکل درست پایه‌های آوایی آن به این صورت است:

پ	بُر	رِی	دَز	ک	سِی	کَا	خِر	ب	بُر	رَد
-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: از چهار پایه آوایی با چهار هجا تشکیل شده است.

گزینه «۳»: از چهار پایه آوایی به صورت دسته‌های هجایی «سه، سه، سه، سه» دو تشکیل شده است.

گزینه «۴»: از چهار پایه آوایی به صورت دسته‌های هجایی «چهار، چهار، چهار، سه» تشکیل شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

-۱۵۲

(سید جمال طباطبایی نژاد)

برش هجایی مصراع اول بیت چنین است:

هَر	خَ	سِی	اَز	رَن	گِ	گَف	تَا	رِی	بِ	دِیْن	رِه	کِی	رَ	سَند
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-

پایه آوایی دوم (U--)

گزینه «۴»: «کُو کَ بَش را» با رکن دوم بیت دقیقاً هماهنگ است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گفتار من (U--)

گزینه «۲»: نامه‌رسان (UU--)

گزینه «۳»: رفتار تو (UU--)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

-۱۵۳

(سعید یعقوبی)

دانی کِ چی | ست دو لت | دی دا ر یا | ر دی دن
در کوی او | گِ دا بی | بر خس روی | گِ زی دن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

-۱۵۴

(مهمد ابراهیم مازنی)

بیت گزینه «۳» از چهار پایه آوایی (U---) تشکیل شده که ردیف آن (نمی‌گنجد) هم برابر با یک پایه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ردیف: هم نمی‌آرزد (U---)

گزینه «۲»: ردیف: می‌زنم (U-)

گزینه «۴»: ردیف: بنشینند (---)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

-۱۵۵

(سید جمال طباطبایی نژاد)

در بیت گزینه «۳» پایه‌های آوایی هر مصراع سه تایی است، اما در سه گزینه دیگر پایه‌های آوایی در هر مصراع چهار تایی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

-۱۵۶

(علیرضا یعقوبی)

وجه شبه شاعر و سوزن، لاغری و نزار بودن است که در بیت به آن اشاره نشده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: وجه شبه: سرخی

گزینه «۳»: وجه شبه: بالیدن و رقصیدن

گزینه «۴»: وجه شبه: درازی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۳۰)

-۱۵۷

(عمیر مفرئی)

آرایه تشبیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «آتش شوق»

گزینه «۲»: «به‌سان مؤذنی بر بام مأذن» (ادات تشبیه: به‌سان)

گزینه «۳»: «چاه ملامت»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲)

-۱۵۸

(اعظم نوری‌نیا)

در بیت این گزینه فقط تشبیه گسترده وجود دارد: چون (ادات تشبیه) / غنچه (مشبهه) / عقده‌ها (مشبه) / خود به خود وا شدن (وجه شبه)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گوهر مقصود: تشبیه فشرده ترکیبی / چون (ادات تشبیه) / صدف (مشبه) / مانند صدف در دامن خود گوهر مقصود یافت (وجه شبه): تشبیه گسترده

گزینه «۳»: یاقوت و لعل (مشبه) / خون دل (مشبهه) شد: تشبیه فشرده غیر ترکیبی / هر که (مشبه) / چون (ادات تشبیه) / کهسار (مشبهه) / دست و پا زدن (وجه شبه): تشبیه گسترده

گزینه «۴»: چون (ادات تشبیه) / صدف (مشبهه) / هر قطره آبی که سنگ شد (وجه شبه): تشبیه گسترده / قطره آب (مشبه) / سنگ (مشبهه) شد: تشبیه فشرده غیر ترکیبی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

-۱۵۹

(علیرضا یعقوبی)

تشبیهات به کار رفته در عبارت صورت سؤال:

انگشت‌ها مانند پروانه‌ها / انگشت‌ها مانند رنگین کمان / چشم مانند گردونه / برگ‌ها مانند خوانچه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲)

-۱۶۰

(ویدر رضازاده - فراسان شمالی)

دو تشبیه دارد (ماه ← نعل سمنند / قد بلند او ← بالای صنوبر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سه تشبیه (سرشک ← طوفان نوح / سینه ← لوح / مهر ← نقش)

گزینه «۲»: سه تشبیه (کدورت ← گرد / مهتاب ← چشمه / جان پاک ← چشمه مهتاب)

گزینه «۴»: سه تشبیه (خال ← نقطه / وجود ← پرگار / عقل ← دایره)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۶۱-

(رضا معصومی)

«إِنَّ»: همانا، بی‌گمان / «ذو فضل»: دارای بخشش، صاحب فضل / «علی الناس»: بر مردم / «و لکن»: ولی، اما / «أكثر الناس»: بیشتر مردم / «لا یَشکرون»: شکرگزاری نمی‌کنند

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۶)

۱۶۲-

(درویشعلی ابراهیمی)

«بعض الناس»: برخی (از) مردم، بعضی (از) مردم / «یَتَصَوَّرُونَ»: گمان می‌کنند، به تصور می‌آورند / «أَنَّ»: که / «انطوی»: به هم پیچیده شد (شده است) / «عالم أكبر»: جهانی بزرگ‌تر

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲)

۱۶۳-

(مهیر همایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»: «□ از نقره □» صحیح است.

در گزینه «۲»: «...گویی □ هدفی است...» صحیح است.

در گزینه «۴»: «□ دانش آموزان ما □» صحیح است.

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۴-

(رضا معصومی)

در گزینه «۴»: کلمه «أحیاء» (زندگان) با «موتی» (مردگان) متضاد است.

(عربی (۳)، مقوم، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۶۵-

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

عبارت گزینه «۱»: «به آن‌چه در دستت هست (داری)، راضی باش تا بی‌نیازترین مردم باشی!» بر قناعت تأکید دارد، اما مفهوم سایر گزینه‌ها متفاوت است.

ترجمه گزینه «۳»: از زبان‌های مردم به سلامتی، راهی نیست!

ترجمه گزینه «۴»: گویی راضی کردن همه مردم، هدفی است که به دست نمی‌آید!

(عربی (۳)، مقوم، صفحه ۶)

۱۶۶-

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مفرده: الغمیل» نادرست است. مفرد آن، «العامل» به معنای «کارگر» است.

گزینه «۲»: «من مصدر: تردّد» (از باب تفعّل) درست است.

گزینه «۴»: «معرب» نادرست است، زیرا حروف همگی مبنی هستند.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، صفحه ۸)

۱۶۷-

(مهیر همایی)

الدنیا: مضاف الیه است و خبر کأنّ، «آلتی» می‌باشد.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، ترکیبی)

۱۶۸-

(درویشعلی ابراهیمی)

حرف «أَنَّ» که یکی از حروف مشابه بالفعل است؛ وقتی در عبارتی به کار می‌رود، دو بخش از آن عبارت را به هم پیوند می‌دهد و معنایی معادل «که» در فارسی دارد. مانند «فهمتُ أَنَّ الجوّ باردٌ هناک»: فهمیدم که آن‌جا هوا سرد است.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۵)

۱۶۹-

(درویشعلی ابراهیمی)

در این گزینه به جای داشتن «اسم و خبر»، «مبتدا و خبر» داریم: المشترون: مبتدا / مترّدون: خبر

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون در این عبارت حرف «لیت» به کار رفته است، مبتدا را به صورت «اسم» خود و خبر را به صورت «خبر» خود درآورده است. (ی - اُشاهد)

گزینه «۲»: در این عبارت کلمه «هذا» اسم «لعلّ» و کلمه «یحتاج» خبر آن است.

گزینه «۴»: در این عبارت «الله» اسم «إِنَّ» و فعل «يُحِبّ» خبر آن است.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۷)

۱۷۰-

(ممبرصارق مصنی)

«أَنَّ» جمله بعد از خود را تأکید می‌کند.

دقت کنید که «إِنَّ» در ابتدای جمله آمده و پس از آن اسم می‌آید.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أَنَّ» در وسط جمله برای پیوند میان دو جمله می‌آید.

گزینه «۳»: «أَنَّ» (از حروف ناصبه) به معنای «که» قبل از فعل می‌آید.

گزینه «۴»: «كأنّ» به معنای «گویی» قبل از اسم می‌آید.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۵)

تاریخ (۳)

۱۷۶- (میلاد هوشیار)

«نادر» برای پذیرفتن سلطنت شرایطی را مطرح کرد که مهم‌ترین آن‌ها عبارت بودند از:

- (۱) موروثی شدن سلطنت در خاندان او
- (۲) حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی
- (۳) حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۱۷)

۱۷۷- (میلاد هوشیار)

لطفعلی خان به دلیل غرور و اشتباهات نظامی و رویگردانی بزرگانی چون ابراهیم خان کلاتر از دربارش، از آقا محمد خان قاجار شکست خورد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲۱)

۱۷۸- (علی‌مهد کریمی)

با وجود مخالفت زمامداران عثمانی با تلاش‌های نادرشاه برای حل اختلافات مذهبی میان دو کشور مسلمان، سرانجام با عقد معاهده‌ای میان دو طرف (ایران و عثمانی) صلح برقرار شد که تا اواخر حکومت کریم خان، که سپاه زندیه بصره را تصرف کرد، دوام آورد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲۱)

۱۷۹- (سید علیرضا امیری)

در سده ۱۸ م کشورهای فرانسه، هلند و انگلستان وارد هندوستان شدند و با تأسیس شرکت‌های بزرگ تجاری با نام کمپانی هند شرقی فعالیت‌های استعماری خود را گسترش دادند.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲۵)

۱۸۰- (میلاد هوشیار)

از عوامل مؤثر در انقلاب فرانسه، شکست نظامی از انگلستان و صرف منابع مالی هنگفت در سرزمین آمریکا (ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی) و همچنین ظهور اندیشه‌های فلاسفه و روشنفکرانی متأثر از عصر روشنگری و طرح مباحث علمی و ادبی توسط گروهی از آنان (تحولات فکری جامعه فرانسه) بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲۸)

۱۷۱-

(آزاده میرزایی)

میرزا محمد صادق موسوی، نویسنده تاریخ گیتی‌گشا، تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی از فرمانروایان زند نوشته است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

۱۷۲-

(علی‌مهد کریمی)

ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی:

- الف) تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی
- ب) بی‌توجهی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم
- ج) بی‌توجهی به علل و نتایج رویدادهای تاریخی
- د) داشتن روحیه تملق و چاپلوسی
- ه) تأکید بر مصنوع و متکلف نویسی و پرهیز از ساده‌نویسی
- و) بی‌توجهی به سنجش و نقد منابع

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

۱۷۳-

(سید علیرضا امیری)

«میرزا آقاخان کرمانی» معتقد بود که مورخان جدید اروپایی با بررسی سیر حوادث و مطالعه علل و نتایج رویدادها به قوانینی دست یافته‌اند که آن را «حکمت تاریخی» می‌نامند.

«میرزا فتحعلی خان آخوندزاده» شیوه تاریخ‌نویسی رضاعلی‌خان هدایت را به دلیل استفاده از شعر در بیان رویدادها و به کار بردن الفاظ مصنوع ادبی مورد انتقاد قرار داد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۷۴-

(بهرز یحیی)

«کتاب تاریخ ایران» اثر سرپرسی ساپکس و «کتاب تاریخ منتظم ناصری» اثر محمدحسن خان اعتمادالسلطنه می‌باشد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۸)

۱۷۵-

(بهرز یحیی)

روزنامه قانون در لندن توسط میرزا ملکم خان و روزنامه حبل‌المتین در کلکته هندوستان به همت سید جلال‌الدین کاشانی منتشر می‌شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

جغرافیا (۳)

۱۸۶-

(مهمعلی فطیبی بایگی)

مادرشهر (متروپول) بزرگترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است. با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها منطقه‌هایی با عنوان منطقه مادرشهری به وجود آمده‌اند. در برخی از بخش‌های جهان، زنجیره‌ای از مادرشهرها پدید آمده‌اند که با آن‌ها مگالاپلیس (منطقه ابرشهری) می‌گویند.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۸۷-

(بهوروز بیعی)

رشد شهرنشینی در کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین، طی دوره‌های زمانی کوتاه‌تر و سریع‌تر از رشد صنعتی رخ داد و شهرها از نظر امکانات و تسهیلات آمادگی لازم برای ورود مهاجران روستایی را نداشتند.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۸۸-

(بهوروز بیعی)

با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی (مدرنیزاسیون) نفوذ شهرها و شهرگرایی در روستاها افزایش یافت.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۸۹-

(آزاده میرزایی)

شهر محل انباشت سرمایه، تولید کالاهای کارخانه‌ای و تمرکز اقتصادی است و مبادله‌ای نابرابر بین شهر و روستا جریان دارد.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۸)

۱۹۰-

(مهسا عفتی)

در ایران، اصلاحات ارضی در سه مرحله انجام گرفت اما به سبب تقسیم نادرست زمین، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد بلکه شرایط انهدام کشاورزی نیز فراهم آمد.

نکته: مهاجرت روستائیان به شهرها معلول عدم موفقیت اصلاحات ارضی است نه علت آن.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۰)

۱۸۱-

(مهمعلی فطیبی بایگی)

در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی (مانند دسترسی به منابع معدنی و ناهمواری) نقش بیشتری نسبت به عوامل انسانی (مانند دسترسی به راه‌های تجاری) دارند. شهر اهواز در کنار رودخانه کارون و در محل تقاطع راه‌های آبی، جاده‌ای و راه‌آهن قرار گرفته است و موقعیت چهار راهی دارد. این موقعیت سبب شده است که حوزه نفوذ گسترده‌ای داشته باشد.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۸۲-

(مهسا عفتی)

در روستاها فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر و گسترده‌ترند. در شهرها، خانه‌ها و مغازه‌ها و فضاهای صنعتی به هم فشرده‌ترند و فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متمرکز شده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به‌طور کلی شهرها از روستاها پرجمعیت‌ترند و تراکم جمعیت نیز در آن‌ها بیشتر است.

گزینه «۲»: متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیتی است.

گزینه «۴»: در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال، در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند اما در شهرها بیشتر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی مشغول به کارند.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۸۳-

(آزاده میرزایی)

سلسله مراتب سکونتگاه‌های روستایی در اروپا از حیث تنوع خدمات از کمتر به بیشتر: هاملت ← روستا ← شهر کوچک ← شهر متوسط ← شهر منطقه‌ای ← پایتخت

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۱۸۴-

(مهمعلی فطیبی بایگی)

برخی از سکونتگاه‌ها حوزه نفوذ کم وسعتی دارند؛ برای مثال، یک شهر کوچک ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد و ساکنان روستاهای پیرامون برای خرید و کار در کارخانه‌ها و استفاده از مراکز درمانی به آن شهر مراجعه کنند.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۹)

۱۸۵-

(آزاده میرزایی)

طبق جدول صفحه ۱۱ کتاب درسی، آمریکای شمالی با ۸۱/۵ درصد، بیشترین سطح شهرنشینی جهان را در سال ۲۰۱۴ میلادی داشته است و طبق نقشه پراکندگی شهرهای بزرگ در صفحه ۱۲ کتاب درسی قاره آسیا بیش‌ترین شهرهای بزرگ با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت را دارا بوده است.

(بجغرافیا (۳)، بجغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

تاریخ (۱)

-۱۹۱

(آزاده میرزایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ایرانیان عصر باستان همانند یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند.

گزینه ۳: «لوح‌های کشف شده در کاوش‌های تخت جمشید، اطلاعات سودمندی دربارهٔ اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دورهٔ هخامنشیان ادامه می‌دهند.

گزینه ۴: «عمدهٔ منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و رومی تشکیل می‌دهند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۶۶، ۶۷ و ۶۸)

-۱۹۲

(آزاده میرزایی)

شهر شوش (نه آناهان) در دوران حکومت ایلامی‌ها به اوج شکوفایی اقتصادی رسید و پیشه‌ها و صنایع مختلفی مانند سفالگری، فلزکاری و بافندگی در آن شهر رونق یافتند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

-۱۹۳

(سید علیرضا احمدی)

یورش‌ها و غارت‌گری‌های پیاپی آشوریان، زمینهٔ اتحاد قبایل پراکندهٔ ماد را فراهم آورد. از این رو، رؤسای این قبایل، یکی از بزرگان مادی به نام دَهِیوکت را به پادشاهی برگزیدند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۱)

-۱۹۴

(بهرروز بیگی)

اردشیر سوم پسر و جانشین اردشیر دوم در ابتدای حکومتش به قتل عام افراد خاندان سلطنتی پرداخت و کسانی را که احتمال می‌داد ادعای شاهی کنند، به قتل رساند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

-۱۹۵

(علی‌محمد کریمی)

در زمان قباد یکم حکومت ساسانی با جنبش اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک (نه مانی) مواجه شد. مزدک طرفدار برابری مردم در بهره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. قباد که قصد داشت از قدرت اشراف و نجبا و موبدان بکاهد و دست آنان را از امور کشور کوتاه کند، به حمایت از مزدک برخاست اما اشراف و نجبا او را از پادشاهی برکنار و زندانی کردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)

-۱۹۶

(بهرروز بیگی)

در زمان شاپور یکم، یکی از امپراتوران روم به نام گردیانوس در نبرد با ایرانیان کشته شد و امپراتور دیگری در همین دوره به نام والرینوس به اسارت ایرانیان درآمد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۶)

-۱۹۷

(میلاد هوشیار)

دلیل توانمندی سواره‌نظام اشکانی، پیشینهٔ صحراگردی‌شان بود که به آنان این توانایی را داده بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

-۱۹۸

(سید علیرضا احمدی)

در قسمت‌هایی از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است، تفاوت چندانی میان مرد و زن وجود ندارد. تنها در بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان تدوین شده است، موقعیت اجتماعی زن پایین‌تر از مرد قرار می‌گیرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

-۱۹۹

(علی‌محمد کریمی)

به‌طور کلی عمده‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان عبارت بود از: انواع مالیات‌ها، شامل مالیات کشاورزی و دام، مالیات پیشه‌وران و مالیات سرانه؛ عوارض گمرکی، حمل و نقل و راهداری و حق بهره‌برداری از معادن و جنگل‌ها.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۲۶)

-۲۰۰

(آزاده میرزایی)

آیین بودایی از آیین‌هایی بود که در دورهٔ اشکانیان به ایران نفوذ کرد و مبلغان بودایی در سرزمین‌های شرقی حکومت اشکانی به تبلیغ اندیشه و آموزه‌های بودا می‌پرداختند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۲)

جغرافیا (۱)

۲۰۶- (مهمعلی فطیبه بایگی)

برخی از شهرها شکل ترکیبی دارند، این شهرها در دوره‌های مختلف گسترش پیدا کرده‌اند. به همین دلیل شکل این شهرها از نوع ترکیبی است. شهر همدان شکل شعاعی دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۱)

۲۰۷- (مهمعلی فطیبه بایگی)

در نمودار شاغلان بخش‌های مختلف اقتصادی در ایران، کشاورزی و صنعت به ترتیب ۱۶/۱ و ۳۲/۴ درصد سهم را دارا هستند. با اینکه به دلیل تنوع وضعیت آب و هوایی در ایران، فعالیت‌های زراعی در کشور ما بسیار گوناگون است، اما محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات و ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

۲۰۸- (مهمعلی فطیبه بایگی)

«نار» و «پسته» جزء تولیدات استان یزد است. استان خراسان رضوی نیز از تولیدکنندگان اصلی انار است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۸)

۲۰۹- (مهسا عفتی)

- تولید محصولات دامی باعث رونق صنایع غذایی در کشور شده است.
- گستردگی زیاد در عرض جغرافیایی، وجود گونه‌های متنوع دامی، تنوع اقلیمی و تنوع گونه‌های گیاهی، وضع مناسبی را برای کشورمان به‌منظور پرورش انواع دام فراهم کرده است.

- صنایع غذایی در اقتصاد غذایی، اشتغال، تولید ناخالص داخلی، امنیت غذایی و صادرات کشور نقش مهمی دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۲۱۰- (بهروز یحیی)

صنعت پتروشیمی بعد از نفت و گاز، بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور است. استان‌های یزد، کرمان و اصفهان بیشترین شاغلان بخش معدن کشور را دارند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۰۱-

(آزاده میرزایی)

با اطلاعات داده شده می‌توان «رشد طبیعی جمعیت» را اندازه گرفت.

$$1000 \times \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت همان سال}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{1/400/000 - 340/000}{70/000/000} \times 1000 = 1/5$$

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۳)

۲۰۲-

(بهروز یحیی)

اگر سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید ادامه پیدا کند، جمعیت کشور به تدریج دچار پیری می‌شود و در نهایت مشکلات دیگری دربر خواهد داشت. نکته قابل توجه در مهاجرت این است که اعضای یک خانواده با هم به دنیا نمی‌آیند و با هم از دنیا نمی‌روند (مگر در سوانح)، ولی اغلب، اعضای خانوارها با هم مهاجرت می‌کنند و حتی در مواردی چندین خانواده یا کلیه ساکنان یک محل یا منطقه به خاطر عامل یا عوامل مشترک، جابه‌جا می‌شوند. به همین خاطر، مطالعه مهاجرت در بحث تغییرات جمعیتی مهم است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۶)

۲۰۳-

(مهمعلی فطیبه بایگی)

در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ده استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد. در این قانون، هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم شد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۳)

۲۰۴-

(مهسا عفتی)

۵۳ درصد شهرهای ایران در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر قرار دارند و آب مهم‌ترین دلیل شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی ایران است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۶)

۲۰۵-

(مهمعلی فطیبه بایگی)

فعالیت اغلب ساکنان «روستا» وابسته به زمین است. قدیمی‌ترین سکونتگاه شناخته شده در ایران، «سکونتگاه عشایری» است. «عشایر» به‌طور مستقیم از منابع طبیعی استفاده می‌کنند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۹)

جامعه‌شناسی

-۲۱۱

(ارغوان عبدالملکی)

«عدالت و قسط» ارزشی است که مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها، قطبی شدن جهان و استضعاف و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر می‌شود. فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

-۲۱۲

(ماهان آشوری)

فرهنگ‌هایی که به‌سوی جهانی شدن حرکت می‌کنند، بر دو نوع است؛ گونه دوم آن از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

-۲۱۳

(الله فضری)

برای این‌که جهان اجتماعی را بهتر بشناسیم، می‌توانیم آن را با پدیده‌های مختلفی مقایسه کنیم.

عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

فرهنگ جهانی باید روح تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷ و جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۶)

-۲۱۴

(الله فضری)

انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم، به دسته‌بندی رو می‌آورند. دسته‌بندی به معیار و قاعده نیاز دارد. برای تشخیص پدیده‌هایی که به جهان اجتماعی تعلق دارند نیز معیار و قاعده خاصی وجود دارد که عبارت است از ارتباط پدیده‌ها با زندگی انسان. (قسمت اول تمامی گزینه‌ها درست است)

ورود پدیده‌های طبیعی و ماورای طبیعی (به بیانی دیگر ریشه پدیده‌های تکوینی) به جهان اجتماعی باعث گسترش آن می‌شود. (نادرستی گزینه‌های ۳ و ۴)

احترام به قانون یک کنش اجتماعی است. خانواده، امنیت، صلح و ... حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

-۲۱۵

(ارغوان عبدالملکی)

آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد: آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امر دیگری است. به این پرسش‌ها براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود. با پاسخی که به این دو پرسش داده می‌شود، معنای آزادی مشخص می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

-۲۱۶

(الله فضری)

علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن‌ها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند و ما با شناخت این قواعد هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

کنش‌های اجتماعی، ابعاد و انواع مختلفی دارند و برای بررسی و مطالعه آن‌ها، دانش‌های مختلفی به وجود آمده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۲)

-۲۱۷

(الله فضری)

مطالعه «علمی» اجتماعات مختلف به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامیده است. علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

-۲۱۸

(آزیتا بیدری)

جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود دانش علمی را محدود و منحصر به علم تجربی می‌دانست.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۶)

-۲۱۹

(آزیتا بیدری)

در راه رفتن، غذا خوردن و حرف زدن انسان‌ها آگاهی‌هایی وجود دارد که به سبب عادت، از نظر و توجه آن‌ها پنهان بوده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۳)

-۲۲۰

(آزیتا بیدری)

آن‌ها با سخن گفتن از وحدت روش، به جای موضوع علوم، تنها روش علم را حس و تجربه دانستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۷)

-۲۲۱

(اعظم ربی)

فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است از محدوده قومی و منطقه‌ای خود، فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند مگر این‌که نسبت به سایر اقوام و مناطق، نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند. فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است. فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

-۲۲۲

(اعظم ریوی)

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن، ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند؛ منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد، فرهنگ سرمایه‌داری و صهیونیسم دو نمونه از این نوع فرهنگ هستند.

فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی است و از نیازهای ابدی و معنوی انسان چشم‌پوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد. فرهنگ جهانی باید از ارزش جهان‌شمول معنویت برخوردار باشد.

فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد؛ ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توان دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد. بشر علاوه بر پرسش‌های بنیادین، با شرایط تاریخی مختلفی مواجه می‌شود که پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی ایجاد می‌کند. فرهنگ جهانی باید بتواند براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد.

فراپی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

-۲۲۳

(اعظم ممری)

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود. هر جامعه طی نسل‌های مختلف، با انتقال فرهنگ خود به بازتولید خویش می‌پردازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۷)

-۲۲۴

(آزیتا بیرقی)

عبارت اول: تقسیم‌بندی بر اساس اندازه و دامنه یعنی طیف خرد و کلان است.

عبارت دوم: تقسیم‌بندی بر اساس ابعاد ذهنی و عینی یعنی طیف محسوس و نامحسوس است.

عبارت سوم: تقسیم‌بندی بر اساس ابعاد ذهنی و عینی یعنی طیف محسوس و نامحسوس است.

نکته: همه پدیده‌های اجتماعی، بعد معنایی و ذهنی دارند اما همه آن‌ها بعد محسوس و عینی ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

-۲۲۵

(اعظم ریوی)

فرهنگ جهانی باید روح تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرهنگ جهانی باید از ارزش جهان‌شمول معنویت برخوردار باشد.

گزینه «۳»: برخی فرهنگ‌ها رویکرد جبرگرا و غیرمسئول دارند.

گزینه «۴»: در این گزینه حقیقت داشتند، فرهنگ مهم است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

-۲۲۶

(آزیتا بیرقی)

هر نهاد اجتماعی مطابق با لایه‌های بنیادین جهان اجتماعی (عقاید و ارزش‌ها) نیازهای خاصی از افراد جامعه را تأمین می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۲۸)

-۲۲۷

(ارغوان عبدالملکی)

فرهنگ جهانی ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر، درباره انسان و جهان، پاسخ دهد و علاوه بر پرسش‌های بنیادین، باید به نیازهای متغیر نیز پاسخ دهد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۶)

-۲۲۸

(الوه فضری)

همه ما تأثیر اجتماعات را بر رفتار خودمان حس می‌کنیم و متوجه تأثیر کنش‌های خودمان بر ایجاد، تداوم و تغییر اجتماعات هستیم.

با شناخت قواعد زندگی در اجتماعات مختلف می‌توان از آسیب‌های احتمالی زندگی در آن‌ها در امان ماند.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

-۲۲۹

(اعظم ریوی)

فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد؛ ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توان دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد.

بشر علاوه بر پرسش‌های بنیادین، با شرایط تاریخی مختلفی مواجه می‌شود که پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی ایجاد می‌کند. فرهنگ جهانی باید بتواند براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد.

ارزش جهان‌شمول عدالت و قسط است که فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به آن معتقد و پایبند باشد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

-۲۳۰

(ارغوان عبدالملکی)

عیادت از بیمار، کنش اجتماعی خرد و عینی و آزادی بیان، کلان و ذهنی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

فلسفه دوازدهم

۲۳۶-

(موسی آلبری)

ترجمه عبارت به این صورت می‌باشد: «حکمت، گمشده مؤمن است. پس آن را طلب کنید؛ حتی اگر نزد مشرک باشد.»

با توجه به این ترجمه باید گفت گزینه «۳» هم‌خوانی بیشتری دارد چرا که مسلمانان به دلیل علاقه‌مندی به علم و حکمت با کمال اشتیاق، معارف پیشینیان مخصوصاً حکمای یونانی را فراگرفتند.

نکته: این عبارت به تأثیرپذیری فلاسفه مسلمان از حکمای یونان اشاره دارد نه تأثیرگذاری آن‌ها.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۳)

۲۳۷-

(موسی آلبری)

از قرن سیزدهم به بعد عنصر درخشان عقل که در فلسفه اسلامی جایگاهی خاص داشت بر فرهنگ غربی تأثیر بسیار گذاشت.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲» و «۴»: مربوط به قرن دوازدهم می‌باشد.

گزینه «۳»: آن‌ها از قرن دوازدهم با ابتکارات فیلسوفان اسلامی از جمله سازگار کردن اعتقادات دینی با استدلال‌های عقلی آشنا شدند.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۴)

۲۳۸-

(همید مهرئی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: افرویدیسی از شارحان حکمت ارسطو بود.

گزینه «۲»: اسکندر افرویدیسی خود از شارحان فلسفه ارسطو بود، نه مترجم آن.

گزینه «۴»: ابن سینا، اسکندر افرویدیسی را «فاضل متأخرین» نامیده است.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۳)

۲۳۹-

(موسی آلبری)

ابن‌ناعمه کتاب اثولوجیا را که بخشی از تاسوعات افلوطین است، ترجمه و کندی آن را اصلاح کرد.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۳)

۲۴۰-

(کنکور سراسری ۹۶)

خواجه نصیرالدین طوسی در تألیف کتب فلسفی خود از نظرات شیخ اشراق (سهروردی) بهره برده است.

قطب‌الدین رازی کتابی در ارزیابی شرح‌های خواجه‌نصیرالدین طوسی و فخرالدین رازی نوشت که محاکمات نام گرفت.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۵)

۲۳۱-

(فارج از کشور ۹۴)

طرح مباحث وجودشناسی در معارف الهی، هرگز ماهیت این مباحث را دگرگون نمی‌کند؛ یعنی هرچند این مباحث منشأ آسمانی دارند و حاصل اندیشه فیلسوفان نیستند اما محتوایی فلسفی دارند و مواضع نظری دین را درباره جهان هستی بیان می‌کنند.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۱۰)

۲۳۲-

(همید مهرئی)

لازمه عبور از فطرت اول این است که آدمی هرچند برای لحظاتی از قید عقل معاش فارغ شود و با پرسش‌هایی روبه‌رو گردد که پاسخ‌گویی به آن‌ها، به ظاهر سودی دربر ندارد و بنابر مصالح زندگی عادی مطرح نشده است، اما در حقیقت، ارزش آن به اندازه ارزش وجود آدمی است.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۳۳-

(الله فشری)

هدف وحی این بوده است که نحوه‌ای نگرش نسبت به جهان هستی عرضه کند تا مسلمانان با تدبر و تفکر و الهام گرفتن از آن، اندیشه و آگاهی خویش را تکامل بخشند و فرهنگ اسلامی را به اتکای این مبانی عمیق و استوار به رشد و بالندگی برسانند، نه این‌که مطالبی حل‌ناشدنی و غیرقابل فهم را عرضه کند و اندیشه‌ها را به تسلیم و سکوت و قبول کورکورانه وادارد.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۱۳)

۲۳۴-

(موسی آلبری)

الف) اثولوجیا به اشتباه به ارسطو انتساب داده شده است و توسط ابن‌ناعمه ترجمه شده است.

ب) مربوط به حنین بن اسحاق می‌باشد.

پ) مربوط به اسحاق بن حنین است.

ت) هم مربوط به اسحاق بن حنین است و هم حنین بن اسحاق.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۳۵-

(موسی آلبری)

استادان فلسفه حران در زمان خلافت معتضد عباسی به بغداد منتقل شدند.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۱)

منطق و فلسفه یازدهم

۲۴۱-

(موسی آلبری)

(ب) مفهوم جزئی تنها به یک مصداق منطبق می‌شود.
(پ) تنها مفهوم کلی در تعریف استفاده می‌شود.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۴۲-

(فرهار علی‌نژاد)

نسبت بین فلز و جامد عموم و خصوص من‌وجه است و نسبت بین «مفهوم جزئی» و «مفهوم کلی» تباین است که به ترتیب مطابق نسبت «تماز» با «واجب» و «مثنوی» با «غزل» می‌باشد.

تکته: نسبت‌های چهارگانه بین مفاهیم کلی برقرار می‌شود و مفاهیمی چون ارسطو و ابن سینا با مفاهیم کلی نسبتی از نسب اربعه را ندارند.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۴۳-

(کنکور سراسری ۹۵)

اوصاف عرضی در این‌که بیرون از ماهیت و ذات هستند، مشترک‌اند؛ یعنی جزء ذات آن مفهوم نیستند.

مفاهیم عرضی به‌ندرت، اوصاف اول و دوم مفاهیم ذاتی را واجدند؛ نه این‌که به طور کلی این اوصاف را نداشته باشند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۶، ۱۷ و ۱۸)

۲۴۴-

(فرهار علی‌نژاد)

مفاهیم ذاتی، لزوماً قبل از ذات درک می‌شوند؛ یعنی محال است مفهومی درک شود، مگر آن‌که به نوعی ذاتیات آن قبلاً درک شده باشد. «شیهه کشندگی» فصل مفهوم «اسب» است؛ در نتیجه قبل از این مفهوم درک می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سه‌بعدی بودن» جزء خصوصیات جسم است.

گزینه ۳: «نامی بودن» یا «نموکندگی» فصل مفهوم گیاه است؛ پس قبل از «گیاه» درک می‌شود نه بعد از آن.

گزینه ۴: «هنرمندبودن»، از ویژگی‌های عرضی انسان است و بعد از خود مفهوم «انسان» درک می‌شود.

(منطق، تعریف، صفحه ۱۸)

۲۴۵-

(ممیر مهرئی)

تعریف کردن و استدلال یک پدیده دستوری نیست و انسان به‌طور طبیعی تعریف می‌کند و در تعریف کردن چه بخواد و چه نداند و چه نداند، ذاتیات و عرضیات را به کار می‌برد. تعریف کار انسان‌های باسواد یا دانشمندان نیست، افراد بی‌سواد و معمولی هم تعریف می‌کنند و ذاتی و عرضی را به کار می‌برند؛ فقط به کارکرد ذهن خود واقف نیستند.

(منطق، تعریف، صفحه ۱۹)

۲۴۶-

(موسی آلبری)

نظریات دانشمندان علوم انسانی با توجه به دیدگاهی که آن‌ها نسبت به انسان و ماهیت آن دارند با یکدیگر متفاوت است.

(فلسفه یازدهم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۲)

۲۴۷-

(ممیر مهرئی)

در دیدگاه روان‌شناسی رفتارگرا، انسان ماشینی تلقی می‌شود که مرکب از رفتارهای معینی است و تمام رفتارهای او را می‌توان پیش‌بینی و برای آن‌ها برنامه‌ریزی کرد.

(فلسفه یازدهم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۴)

۲۴۸-

(موسی آلبری)

مکتب فلسفی مارکسیسم انسان را مانند یک موم فرض می‌کند که شخصیت و آرمان‌های وی براساس شرایط اقتصادی و دوره تاریخی وی شکل می‌گیرد.

(فلسفه یازدهم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۷)

۲۴۹-

(ممیر مهرئی)

سؤال مربوط به این گزینه در فلسفه علم اخلاق بررسی می‌شود، در حالی که پرسش‌های سایر گزینه‌ها مربوط به فلسفه علم هنر هستند.

(فلسفه یازدهم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۱۹ و ۲۱)

۲۵۰-

(کنکور سراسری ۹۵)

پيروان مکتب اصالت فرد در جامعه‌شناسی، در حقیقت جامعه را چیزی غیر از مجموع افراد نمی‌دانند و برای جامعه، جدای از افراد، حیثیت و وجود مستقلی قائل نیستند.

(فلسفه یازدهم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۷)

روان‌شناسی

-۲۵۱

(مریم ابراهیمی)
استفاده از روش مشاهده برای این روان‌شناس مفیدتر است؛ زیرا ممکن است والدین در شرایط آزمایشگاهی، مصنوعی رفتار کنند. همچنین در روش پرسش‌نامه و مصاحبه نیز ممکن است والدین صادقانه پاسخ ندهند یا رفتارهای خود را به خاطر نیاورند و یا آن‌ها را نادیده بگیرند. به همین خاطر روش مشاهده در این پژوهش می‌تواند مناسب‌ترین روش باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

-۲۵۲

(مهسیما آزرکردار)
- آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی می‌باشند.
- وقتی نتوانیم موضوعی را به صورت مستقیم از فردی بپرسیم، از مصاحبه بدون ساختار (بدون نظام) استفاده می‌کنیم.
- در همه‌پرسی‌ها (رفراندوم‌ها) معمولاً از مصاحبه ساختاریافته استفاده می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۹)

-۲۵۳

(مهسا عفتی)
جنبه هیجانی (ابراز خشم) ← عصبانی شدن و نشان دادن واکنش
جنبه اجتماعی (روابط با همسالان) ← داشتن روابط عمومی بالا و تعدد دوستان
جنبه شناختی (حل مسائل) ← تسلط به خود و یافتن راه‌حل عاقلانه

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

-۲۵۴

(مهسیما آزرکردار)
قسمت اول نادرست است ← برخی پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدین مستقل شود.
قسمت دوم درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو قسمت درست است.
گزینه «۲»: قسمت اول نادرست است ← برخی کودکان ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتند، نوپا می‌نامند.
قسمت دوم نادرست است ← دوقلوهای همسان از یک تخمک به وجود آمده‌اند و در بیشتر اوقات از یکدیگر قابل تشخیص نیستند.
گزینه «۳»: هر دو قسمت درست است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۴۰، ۴۲ و ۴۴)

-۲۵۵

(زهرا همالی)
پیام‌های مربوط به خواب و برانگیختگی از طریق دستگاه فعال‌ساز شبکه‌ای منتقل می‌شود که در میان مغز قرار دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۵)

-۲۵۶

(نسرین حق‌پرست)
رشد معلول دو دسته عوامل زیستی (وراثت و دسته‌ای از صفات ذاتی که از قبل در فرد نهفته است.) و محیطی (عوامل موجود در بیرون فرد) است. بنابراین بیت (الف) و گزاره (ج) از عوامل محیطی و در مقابل بیت (ب) و گزاره (د) مربوط به عوامل زیستی هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

-۲۵۷

(فرهار علی‌نژاد)
- پل مغزی شامل رشته‌های عصبی است که علائم را از یک بخش به بخش دیگر مغز منتقل می‌کند.
- کنترل هماهنگی بدن، توازن و کشش عضلانی با مخچه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

-۲۵۸

(مهسا عفتی)
دامنه سنی دوره کودکی دوم برابر است با ۷ تا ۱۲ سالگی که تقریباً مصادف با مرحله دوم رشد از نظر اسلام می‌باشد (عبد)؛ در این دوران کم‌کم باید زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به کودک فهماند و در تأدیب او کوشش کرد و او را به ارزش‌ها و دوری از زشتی‌ها رهنمون ساخت.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

-۲۵۹

(فرهار علی‌نژاد)
شمس در این عبارت، از تأثیر تنبیه معلم در سربراه شدن شاگرد می‌گوید. در نتیجه به تأثیر عوامل محیطی در رشد اشاره دارد. مصراع گزینه «۱» هم به علت تأثیر منفی همنشین بد، ما را از مصاحبت با او منع می‌کند. دیگر گزینه‌ها به عاملی غیرقابل تغییر در نهاد فرد اشاره دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

-۲۶۰

(مهسا عفتی)
عوامل زیستی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است. مثل نوزادی که در بدو تولدش بستگان و اطرافیان او تلاش می‌کنند تشخیص دهند از لحاظ ظاهری شبیه کیست. همچنین بروز برخی صفات دیگر نیازمند گذر زمان است و در شرایط خاص ظهور می‌کند؛ مثل هوش، اخلاق و ...
متخصصان رشد معتقدند علاوه بر عوامل زیستی، عوامل محیطی نیز در تغییرات رشدی مؤثر هستند. یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر بسزایی دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)